

Santander Consumer Bank S.A.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Sprawozdanie finansowe

Sprawozdanie z działalności Spółki

Za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

Zawartość:

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania
przygotowane przez PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o.

Sprawozdanie finansowe
przygotowane przez Santander Consumer Bank S.A.

Sprawozdanie z działalności Spółki
przygotowane przez Zarząd Santander Consumer Bank S.A.

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania

Dla Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A.

Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego

Nasza opinia

Naszym zdaniem, załączone roczne sprawozdanie finansowe Santander Consumer Bank S.A. („Bank”, „Spółka”):

- przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz jego wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za rok obrotowy zakończony w tym dniu zgodnie z mającymi zastosowanie Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską oraz przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości;
- jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Bank przepisami prawa oraz jego statutem;
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału 2 Ustawy z dn. 29 września 1994 r. o rachunkowości („Ustawa o rachunkowości” – Dz. U. z 2017 r., poz. 2342 z późn. zm.).

Niniejsza opinia jest spójna z naszym sprawozdaniem dodatkowym dla Komitetu Audytu, które wydaliśmy z dniem niniejszego sprawozdania 12 lutego 2018 r.

Przedmiot naszego badania

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Santander Consumer Bank S.A., które zawiera:

- sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2017 r.;
- sprawozdanie z całkowitych dochodów;
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym;
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych, oraz
- informację dodatkową zawierającą opis przyjętych zasad rachunkowości i inne informacje objaśniające.

a także Rozporządzenia UE nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („Rozporządzenie UE” – Dz. U. UE L158). Nasza odpowiedzialność zgodnie ze Standardami badania została dalej opisana w sekcji *Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego*.

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii.

Podstawa opinii

Podstawa opinii

Nasze badanie przeprowadziliśmy zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej w brzmieniu Międzynarodowych Standardów Badania przyjętych uchwałą nr 2783/52/2015 Krajowej Rady Biegłych Rewidentów z dnia 10 lutego 2015 r., Międzynarodowymi Standardami Badania wydanymi przez IAASB (razem „Standardy badania”) oraz stosownie do postanowień ustawy z dn. 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich i nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych rewidentach” – Dz. U. z 2017 r., poz. 1089),

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., ul. Lecha Kaczyńskiego 14, 00-638 Warszawa, Polska
T: +48 (22) 746 4000, F: +48 (22) 742 4040, www.pwc.pl

PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. wpisana jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, pod numerem KRS 000044655, NIP 526-021-02-28. Kapitał zakładowy wynosi 10.363.900 złotych. Siedzibą Spółki jest Warszawa, ul. Lecha Kaczyńskiego 14.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Banku zgodnie z *Kodeksem etyki zawodowych księgowych* Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do naszego badania sprawozdań finansowych w

Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC. W trakcie przeprowadzania badania kluczowy biegły rewident oraz firma audytorska pozostali niezależni od Banku zgodnie z wymogami niezależności określonymi w Ustawie o biegłych rewidentach oraz w Rozporządzeniu UE.

Nasze podejście do badania

Podsumowanie

Istotność ogólna przyjęta do badania została określona na poziomie 36.300 tys. zł, co stanowi 5% zysku przed opodatkowaniem, skorygowanego o wpływ podatku bankowego oraz jednorazowych wydarzeń (zmiana szacunków związanych z modelami utraty wartości oraz likwidacja AKB Marketing Services Sp. z o.o.).

Przeprowadziliśmy badanie rocznego sprawozdania finansowego Spółki za okres zakończony 31 grudnia 2017 r.

Odpisy aktualizujące wartość należności liczone metodą portfelową

Ujawnienia związane z MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Zaprojektowaliśmy nasze badanie ustalając istotność i oceniając ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego. W szczególności rozważyliśmy gdzie Zarząd Banku dokonał subiektywnych osądów; na przykład w odniesieniu do znaczących szacunków księgowych, które wymagały przyjęcia założeń oraz rozważenia wystąpienia przyszłych zdarzeń, które z natury są niepewne. Odnieśliśmy się również do ryzyka obejścia przez Zarząd kontroli wewnętrznej, w tym – wśród innych spraw – rozważyliśmy czy wystąpiły dowody na stronniczość Zarządu, która stanowiłaby ryzyko istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem.

Istotność

Na zakres naszego badania miał wpływ przyjęty poziom istotności. Badanie zaprojektowane zostało w celu uzyskania wystarczającej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia. Zniekształcenia

mogą powstać na skutek oszustwa lub błędu. Zniekształcenia są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podjęte na podstawie sprawozdania finansowego.

Na podstawie naszego zawodowego osądu ustaliliśmy progi ilościowe dla istotności, w tym ogólną istotność w odniesieniu do sprawozdania finansowego jako całości, którą przedstawiamy poniżej. Progi te, wraz z czynnikami jakościowymi umożliwiły nam określenie zakresu naszego badania oraz rodzaj, czas i zasięg procedur badania, a także ocenę wpływu zniekształceń, zarówno indywidualnie, jak i łącznie na sprawozdanie finansowe jako całość.

Koncepcja istotności stosowana jest przez biegłego rewidenta zarówno przy planowaniu i przeprowadzaniu badania jak i przy ocenie wpływu rozpoznanych podczas badania zniekształceń oraz nieskorygowanych

zniekształceń, jeśli występują, na sprawozdanie finansowe, a także przy formułowaniu opinii biegłego rewidenta. W związku z powyższym wszystkie opinie, oświadczenia i stwierdzenia zawarte w sprawozdaniu biegłego rewidenta z badania są wyrażane z uwzględnieniem

jakościowego i wartościowego poziomu istotności ustalonego zgodnie ze standardami badania i zawodowym osądem biegłego rewidenta.

Ogólna istotność

36.300 tys. zł

Podstawa ustalenia

5% zysku przed opodatkowaniem, skorygowanego o wpływ podatku bankowego oraz jednorazowych wydarzeń (zmiana szacunków związanych z modelami utraty wartości oraz likwidacja AKB Marketing Services Sp. z o.o.)

Uzasadnienie przyjętej podstawy

Przyjęliśmy zysk przed opodatkowaniem jako podstawę określenia istotności, ponieważ naszym zdaniem wskaźnik ten jest używany do oceny działalności Banku przez użytkowników sprawozdań finansowych oraz jest ogólnie przyjętym wskaźnikiem odniesienia. Wartość tą skorygowaliśmy o wpływ podatku bankowego, który ma naturę szczególnego obciążenia podatkowego, a także jednorazowego zdarzenia w postaci zmiany szacunku oczekiwanych odzysków stosowanych w kalkulacji odpisów na należności kredytowe.

Istotność przyjęliśmy na poziomie 5%, ponieważ mieści się on w zakresie dopuszczalnych przez standardy badania progów ilościowych dla istotności.

Uzgodniliśmy z Komitetem Audytu Spółki, że poinformujemy o zidentyfikowanych podczas badania zniekształceniach sprawozdania

finansowego o wartości większej niż 1.800 tys. zł, a także zniekształceniach poniżej tej kwoty, jeżeli w naszej ocenie byłoby to uzasadnione ze względów na czynniki jakościowe.

Kluczowe sprawy badania

Kluczowe sprawy badania są to sprawy, które według naszego zawodowego osądu były najbardziej znaczące podczas naszego badania sprawozdania finansowego za bieżący okres. Obejmują one najbardziej znaczące ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia, w tym ocenione rodzaje ryzyka istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem. Do spraw tych odnieśliśmy się w kontekście naszego badania

sprawozdania finansowego jako całości oraz przy formułowaniu naszej opinii oraz podsumowaliśmy naszą reakcję na te rodzaje ryzyka, a w przypadkach, w których uznaliśmy za stosowne przedstawiliśmy najważniejsze spostrzeżenia związane z tymi rodzajami ryzyka. Nie wyrażamy osobnej opinii na temat tych spraw.

Odpisy aktualizujące wartość należności liczone metodą portfelową

Podczas naszego badania skupiliśmy się na kwestii odpisów aktualizujących wartość należności liczonych metodą portfelową z uwagi na to, że szacunki Zarządu w tym obszarze mają istotny wpływ na sprawozdania finansowe, są skomplikowane oraz subiektywne (jak opisano w nocie 4c sprawozdań finansowych).

Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy

Podczas naszego badania dokonaliśmy przeglądu polityk i procedur Banku stosowanych w procesie szacowania odpisów aktualizujących wartość należności. Oceniliśmy kluczowe elementy procesu identyfikacji i szacowania utraty wartości, takie jak terminowość, kompletność, spójność, zasadność, ocena zabezpieczeń oraz backtesting.

Ocenie poddaliśmy dodatkowo poprawność zaprojektowania, a także przetestowaliśmy efektywność operacyjną kontroli kluczowych dla

Odpisy aktualizujące stanowią najlepszy szacunek Zarządu odnośnie kredytowych na dzień sprawozdawczy. Struktura portfela kredytowego Banku obejmuje głównie należności analizowane na potrzeby oszacowania utraty wartości metodą portfelową, dlatego też podczas naszego badania zwróciliśmy szczególną uwagę na kalkulację odpisu grupowego dla portfeli należności kredytowych cechujących się zbliżonymi charakterystykami.

Kalkulacja odpisów aktualizujących wartość należności metodą portfelową wymaga zastosowania istotnych szacunków w celu określenia odpowiedniego momentu i kwot odpisów. Odbywa się ona z użyciem modeli statystycznych opartych na danych historycznych, które estymują możliwe odzyski dla każdego ze zidentyfikowanych przez Bank portfeli homogenicznych. Założenia używane w tych modelach (takie jak okres ujawnienia straty, prawdopodobieństwo wystąpienia straty oraz współczynnik straty w przypadku zaistnienia niewypłacalności) są przedmiotem osądu Zarządu. Mogą na nie wpływać wydarzenia nieuwzględnione w danych historycznych, takie jak sprzedaże portfeli wierzytelności.

procesu identyfikacji utraty wartości oraz oceny poziomu rozpoznania utraty wartości. Dokonałmy tego z uwzględnieniem ryzyka przekroczenia uprawnień kontrolnych i nadużyć po stronie Zarządu.

Dodatkowo dla wybranych portfeli sprawdziliśmy poprawność wyliczenia parametrów modeli. Przeanalizowaliśmy też wyniki backtestów, w tym wpływ ewentualnych korekt eksperckich. Ponadto przeliczyliśmy niezależnie odpisy aktualizujące wartość należności dla całego portfela kredytowego.

Przeanalizowaliśmy korekty wprowadzone do modeli szacowania utraty wartości mających odzwierciedlić zmiany szacunków dotyczących odzysków używanych w procesie szacowania odpisów aktualizujących oraz ich zasadność.

Oceniliśmy także poprawność oraz kompletność ujawnień w świetle obowiązujących standardów rachunkowości.

Ujawnienia związane z MSSF 9 Instrumenty finansowe

MSSF 9 *Instrumenty finansowe* będzie obowiązywał za okresy sprawozdawcze rozpoczynające się po 1 stycznia 2018 r. Z uwagi na znaczący wpływ nowego standardu, Bank przygotował się już do jego wprowadzenia poprzez wdrożenie stosownych systemów, procesów i kontroli.

MSR 8 *Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów* wymaga ujawnienia w sprawozdaniach finansowych „znanych lub wiarygodnie oszacowanych informacji potrzebnych do oceny możliwego wpływu” nowych standardów które zostały już opublikowane, ale nie weszły jeszcze w życie. Oczekuje się ujawnienia opisu wpływu na sprawozdania finansowe zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy.

W nocy 4 a załączonych sprawozdań finansowych Bank ujawnił informacje ilościowe

Jak nasze badanie odniosło się do tej sprawy

Pomimo, że Bank nie rozpoznał jeszcze wpływu MSSF 9 w głównych sprawozdaniach finansowych, a jedynie ujawnił wpływ nowego standardu w nocy 4a, dokonałmy badania tego ujawnienia zgodnie z wymaganiami MSB.

Zapoznaliśmy się z procesem implementacji i szacowania wpływu standardu przez Bank, w tym z używanymi w tym procesie systemami, procesami i kontrolami. Przeanalizowaliśmy także metodologię używaną w procesie modelowania ryzyka kredytowego.

Wykonaliśmy procedury wiarygodności aby zbadać klasyfikację instrumentów finansowych oraz przypisanie ekspozycji do koszyków rozpoznawania strat oczekiwanych.

Badając proces dokonywania szacunków przez Zarząd Banku oraz dane, na których się one opierały, sprawdziliśmy zasadność stosowanych metod oraz kompletność i poprawność danych

i jakościowe umożliwiające użytkownikom sprawozdania zrozumienie obszarów, w których Zarząd Banku zastosował istotne założenia i osądy, zwłaszcza w obszarach cechujących się dużą niepewnością.

Biorąc pod uwagę poziom złożoności MSSF 9 oraz istotność związanego z nim ujawnienia dla oceny sytuacji finansowej Banku na dzień 31 grudnia 2017 r., przywiązaliśmy szczególną uwagę do zbadania tego ujawnienia.

wsadowych, poprawność matematyczną modeli i użytych założeń.

Uważamy, że wykonane przez nas procedury pozwoliły nam zgromadzić wystarczające dowody badania ujawnień związanych z MSSF 9.

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej za sprawozdanie finansowe

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie, na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, rocznego sprawozdania finansowego, które przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej i wyniku finansowego Spółki zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską, przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości oraz z obowiązującymi Bank przepisami prawa i statutem, a także za kontrolę wewnętrzną, którą Zarząd uważa za niezbędną aby umożliwić sporządzenie sprawozdania finansowego niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

Sporządzając sprawozdanie finansowe Zarząd

Banku jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Banku do kontynuowania działalności, ujawnienie, jeżeli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji kiedy Zarząd albo zamierza dokonać likwidacji Banku, albo zaniechać prowadzenia działalności albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby sprawozdanie finansowe spełniało wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości. Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta za badanie sprawozdania finansowego

Naszymi celami są uzyskanie wystarczającej pewności czy sprawozdanie finansowe jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania z badania zawierającego naszą opinię. Wystarczająca pewność jest wysokim poziomem pewności ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie ze Standardami badania zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeżeli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje ekonomiczne użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania finansowego.

Zakres badania nie obejmuje zapewnienia co do przyszłej rentowności Banku ani efektywności lub skuteczności prowadzenia jej spraw przez Zarząd Banku obecnie lub w przyszłości.

Podczas badania zgodnego ze Standardami badania stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm, a także:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyka istotnego zniekształcenia sprawozdania finansowego spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii. Ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywu, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;
- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosownej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu

wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Spółki;

- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych oraz powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Spółki;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedniości zastosowania przez Zarząd Banku zasady kontynuacji działalności jako podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Spółki do kontynuacji działalności. Jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu finansowym lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię. Nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Spółka zaprzestanie kontynuacji działalności;
- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania finansowego, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie finansowe przedstawia będące ich podstawą transakcje

i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację;

Komunikujemy się z Komitetem Audytu odnośnie, między innymi, do planowanego zakresu i czasu przeprowadzenia badania oraz znaczących ustaleń badania, w tym wszelkich znaczących słabości kontroli wewnętrznej, które zidentyfikujemy podczas badania.

Składamy Komitetowi Audytu oświadczenie, że przestrzegaliśmy stosownych wymogów etycznych dotyczących niezależności oraz komunikujemy wszystkie powiązania i inne sprawy, które mogłyby być racjonalnie uznane za stanowiące zagrożenie dla naszej niezależności, a tam gdzie ma to zastosowanie, informujemy o zastosowanych zabezpieczeniach.

Spośród spraw komunikowanych Komitetowi Audytu ustaliliśmy te sprawy, które były najbardziej znaczące podczas badania sprawozdania finansowego za bieżący okres i dlatego uznaliśmy je za kluczowe sprawy badania. Opisujemy te sprawy w naszym sprawozdaniu biegłego rewidenta, chyba że przepisy prawa lub regulacje zabraniają publicznego ujawnienia na ich temat lub gdy, w wyjątkowych okolicznościach, ustalimy, że kwestia nie powinna być komunikowana w naszym sprawozdaniu, ponieważ można byłoby racjonalnie oczekiwać, że negatywne konsekwencje przeważąby korzyści dla interesu publicznego takiego ujawnienia.

Inne informacje, w tym sprawozdanie z działalności

Inne informacje

Na inne informacje składa się sprawozdanie z działalności Spółki za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. „Sprawozdanie z działalności” wraz z oświadczeniem na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art.49b ust 1 Ustawy o rachunkowości, które jest wyodrębnioną częścią tego Sprawozdania (razem „Inne informacje”).

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za sporządzenie Innych informacji zgodnie z przepisami prawa.

Zarząd Banku oraz członkowie Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby Sprawozdanie z działalności Banku wraz z wyodrębnionymi częściami spełniały wymagania przewidziane w Ustawie o rachunkowości.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Nasza opinia z badania sprawozdania finansowego nie obejmuje Innych informacji.

W związku z badaniem sprawozdania finansowego naszym obowiązkiem jest przeczytanie Innych informacji, i czyniąc to, rozważenie czy nie są one istotnie niespójne ze sprawozdaniem finansowym, z naszą wiedzą uzyskaną w trakcie badania, lub w inny sposób wydają się być istotnie zniekształcone. Jeżeli, na podstawie wykonanej pracy stwierdzimy istotne zniekształcenie Innych informacji, jesteśmy zobowiązani poinformować o tym w naszym sprawozdaniu z badania. Naszym obowiązkiem zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach jest również wydanie opinii czy Sprawozdanie z działalności zostało sporządzone zgodnie z przepisami oraz czy jest zgodne z informacjami zawartymi w rocznym sprawozdaniu finansowym.

Ponadto jesteśmy zobowiązani do wydania opinii, czy Spółka w oświadczeniu o stosowaniu ładu korporacyjnego zawarła wymagane informacje oraz do poinformowania czy Spółka sporządziła

oświadczenie na temat informacji niefinansowych.

Sprawozdanie z działalności Spółki uzyskaliśmy przed datą niniejszego sprawozdania z badania.

Opinia o Sprawozdaniu z działalności

Na podstawie wykonanej pracy w trakcie badania, naszym zdaniem, Sprawozdanie z działalności Banku:

- zostało sporządzone zgodnie z art. 49 Ustawy o rachunkowości oraz art. 111a ust. 1-2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe („Prawo bankowe” - Dz. U. z 2015 r., poz. 128, z późn. zm.);
- jest zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

Ponadto oświadczamy, że w świetle wiedzy o Banku i jego otoczeniu uzyskanej podczas naszego badania nie stwierdziliśmy

w Sprawozdaniu z działalności Banku istotnych zniekształceń.

Informacje finansowe zawarte w Sprawozdaniu z działalności Banku zostały zbadane zgodnie z zakresem opisanym w niniejszym sprawozdaniu z badania oraz wymogami Prawa bankowego.

Informacja na temat informacji niefinansowych

Zgodnie z wymogami Ustawy o biegłych rewidentach potwierdzamy, że Spółka sporządziła oświadczenie na temat informacji niefinansowych, o którym mowa w art. 49b ust. 1 Ustawy o rachunkowości jako wyodrębnioną część Sprawozdania z działalności.

Nie wykonaliśmy żadnych prac atestacyjnych dotyczących oświadczenia na temat informacji niefinansowych i nie wyrażamy jakiegokolwiek zapewnienia na jego temat.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Informacja o przestrzeganiu regulacji ostrożnościowych

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za przestrzeganie obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności za prawidłowe ustalenie współczynników kapitałowych.

Współczynniki kapitałowe na dzień 31 grudnia 2017 r. zostały przedstawione w nocie 5 sprawozdania finansowego i obejmują współczynnik kapitału podstawowego Tier I, współczynnik kapitału Tier I oraz łączny współczynnik kapitałowy.

Naszym obowiązkiem jest poinformowanie w sprawozdaniu z badania sprawozdania finansowego czy Bank przestrzega obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach, w szczególności czy Bank prawidłowo ustalił współczynniki kapitałowe. Dla potrzeb niniejszej informacji za odrębne przepisy rozumiemy Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, z późn. zm. („CRR”), Prawo bankowe oraz ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym („Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym” – Dz.U. z 2015 r. poz. 1513).

Celem badania sprawozdania finansowego nie jest przedstawienie opinii o przestrzeganiu obowiązujących regulacji ostrożnościowych określonych w odrębnych przepisach wymienionych powyżej, w szczególności o prawidłowym ustaleniu współczynników kapitałowych i opinii takiej nie formułujemy.

W oparciu o wykonaną przez nas pracę informujemy, że nie stwierdziliśmy:

- przypadków nieprzestrzegania przez Bank w okresie od dnia 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. obowiązujących regulacji ostrożnościowych, określonych w odrębnych przepisach wymienionych powyżej;
- nieprawidłowości w zakresie ustalenia przez Bank na dzień 31 grudnia 2017 r. współczynników kapitałowych zgodnie z odrębnymi przepisami wymienionymi powyżej,

które miałyby istotny wpływ na sprawozdanie finansowe.

Oświadczenie na temat świadczenia usług niebędących badaniem sprawozdania finansowego

Zgodnie z naszą najlepszą wiedzą i przekonaniem oświadczamy, że usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Spółki i jej spółek zależnych są zgodne z prawem i przepisami obowiązującymi w Polsce oraz że nie świadczyliśmy usług niebędących badaniem, które są zakazane na mocy art. 5 ust.1 Rozporządzenia UE oraz art.136 Ustawy o biegłych rewidentach.

Usługi niebędące badaniem sprawozdań finansowych, które świadczyliśmy na rzecz Spółki i jej spółek zależnych w badanym okresie od zostały wymienione w nocie 49 sprawozdania finansowego.

Wybór firmy audytorskiej

Zostaliśmy wybrani do badania rocznego sprawozdania finansowego Spółki uchwałą

Walnego Zgromadzenia z dnia 24 marca 2016 r. Sprawozdania finansowe Spółki badamy nieprzerwanie począwszy od roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2016 r., to jest przez dwa kolejne lata.

Kluczowym biegłym rewidentem odpowiedzialnym za badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o., spółki wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 144, którego rezultatem jest niniejsze sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta, jest Marta Dzięcioł.

Marta Dzięcioł

Kluczowy Biegły Rewident

Numer w rejestrze 11674

Warszawa, 12 lutego 2018 r.

SANTANDER CONSUMER BANK S.A.

Wrocław, ul. Strzegomska 42c

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

ZA ROK OBROTOWY 2017

**sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
w kształcie zaakceptowanym przez Unię Europejską**

SPIS TREŚCI

I) SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
II) SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
iii) SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁE WŁASNYM	6
IV) SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	7
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	8
1 Dane identyfikujące Bank.....	8
2 Wskazanie okresów, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe	9
3 Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego	9
4 Znaczące zasady rachunkowości.....	9
5 Zarządzanie ryzykiem	33
6 Przychody z tytułu odsetek.....	61
7 Koszty z tytułu odsetek	62
8 Przychody z tytułu prowizji	62
9 Koszty z tytułu prowizji	62
10 Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany.....	63
11 Pozostałe przychody operacyjne.....	63
12 Koszty działania Banku i amortyzacja	64
13 Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	64
14 Pozostałe koszty operacyjne.....	66
15 Podatek dochodowy.....	66
16 Propozycja podziału zysku	66
17 Kasa, środki w Banku Centralnym.....	67
18 Rachunki i lokaty w innych bankach.....	67
19 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	67
20 Aktywa zastawione	68
21 Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	68
22 Rachunkowość zabezpieczeń, instrumenty pochodne zabezpieczające	69
23 Kredyty i pożyczki udzielone klientom	71
24 Akcje i udziały w jednostkach zależnych	77
25 Wartości niematerialne.....	80
26 Rzeczowe aktywa trwałe	82
27 Inne aktywa.....	84
28 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto.....	85
29 Rozliczenia międzyokresowe czynne	85
30 Zobowiązania wobec banków	86
31 Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	86
32 Zobowiązania wobec klientów	87
33 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.....	87
34 Pozostałe zobowiązania.....	89
35 Koszty i przychody rozliczane w czasie.....	90
36 Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy	90
37 Zobowiązania podporządkowane	91
38 Kapitał podstawowy i nadwyżka z emisji akcji	91
39 Pozostałe kapitały	92
40 Zyski zatrzymane i dywidendy.....	93
41 Zobowiązania warunkowe	93
42 Aktywa stanowiące zabezpieczenie	94

43	Wynagrodzenia Zarządu oraz kluczowego kierownictwa i Rady Nadzorczej	94
44	Dodatkowe objaśnienia do sprawozdania z przepływów środków pieniężnych	95
45	Transakcje z podmiotami powiązanymi	98
46	Leasing operacyjny	105
47	Wartość godziwa instrumentów finansowych	106
48	Kompensowanie instrumentów finansowych	110
49	Wynagrodzenie biegłego rewidenta.....	111
50	Zmiana prezentacji danych finansowych	111
51	Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy	113

I) Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Sporządzone za rok kończący się 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku w tys. zł

Wyszczególnienie pozycji	nr noty	Rok 2017	Rok 2016
Działalność kontynuowana			
Przychody z tytułu odsetek	6	1 632 340	1 455 772
Koszty z tytułu odsetek	7	-329 441	-321 818
Wynik z tytułu odsetek		1 302 899	1 133 954
Przychody z tytułu prowizji	8	240 177	246 968
Koszty z tytułu prowizji	9	-136 993	-102 741
Wynik z tytułu prowizji		103 184	144 227
Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany	10	36 041	18 084
Pozostałe przychody operacyjne	11	48 382	10 137
Koszty działania banku	12	-484 163	-465 095
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych	12	-27 195	-29 997
Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	13	-106 135	-179 511
Pozostałe koszty operacyjne	14	-23 858	-20 578
Wynik działalności operacyjnej		849 155	611 221
Podatek od instytucji finansowych		-35 827	-31 128
Zysk brutto		813 328	580 093
Podatek dochodowy	15	-164 193	-128 685
Zysk netto		649 135	451 408
Pozostałe całkowite dochody, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego			
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	39	20 349	-16 136
Podatek odroczoney	39	-3 866	3 066
Efektywna część powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	39	84	3 851
Podatek odroczoney	39	-16	-732
Pozostałe całkowite dochody, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego			
Rezerwa na odprawy emerytalne - zyski/straty aktuarialne	39	-110	411
Podatek odroczoney	39	21	-78
Razem pozostałe całkowite dochody		16 462	-9 618
Razem całkowite dochody		665 597	441 790

Noty przedstawione w dalszej części stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

II) Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Sporządzone na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku

AKTYWA	nr noty	31.12.2017	31.12.2016 (dane przekształcone)	31.12.2015 (dane przekształcone)
Kasa, środki w Banku Centralnym	17	31 402	79 011	100 307
Rachunki i lokaty w innych bankach	18	130 022	111 870	66 407
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	19	1 097 718	1 131 885	758 305
Aktywa zastawione	20	1 510 724	1 827 329	1 362 066
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	2 701	618	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	22	93 201	858	1 955
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23	13 891 179	13 370 604	13 284 496
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	24	154 775	157 552	96 199
Wartości niematerialne	25	20 945	15 332	15 054
Rzeczowe aktywa trwałe	26	48 136	49 037	57 533
Inne aktywa	27	166 525	165 186	213 606
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	28	468 338	425 644	361 430
Rozliczenia międzyokresowe	29	31 430	47 369	69 621
AKTYWA RAZEM		17 647 096	17 382 295	16 386 979

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	nr noty	31.12.2017	31.12.2016 (dane przekształcone)	31.12.2015 (dane przekształcone)
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec banków	30	152 739	73 339	1 302 771
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	31	1 171 179	1 632 613	1 250 505
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	0	0	1 353
Instrumenty pochodne zabezpieczające	22	0	77 350	61 780
Zobowiązania wobec klientów	32	10 846 837	10 889 396	8 920 340
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	33	1 676 559	1 466 769	1 570 351
Pozostałe zobowiązania, w tym:	34	134 237	103 586	87 010
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		75 460	14 039	37 466
Koszty i przychody rozliczane w czasie	35	400 274	365 569	340 723
Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy	36	75 204	68 640	54 317
Zobowiązania podporządkowane	37	0	0	100 000
ZOBOWIĄZANIA RAZEM		14 457 029	14 677 262	13 689 150
KAPITAŁY				
Kapitał podstawowy	38	520 000	520 000	520 000
Nadwyżka z emisji akcji	38	768 047	768 047	768 047
Pozostałe kapitały	39	982 040	965 578	738 512
Zyski zatrzymane	40	919 980	451 408	671 270
KAPITAŁY RAZEM		3 190 067	2 705 033	2 697 829
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM		17 647 096	17 382 295	16 386 979

Noty przedstawione w dalszej części stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zestawienie danych przekształconych za rok 2016 znajduje się w notce 50 *Zmiany prezentacji danych finansowych*.

III) Sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Sporządzone za rok kończący się 31 grudnia 2017 roku w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka z emisji akcji	Pozostałe kapitały zapasowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały
Nr noty	38	38	39	39	40	
Kapitał na początku okresu	520 000	768 047	967 212	-1 634	451 408	2 705 033
- całkowite dochody roku, w tym:	0	0	0	16 462	649 135	665 597
- zysk netto	0	0	0	0	649 135	649 135
- pozostałe całkowite dochody roku, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego	0	0	0	16 551	0	16 551
- pozostałe całkowite dochody roku, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego	0	0	0	-89	0	-89
- wypłata dywidendy	0	0	0	0	-180 563	-180 563
Kapitał na koniec okresu	520 000	768 047	967 212	14 828	919 980	3 190 067

Sporządzone za rok kończący się 31 grudnia 2016 roku w tys. zł

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka z emisji akcji	Pozostałe kapitały zapasowe	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane	Razem kapitały
Nr noty	38	38	39	39	40	
Kapitał na początku okresu	520 000	768 047	730 528	7 984	671 270	2 697 829
- całkowite dochody roku, w tym:	0	0	0	-9 618	451 408	441 790
- zysk netto	0	0	0	0	451 408	451 408
- pozostałe całkowite dochody roku, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego	0	0	0	-9 951	0	-9 951
- pozostałe całkowite dochody roku, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego	0	0	0	333	0	333
- przeniesienia zysku z lat ubiegłych na kapitał zapasowy	0	0	236 684	0	-236 684	0
- wypłata dywidendy	0	0	0	0	-434 586	-434 586
Kapitał na koniec okresu	520 000	768 047	967 212	-1 634	451 408	2 705 033

Noty przedstawione w dalszej części stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

IV) Sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych

Sporządzone za okres kończący się 31 grudnia 2017 roku oraz 31 grudnia 2016 roku w tys. zł.

PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	nr noty	Rok 2017	Rok 2016 (dane przekształcone)
A. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk netto		649 135	451 408
Korekty razem:		-1 317 432	1 355 262
Amortyzacja	12	27 195	29 997
(Zysk)/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	44	-19 113	-9 292
Podatek zapłacony	44	-149 326	-214 071
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	44	-296 295	184 846
Zmiana stanu należności od banków	44	-13	-594
Zmiana stanu należności z tytułu kredytów i pożyczek dla klientów	44	-1 420 496	-948 969
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	44	-567 598	-828 349
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	44	406 227	2 215 320
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	44	44 726	43 618
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	44	179 978	230 646
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	44	4 089	-14 233
Zmiana stanu rezerw	44	6 453	14 734
Zmiana stanu innych aktywów	44	-66 375	-8 581
Zbycie spisanych wierzytelności kredytowych	44	61 200	51 900
Wycena instrumentów pochodnych odniesiona na wynik finansowy	44	-197 552	-6 051
Odsetki otrzymane	44	981 143	919 647
Odsetki zapłacone	44	-306 657	-309 738
Dywidendy oraz inne wpłaty otrzymane od jednostek zależnych	44	3 649	5 005
Pozostałe korekty	44	-8 667	-573
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-668 297	1 806 670
B. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy z działalności inwestycyjnej		955 895	3 984 455
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	44	325	560
Wpływy z wykupu instrumentów dłużnych	44	660 000	3 976 205
Wpływy ze sprzedaży instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	19	251 935	7 690
Środki pieniężne uzyskane z tytułu likwidacji i umorzenia udziałów w spółkach zależnych	24	43 635	0
Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej		-344 992	-5 129 663
Nabycie udziałów lub akcji w jednostkach zależnych	24	-12 497	-61 353
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	25, 26	-32 495	-22 710
Zakup instrumentów dłużnych	44	-300 000	-5 045 600
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		610 903	-1 145 208
C. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy z tytułu działalności finansowej		873 500	472 000
Emisja dłużnych papierów wartościowych	33	873 500	472 000
Wydatki z tytułu działalności finansowej		-845 563	-1 109 286
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	40	-180 563	-434 586
Splata zobowiązań podporządkowanych	37	0	-100 000
Wykup dłużnych papierów wartościowych	33	-665 000	-574 700
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		27 937	-637 286
D. PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM (A+/-B+/-C)		-29 457	24 176
E. BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-29 457	24 176
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU	44	190 881	166 705
G. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU	44	161 424	190 881

Noty przedstawione w dalszej części stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające

1 Dane identyfikujące Bank

Nazwa:	Santander Consumer Bank Spółka Akcyjna (dalej „Bank”)
Adres siedziby:	ul. Strzegomska 42c, 53-611 Wrocław
Kraj założenia:	Polska
Numer statystyczny:	012736938
NIP:	527-20-46-102
Rejestracja:	Sąd Rejonowy we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS 0000040562

Przedmiot działalności określony w Krajowym Rejestrze Sądowym to m.in.:

- otwieranie i prowadzenie rachunków bankowych,
- przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych,
- przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie i zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- przyjmowanie i dokonywanie lokat w bankach i innych instytucjach finansowych krajowych i zagranicznych,
- udzielanie gwarancji bankowych oraz przyjmowanie poręczeń i gwarancji bankowych,
- organizowanie konsorcjów kredytowych,
- wykonywanie operacji bankowych na zlecenie innych banków,
- prowadzenie operacji leasingowych, faktoringowych i forfaitingowych finansowych,
- prowadzenie doradztwa finansowego i inwestycyjnego oraz świadczenie usług agencyjnych i przedstawicielskich w zakresie działania Banku,
- skupowanie, sprzedawanie oraz pośredniczenie w zakresie obrotu wierzytelnościami,
- nabywanie i posiadanie akcji, udziałów, obligacji, a także innego rodzaju praw i papierów wartościowych emitowanych przez spółki i inne osoby prawne, koordynowanie i zarządzanie działalnością takich spółek i innych osób prawnych,
- zakładanie lub udzielanie pomocy w zakładaniu spółek lub innych osób prawnych, których powstanie zostanie uznane za leżące w interesie banku, jak również obejmowanie lub nabywanie w innej formie udziałów, akcji lub papierów wartościowych emitowanych przez te spółki lub osoby prawne,
- dokonywanie operacji natychmiastowych i terminowych, a także innych operacji derywatami.

Jednostką dominującą dla Banku jest Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu. Jednostka dominująca posiada 60% udziałów w kapitale podstawowym Banku.

Jednostką dominującą najwyższego szczebla dla Banku jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Zarząd Santander Consumer Bank S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku pełnił swoje obowiązki w składzie:

- Przemysław Kończal – Prezes Zarządu,
- Piotr Żabski – Wiceprezes Zarządu,
- Piotr Dolata – Członek Zarządu,
- Rafał Krawiec – Członek Zarządu,
- Mariusz Klepacz – Członek Zarządu,
- Oleksandr Krupchenko – Członek Zarządu,
- Paweł Muciek – Członek Zarządu,
- Sebastian Ślанда – Członek Zarządu.

W trakcie roku 2017 oraz do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Banku:

- w dniu 7 lutego 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pawła Mućka do pełnienia funkcji Członka Zarządu ze skutkiem na dzień 8 lutego 2017 r.
- w dniu 9 marca 2017 r. Arkadiusz Wiktor Przybył złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 10 marca 2017 r.

- w dniu 9 marca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Przemysława Kończalą do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 10 marca 2017 r.
- w dniu 12 kwietnia 2017 r. ze skutkiem na dzień 21 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza, w związku z upływem dotychczasowej kadencji, powołała Zarząd na nową kadencję w następującym składzie: Przemysław Kończal, Piotr Żabski, Mariusz Klepacz, Rafał Krawiec, Oleksandr Krupchenko, Paweł Muciek, Sebastian Ślanda,
- w dniu 25 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Piotra Dolatę do pełnienia funkcji Członka Zarządu,
- w dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Piotra Sinkiewicza do pełnienia funkcji Członka Zarządu ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2018 r.

Sprawozdanie finansowe Santander Consumer Bank S.A. zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2017 roku. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w opinii Zarządu nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuacji działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia 31 grudnia 2017 roku.

Bank zastosował zwolnienie ze sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego, gdyż spełnia warunki zawarte w standardzie MSSF 10.4. Jednostka dominująca wyższego szczebla, Bank Zachodni WBK S.A., obejmuje konsolidacją zarówno Santander Consumer Bank S.A. jak i wszystkie jednostki zależne od Santander Consumer Banku S.A.

Bank Zachodni WBK S.A. został utworzony i prowadzi swoją działalność na terytorium Polski. Skonsolidowane sprawozdanie Banku Zachodniego WBK S.A. jest dostępne na stronie internetowej <http://www.bzwbk.pl>.

W 2017 i 2016 roku w Banku nie wystąpiła działalność zaniechana.

2 Wskazanie okresów, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe

Sprawozdanie prezentowane jest za okres od dnia 1 stycznia 2017 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku.

Prezentowane dane finansowe za okres poprzedni dotyczą okresu rozpoczynającego się 1 stycznia 2016 roku i kończącego się 31 grudnia 2016 roku.

3 Podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego

Podmiotem uprawnionym do badania jest PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ul. Lecha Kaczyńskiego 14, wpisanym na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów pod nr 144.

4 Znaczące zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości zastosowane przy sporządzaniu niniejszego sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane były we wszystkich prezentowanych okresach w sposób ciągły.

a) Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Bank działalność, w zakresie stosowanych przez Bank zasad rachunkowości nie występują istotne różnice między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez UE. MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Banku w dniu 06.02.2018 r.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2017

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Banku za rok zakończony dnia 31 grudnia 2016 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów, nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2017 roku.

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE mają zastosowanie po raz pierwszy w sprawozdaniu finansowym Banku za 2017 rok:

— Zmiany do MSR 7: Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji

Zmiana do MSR 7 wprowadza obowiązek ujawnienia uzgodnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej.

— Zmiany do MSR 12 dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat

Zmiana do MSR 12 wyjaśnia wymogi dotyczące ujęcia aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat związanych z instrumentami dłużnymi. Jednostka jest zobligowana ująć aktywa z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat, w sytuacji gdy są one rezultatem dyskontowania przepływów pieniężnych związanych z instrumentem dłużnym z zastosowaniem rynkowej stopy procentowej; także wówczas, gdy zamierza utrzymywać dane instrumenty dłużne do terminu wymagalności, a w momencie otrzymania kwoty nominalnej nie będzie obowiązku zapłaty podatków. Korzyści ekonomiczne odzwierciedlone w aktywie z tytułu podatku odroczonego wynikają z możliwości uzyskania przez posiadacza ww. instrumentów przyszłych zysków (odwracając efekt dyskontowania) bez konieczności zapłaty podatków.

Powyższe zmiany do standardów oraz interpretacja nie miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Banku.

Opublikowane standardy i interpretacje, które jeszcze nie obowiązują i nie zostały wcześniej zastosowane przez Bank

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Bank nie zdecydował o wcześniejszym zastosowaniu następujących opublikowanych standardów, interpretacji lub poprawek do istniejących standardów przed ich datą wejścia w życie:

— MSSF 9 „Instrumenty finansowe”

MSSF 9 zastępuje MSR 39. Standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Informacje związane z wdrożeniem standardu zostały opisane poniżej.

Bank zastosował MSSF 9 od 1 stycznia 2018 r.

— Zmiany do MSSF 9: Prawo wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem

Zmiana do MSSF 9 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie, z możliwością jej wcześniejszego zastosowania. Na skutek zmiany do MSSF 9, jednostki będą mogły wyceniać aktywa finansowe z tak zwanym prawem do wcześniejszej spłaty z negatywnym wynagrodzeniem według zamortyzowanego kosztu lub według wartości godziwej poprzez inne całkowite dochody, jeżeli spełniony jest określony warunek - zamiast dokonywania wyceny według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Bank zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

— MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Zasady przewidziane w MSSF 15 dotyczyć będą wszystkich umów skutkujących przychodami. Fundamentalną zasadą nowego standardu jest ujmowanie przychodów w momencie transferu kontroli nad towarami lub usługami na rzecz klienta, w wysokości ceny transakcyjnej. Wszelkie towary lub usługi sprzedawane w pakietach, które da się wyodrębnić w ramach pakietu, należy ujmować oddzielnie, ponadto wszelkie upusty i rabaty dotyczące ceny transakcyjnej należy co do zasady alokować do poszczególnych elementów pakietu. W przypadku, gdy wysokość przychodu jest zmienna, zgodnie z nowym standardem kwoty zmienne są zaliczane do przychodów, o ile istnieje duże prawdopodobieństwo, że w przyszłości nie nastąpi odwrócenie ujęcia przychodu w wyniku przeszacowania wartości. Ponadto, zgodnie z MSSF 15 koszty poniesione w celu pozyskania i zabezpieczenia kontraktu z klientem należy aktywować i rozliczać w czasie przez okres konsumowania korzyści z tego kontraktu.

Bank zastosował MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

— Objasnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”

Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” zostały opublikowane 12 kwietnia 2016 r. i mają zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzanych po 1 stycznia 2018 r.

Objaśnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji.

Oprócz dodatkowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy.

Bank zastosował Objąśnienia do MSSF 15 od 1 stycznia 2018 r.

MSSF 16 „Leasing”

MSSF 16 „Leasing” obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Nowy standard ustanawia zasady ujęcia, wyceny, prezentacji oraz ujawnień dotyczących leasingu. Wszystkie transakcje leasingu skutkują uzyskaniem przez leasingobiorcę prawa do użytkowania aktywa oraz zobowiązania z tytułu obowiązku zapłaty. Tym samym, MSSF 16 znosi klasyfikację leasingu operacyjnego i leasingu finansowego zgodnie z MSR 17 i wprowadza jeden model dla ujęcia księgowego leasingu przez leasingobiorcę. Leasingobiorca będzie zobowiązany ująć:

(a) aktywa i zobowiązania dla wszystkich transakcji leasingu zawartych na okres powyżej 12 miesięcy, za wyjątkiem sytuacji, gdy dane aktywo jest niskiej wartości; oraz

(b) amortyzację leasingowanego aktywa odrębnie od odsetek od zobowiązania leasingowego w sprawozdaniu z wyników.

MSSF 16 w znaczącej części powtarza regulacje z MSR 17 dotyczące ujęcia księgowego leasingu przez leasingodawcę. W konsekwencji, leasingodawca kontynuuje klasyfikację w podziale na leasing operacyjny i leasing finansowy oraz odpowiednio różnicuje ujęcie księgowe.

Bank zastosuje MSSF 16 od 1 stycznia 2019 r.

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe”

MSSF 17 „Umowy ubezpieczeniowe” został wydany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 18 maja 2017 r. i obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 r. lub po tej dacie.

Nowy MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe zastąpi obecnie obowiązujący MSSF 4, który zezwala na różnorodną praktykę w zakresie rozliczania umów ubezpieczeniowych. MSSF 17 zasadniczo zmieni rachunkowość wszystkich podmiotów, które zajmują się umowami ubezpieczeniowymi i umowami inwestycyjnymi.

Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji opartych na akcjach

Zmiana do MSSF 2 obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Zmiana wprowadza m.in. wytyczne w zakresie wyceny w wartości godziwej zobowiązania z tytułu transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych, wytyczne dotyczące zmiany klasyfikacji z transakcji opartych na akcjach rozliczanych w środkach pieniężnych na transakcje oparte na akcjach rozliczane w instrumentach kapitałowych, a także wytyczne na temat ujęcia zobowiązania podatkowego pracownika z tytułu transakcji opartych na akcjach.

Bank zastosował powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Zmiany do MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” wraz z MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe”

Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe” adresują kwestię zastosowania nowego standardu MSSF 9 „Instrumenty finansowe”. Opublikowane zmiany do MSSF 4 uzupełniają opcje istniejące już w standardach i mają na celu zapobieganie tymczasowym wahaniom wyników jednostek sektora ubezpieczeniowego w związku z wdrożeniem MSSF 9.

Bank zastosował powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Roczne zmiany do MSSF 2014 - 2016

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2016 r. „Roczne zmiany MSSF 2014-2016”, które zmieniają 3 standardy: MSSF 12 „Ujawnienia udziałów w innych jednostkach”, MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz zmiany dotyczące zakresu standardów, ujmowania oraz wyceny, a także zawierają zmiany terminologiczne i edycyjne.

Bank zastosował powyższe zmiany zgodnie z ustaleniami Unii Europejskiej (dotyczy zmian do MSSF 12) / od 1 stycznia 2018 r. (dotyczy zmian do MSSF 1 oraz MSR 28).

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

Zmiany do MSR 40: Reklasyfikacja nieruchomości inwestycyjnych

Zmiany do MSR 40 precyzują wymogi związane z przeklasyfikowaniem do nieruchomości inwestycyjnych oraz z nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”

Zmiana obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie. Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” wyjaśniają, że w odniesieniu do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, do których nie stosuje się metody praw własności, spółki stosują MSSF 9. Dodatkowo, Rada opublikowała również przykład ilustrujący zastosowanie wymogów MSSF 9 i MSR 28 do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu.

Bank zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 22: Transakcje w walutach obcych oraz płatności zaliczkowe

KIMSF 22 wyjaśnia zasady rachunkowości dotyczące transakcji, w ramach których jednostka otrzymuje lub przekazuje zaliczki w walucie obcej. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie.

Bank zastosował powyższe zmiany od 1 stycznia 2018 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

KIMSF 23: Niepewność związana z ujęciem podatku dochodowego

KIMSF 23 wyjaśnia wymogi w zakresie rozpoznania i wyceny zawarte w MSR 12 w sytuacji niepewności związanej z ujęciem podatku dochodowego. Wytyczne obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2019 r. lub po tej dacie.

Bank zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzona przez Unię Europejską.

Roczne zmiany do MSSF 2015 - 2017

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości opublikowała w grudniu 2017 r. „Roczne zmiany MSSF 2015-2017”, które wprowadzają zmiany do 4 standardów: MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, MSR 12 „Podatek dochodowy” oraz MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”.

Poprawki zawierają wyjaśnienia oraz doprecyzowują wytyczne standardów w zakresie ujmowania oraz wyceny.

Bank zastosuje powyższe zmiany od 1 stycznia 2019 r.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską.

MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe”

Standard ten pozwala jednostkom, które sporządzają sprawozdanie finansowe zgodnie z MSSF po raz pierwszy (z dniem 1 stycznia 2016 r. lub po tej dacie), do ujmowania kwot wynikających z działalności o regulowanych cenach, zgodnie z dotychczas stosowanymi zasadami rachunkowości. Dla poprawienia porównywalności z jednostkami, które stosują już MSSF i nie wykazują takich kwot, zgodnie z opublikowanym MSSF 14 kwoty wynikające z działalności o regulowanych cenach, powinny podlegać prezentacji w odrębnej pozycji zarówno w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jak i w rachunku zysków i strat oraz sprawozdaniu z innych całkowitych dochodów.

Decyzją Unii Europejskiej MSSF 14 nie zostanie zatwierdzony.

Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 dot. sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostkami stowarzyszonymi lub wspólnymi przedsięwzięciami

w tys. zł

Zmiany rozwiązują problem aktualnej niespójności pomiędzy MSSF 10 a MSR 28. Ujęcie księgowe zależy od tego, czy aktywa niepieniężne sprzedane lub wniesione do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia stanowią „biznes” (ang. business).

W przypadku, gdy aktywa niepieniężne stanowią „biznes”, inwestor wykaże pełny zysk lub stratę na transakcji. Jeżeli zaś aktywa nie spełniają definicji biznesu, inwestor ujmuje zysk lub stratę z wyłączeniem części stanowiącej udziały innych inwestorów.

Zmiany zostały opublikowane 11 września 2014 r. Data obowiązywania zmienionych przepisów nie została ustalona przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego, zatwierdzenie tej zmiany jest odroczone przez Unię Europejską.

Według szacunków Banku, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy, za wyjątkiem MSSF 9 oraz MSSF16, co zostało opisane poniżej. Wpływ wdrożenia MSSF 15 na sytuację finansową Banku nie jest istotny z uwagi na fakt, iż Bank oferuje instrumenty finansowe w postaci kredytów i pożyczek, od których przychód jest rozpoznawany na podstawie efektywnej stopy procentowej a sposób ujęcia i rozpoznania rodzajów przychodów objętych zakresem MSSF 15, z uwagi na stosowane zapisy umowne z klientami, nie ulegną zmianie.

Zastosowanie MSSF16 będzie miało wpływ na ujmowanie, prezentację, wycenę oraz ujawnienia aktywów będących przedmiotem leasingu operacyjnego oraz odpowiadających im zobowiązań w sprawozdaniu finansowym Banku jako leasingobiorcy. Jednocześnie Bank uważa, że zastosowanie nowego standardu nie będzie miało znaczącego wpływu na ujmowanie dotychczasowego leasingu finansowego w sprawozdaniu finansowym.

Stan wdrożenia MSSF9

Standard MSSF 9 „Instrumenty finansowe” został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 r. i zatwierdzony Rozporządzeniem Komisji Europejskiej nr 2016/2067/EU z 22 listopada 2016 r. do stosowania w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Standard ma obligatoryjne zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy obrotowe rozpoczynające się w dniu oraz po 1 stycznia 2018 roku za wyjątkiem zakładów ubezpieczeń, które mogą zastosować standard począwszy od 1 stycznia 2021 roku. MSSF 9 zastępuje MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dając jednak podmiotom sprawozdawczym możliwość pozostania przy przepisach dotyczących rachunkowości zabezpieczeń wynikających z MSR 39.

MSSF 9 wprowadza zmiany wpływające na następujące obszary rachunkowości instrumentów finansowych:

- klasyfikacja i wycena instrumentów finansowych,
- rozpoznawanie i kalkulacja utraty ich wartości oraz
- rachunkowość zabezpieczeń.

Bank w drugiej połowie 2016 r. uruchomił projekt wdrożenia MSSF 9, który jest realizowany we współpracy z zewnętrznym doradcą. Projekt ze strony Banku angażuje Departamenty odpowiedzialne za politykę rachunkowości, sprawozdawczość, informację zarządczą, podatki, kontrolę wewnętrzną oraz obszar zapewnienia zgodności prawnej, odpisy aktualizujące wartość instrumentów finansowych, systemy informatyczne oraz działalność operacyjną związaną z udzielaniem oraz monitorowaniem kredytów. Pierwszy etap projektu zakończył się z końcem 2016 r. identyfikacją różnic pomiędzy MSR 39 a MSSF 9 oraz działań, które są niezbędne do osiągnięcia zgodności działalności Banku z wymogami nowego standardu. Począwszy od stycznia 2017 r. rozpoczął się drugi etap projektu mający na celu wdrożenie zmian wynikających z MSSF 9. W ramach drugiego etapu wdrożenia MSSF 9 zakończonego w grudniu 2017 r. Bank koncentrował się na:

- opracowywaniu i wdrożeniu nowych procesów związanych z testem kontraktowych przepływów pieniężnych, oceną modelu biznesowego oraz modyfikacji umownych przepływów pieniężnych,
- wypracowywaniu i implementacji modeli ustalania wartości odpisów aktualizujących oraz wartości godziwej dla niekwotowanych na aktywnym rynku instrumentów finansowych, które muszą, z uwagi na niespełnienie testu kontraktowych przepływów pieniężnych, być obligatoryjnie wycenione w wartości godziwej przez wynik finansowy.
- opracowaniu i wdrożeniu rozwiązań w systemach IT,
- modyfikacjach istniejących regulacji wewnętrznych (polityk, regulaminów wewnętrznych, procesów etc.).

w tys. zł

Klasyfikacja i wycena

MSSF 9 usuwa kategorie obecnie występujące w MSR 39, w szczególności kategorie instrumentów utrzymywanych do terminu wymagalności oraz dostępnych do sprzedaży. Klasyfikacja aktywów finansowych, zgodnie z MSSF 9, jest uzależniona od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz wyniku testu kontraktowych przepływów pieniężnych. Zgodnie ze standardem instrumenty finansowe klasyfikowane są wyłącznie do trzech grup:

- aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

Modele biznesowe

Model biznesowy dotyczy sposobu, w jaki Bank zarządza aktywami finansowymi, by wygenerować przepływy pieniężne. Oznacza to, że model biznesowy określa, czy przepływy pieniężne będą pochodzić z uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, ze sprzedaży aktywów finansowych czy z obu tych źródeł.

Ocena modelu biznesowego polega na analizie kryteriów jakościowych i ilościowych.

Oceny kryteriów jakościowych dokonuje kluczowy personel kierowniczy Banku. Dokonując tej oceny brane są pod uwagę następujące kwestie:

- sposób, w jaki wyniki modelu biznesowego i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego są oceniane i przekazywane na potrzeby rachunkowości zarządczej kluczowemu personelowi kierowniczemu,
- rodzaje ryzyka, które mają wpływ na wyniki modelu biznesowego (i aktywów finansowych utrzymywanych w ramach tego modelu biznesowego), a w szczególności sposób, w jaki zarządza się tym ryzykiem,
- sposób, w jaki wynagradzane są osoby zarządzające portfelem instrumentów finansowych.

Analiza kryteriów ilościowych stosowanych przy ocenie modelu biznesowego jest przeprowadzana w celu ustalenia, czy sprzedaż aktywów finansowych w przeciągu analizowanego okresu nie przekracza ustalonych w wewnętrznych regulacjach wartości progowych ustalonych w ujęciu procentowym.

Przy analizie kryteriów ilościowych oceny modelu biznesowego Bank uznaje, że model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy dopuszcza sprzedaż aktywów, bez wpływu na obecny model biznesowy, w następujących przypadkach:

- sprzedaż wynikająca ze wzrostu ryzyka kredytowego związanego z aktywami,
- sprzedaż, która występuje nieczęsto (nawet, jeżeli o znaczącej wartości),
- sprzedaż o nieznaczącej wartości (nawet, jeżeli występuje często),
- sprzedaż aktywów w celach płynnościowych w warunkach skrajnych (ang. *stress case scenario*),
- sprzedaż, która jest wymuszona przez strony trzecie – dotyczy to aktywów, które w związku np. z wymogami organów nadzorczych muszą zostać sprzedane, jednak pierwotnie były one utrzymywane w celu pozyskiwania umownych przepływów pieniężnych,
- sprzedaż aktywów w przypadku przekroczenia limitów koncentracji określonych w wewnętrznych procedurach, stanowiąca element polityki zarządzania ryzykiem kredytowym,
- sprzedaż dokonana blisko terminu zapadalności aktywów finansowych, a dochody ze sprzedaży stanowią przybliżenie umownych przepływów pieniężnych, które Bank pozyskałaby utrzymując aktywa do terminu zapadalności.

Pozostałe formy sprzedaży aktywów w ramach modelu biznesowego zakładającego utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (np. częste i jednocześnie o znacznej wartości) prowadzą do konieczności zmiany modelu biznesowego oraz przeklasyfikowania aktywów finansowych, które zostały pierwotnie do tego modelu przypisane.

Bank dokonał oceny modeli biznesowych i na podstawie przeprowadzonej analizy ustalił model biznesowy zakładający utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy jako przeważający model zarządzania aktywami finansowymi. Drugi zidentyfikowany model zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych.

Test kontraktowych przepływów pieniężnych (SPPI)

Zgodnie z MSSF 9 tylko umowy, których kontraktowe przepływy pieniężne obejmują:

w tys. zł

- kapitał umowny (kwota główna) oraz
 - odsetki umowne,
- spełniają wymogi testu kontraktowych przepływów pieniężnych i mogą być wyceniane w:
- zamortyzowanym koszcie w odniesieniu do aktywów zaklasyfikowanych do modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów celem uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy lub w
 - wartości godziwej przez inne dochody całkowite w odniesieniu do aktywów zaklasyfikowanych do modelu biznesowego, którego cel jest realizowany zarówno poprzez uzyskiwanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i poprzez sprzedaż aktywów finansowych.

Aktywa nie spełniające testu kontraktowych przepływów pieniężnych są obligatoryjnie wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy niezależnie od modelu biznesowego.

Kapitał umowny jest wartością godziwą składnika aktywów finansowych w momencie początkowego ujęcia. Kwota główna może jednak ulec zmianie w ciągu całego okresu życia składnika aktywów finansowych (np. w przypadku spłaty kwoty głównej).

Natomiast odsetki obejmują zapłatę za:

- wartość pieniądza w czasie,
- ryzyko kredytowe związane z kwotą główną pozostałą do spłaty w określonym czasie,
- inne podstawowe ryzyka i koszty związane z udzielaniem kredytów,
- a także marżę zysku.

W ramach analiz przepływów pieniężnych, do których Bank jest uprawniony na podstawie zawartej z Klientem umowy, szczególną uwagę zwrócono na opcję przedpłaty i wpływ tej opcji na wynik testu kontraktowych przepływów pieniężnych.

Zdaniem Banku ocena czy opcja przedpłaty jest zgodna z warunkami testu kontraktowych przepływów pieniężnych zależy zarówno od charakteru okoliczności dających prawo jednej ze stron do przedterminowej spłaty, jak i od kwoty wcześniejszej spłaty. Co do zasady te dwa czynniki są brane pod uwagę przy ocenie, czy kontraktowe przepływy pieniężne obejmują jedynie spłatę kapitału oraz odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może także obejmować uzasadnioną dodatkową rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy.

Warunek umowy, który zezwala emitentowi (tj. dłużnikowi) na wcześniejszą spłatę instrumentu lub zezwala posiadaczowi (tj. Bankowi) na przedstawienie instrumentu dłużnego emitentowi do wykupienia przed terminem wymagalności, a kwota wcześniejszej spłaty w znacznym stopniu odpowiada niedokonanym płatnościom kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, co może obejmować uzasadnioną dodatkową rekompensatę z tytułu wcześniejszego rozwiązania umowy, stanowią umowne przepływy będące jedynie spłatą kwoty głównej i odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty a tym samym spełniają kryteria testu SPPI.

Co do zasady, opcja przedpłaty, która jest wykonywana tylko wtedy, kiedy dochodzi do zdarzenia nieskorelowanego z ryzykiem związanym z umową zasadniczą nie spełnia kryteriów testu kontraktowych przepływów pieniężnych. Włączenie ryzyka niezwiązanego z ryzykiem umowy zasadniczej zwykle nie stanowi zwrotu z kapitału głównego oraz odsetek od kwoty głównej pozostałej do spłaty, a zatem uzależnienie wystąpienia zdarzenia nieskorelowanego z ryzykiem związanym z umową zasadniczą może implikować wycenę instrumentu finansowego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zidentyfikowane zmiany w klasyfikacji i wycenie

Bank, celem zapewnienia poprawności klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych posiadanych według stanu na 31 grudnia 2017r., dokonał analizy posiadanych portfeli aktywów polegającej na:

- określeniu i przypisaniu aktywów finansowych do modeli biznesowych odzwierciedlających sposób zarządzania aktywami poprzez sposób raportowania wyników portfeli do kluczowej kadry zarządzającej, analizę typów ryzyka mających wpływ na dochodowość i efektywność portfeli, sposób zarządzania ryzykiem związanym z danym portfelem, sposób wynagradzania kadry kierowniczej odpowiedzialnej za portfele,
- analizie wartości, częstotliwości oraz przyczyn sprzedaży w latach poprzedzających wdrożenie MSSF 9,
- ustaleniu oczekiwań i planów kluczowej kadry kierowniczej co do sposobu zarządzania portfelem aktywów, w tym wielkości i częstotliwości planowanych sprzedaży aktywów finansowych,
- analizie zapisów umownych aktywów finansowych celem ustalenia czy kontraktowe przepływy pieniężne, do których uprawniony jest Bank stanowią zapłatę kapitału głównego oraz odsetek.

Z przeprowadzonych przez Bank analiz wynika, że zmiany w klasyfikacji i wycenie aktywów finansowych dotyczą:

- pożyczek podporządkowanych udzielonych spółkom sekurytyzacyjnym,
- inwestycji kapitałowych w jednostkach innych niż zależne, współkontrolowane oraz stowarzyszone zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

Dla potrzeb niniejszego ujawnienia Bank uwzględnia portfel aktywów finansowych, którego konstrukcja oprocentowania jest oparta na mnożniku większym niż jeden, w zamortyzowanym koszcie.

Z uwagi na toczące się dyskusje w zakresie klasyfikacji i wyceny instrumentów finansowych zawierających mnożnik większy od jedności w konstrukcji stopy procentowej, powyższe podejście może w przyszłości ulec zmianie, co wiązałoby się z koniecznością wyceny portfeli kart kredytowych oferowanych klientom bankowości detalicznej w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Korzystając z możliwości dopuszczanej przez MSSF 9, Bank podjął nieodwołalną decyzję o wyznaczeniu instrumentów kapitałowych z portfela aktywów finansowych nieprzeznaczonych do obrotu, jako wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. W przypadku zbycia instrumentu kapitałowego, w odniesieniu do którego wybrano opcję wyceny w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, wynik na sprzedaży nie będzie już przenoszony do rachunku zysków i strat na moment sprzedaży.

Zobowiązania finansowe będą w dalszym ciągu wyceniane według dotychczasowych zasad określonych w MSR 39 za wyjątkiem zobowiązań finansowych, w odniesieniu do których wybrana zostanie opcja wyceny do wartości godziwej, co dotyczy wyłącznie zobowiązań sekurytyzacyjnych odpowiadających pożyczkom podporządkowanym udzielonym spółkom sekurytyzacyjnym. Z uwagi na powód wyboru tej opcji, tzn. eliminacji niedopasowania księgowego, Bank będzie odnosił zmiany wartości godziwej w tym wynikające ze zmian w poziomie własnego ryzyka kredytowego, w całości do wyniku finansowego.

Dane porównawcze

Zastosowanie MSSF 9 wymaga zmiany sposobu prezentacji oraz zakresu ujawnień, w tym w pierwszym roku jego zastosowania, kiedy wymagany jest szeroki zakres informacji pozwalających użytkownikowi sprawozdania finansowego zrozumieć wpływ MSSF 9 na klasyfikację i wycenę oraz utratę wartości na sytuację majątkowo-finansową oraz wynik finansowy Banku.

Bank podjął decyzję o skorzystaniu z zapisów MSSF 9 umożliwiających zwolnienie z obowiązku przekształcania danych porównawczych dla okresów wcześniejszych w odniesieniu do zmian wynikających z klasyfikacji i wyceny oraz utraty wartości. Różnice w wartości bilansowej aktywów i zobowiązań finansowych wynikających z zastosowania MSSF 9 zostały ujęte jako element wyniku z lat ubiegłych w kapitałach własnych na dzień 1 stycznia 2018 r.

Rachunkowość zabezpieczeń

Standard zwiększa zakres pozycji, jakie można wyznaczać jako pozycje zabezpieczane, a także umożliwia wyznaczenie na instrument zabezpieczający aktywów lub zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zniesiono także obowiązek retrospektywnego pomiaru efektywności zabezpieczenia przy jednoczesnym zniesieniu obowiązującego wcześniej korytarza 80-125% a warunkiem stosowania rachunkowości zabezpieczeń ma być ekonomiczna zależność pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną. Ponadto, zwiększeniu uległ zakres ujawnień dotyczących strategii zarządzania ryzykiem, przepływów pieniężnych wynikających z transakcji zabezpieczających oraz wpływ rachunkowości zabezpieczeń na sprawozdanie finansowe.

Bank zdecydował się, opierając się o zapis par. 7.2.21 MSSF 9, na kontynuację stosowania wymogów rachunkowości zabezpieczeń i relacji zabezpieczających wynikających z MSR 39.

W związku z powyższym, w zakresie rachunkowości zabezpieczeń, wejście w życie MSSF 9 nie ma wpływu na sytuację finansową Banku.

Utrata wartości ekspozycji kredytowych

MSSF 9 wprowadził nowe podejście do szacowania strat z tytułu ekspozycji kredytowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu. Podejście to bazuje na wyznaczaniu strat oczekiwanych (*expected loss*) w odróżnieniu od dotychczas stosowanego modelu wynikającego z MSR 39, który bazuje na koncepcji strat poniesionych (*incurred loss*). MSSF 9 uzależnia sposób rozpoznawania strat oczekiwanych w zależności od zmiany poziomu ryzyka, który nastąpił od momentu rozpoznania ekspozycji.

Standard wprowadził trzy podstawowe etapy/koszyki rozpoznawania strat oczekiwanych:

- Koszyk 1 – w którym są klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nie nastąpiły istotne zmiany ryzyka rozumiane, jako wzrost prawdopodobieństwa przeklasyfikowania do portfela z utratą wartości (Koszyk 3). Dla takich ekspozycji oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie najbliższych 12 miesięcy.
- Koszyk 2 – w którym są klasyfikowane ekspozycje, dla których od momentu rozpoznania nastąpił istotny wzrost ryzyka, ale jeszcze nie uprawdopodobniło się zdarzenie niewywiązania się z zobowiązania. Dla takich ekspozycji straty oczekiwane są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.
- Koszyk 3 – w którym są klasyfikowane ekspozycje, dla których zmaterializowało się zdarzenia niewykonania zobowiązania. Dla takich ekspozycji oczekiwane straty są rozpoznawane w horyzoncie pozostałego czasu życia ekspozycji.

Jednym z kluczowych elementów wprowadzenia MSSF 9 było ustalenie definicji istotnego wzrostu ryzyka kredytowego decydującego o klasyfikacji do koszyka 2. Bank wypracował szczegółowe kryteria definicji istotnego wzrostu poziomu ryzyka, na potrzeby, której zostaną wykorzystane podstawowe warunki określone w MSSF 9 obejmujące opóźnienie w spłacie, restrukturyzację długu oraz fakt opóźnienia spłaty w okresie ostatniego roku.

Drugim kluczowym elementem wprowadzonym w MSSF 9 było podejście do szacowania parametrów ryzyka. Bank na potrzeby szacowania odpisów z tytułu utraty wartości kontynuuje wykorzystywanie własnych oszacowań parametrów ryzyka bazujących na modelach wewnętrznych, jednak dokonał ich modyfikacji niezbędnych do uwzględnienia wymogów MSSF 9 (takich jak oszacowanie parametrów w horyzoncie czasu życia ekspozycji czy uwzględnienie przyszłych warunków makroekonomicznych). Bank wypracował metodologię dla parametrów modeli oraz zbudował modele zgodne z MSSF 9.

Bank przygotował zmiany dotychczasowych rozwiązań informatycznych w celu implementacji nowego sposobu kalkulacji odpisu w systemach.

Zastosowanie nowych wytycznych zgodnych z MSSF 9 wpłynęło na wzrost odpisów aktualizujących w Banku w stopniu wskazanym w poniższej tabeli. Ponadto spodziewana jest większa zmienność kwoty odpisów, przede wszystkim w wyniku stosowania prognoz makroekonomicznych w kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych.

Wpływ MSSF 9 na sytuację finansową

Poniżej przedstawiono wpływ wdrożenia MSSF 9 na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych wg stanu na 1 stycznia 2018 r.

Pozycja	Kategoria wyceny - MSR 39	Kategoria wyceny - MSSF 9	Wartość bilansowa wg MSR 39	Wpływ wdrożenia MSSF 9 (dane w tys. zł)		Wartość bilansowa wg MSSF 9
				Klasyfikacja i wycena	Utrata wartości	
Aktywa						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	13 555 922	0	-35 602	13 520 320
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa przez wynik finansowy	335 256	-2 863	0	332 393
Razem			13 891 178	-2 863	-35 602	13 852 713
Zobowiązania						
Zobowiązania z tyt. przepływów z tytułu sekurytyzacji w części odpowiadającej pożyczkom podporządkowanym	Zamortyzowany koszt	Wartość godziwa przez wynik finansowy	335 256	-2 863	0	332 393
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Zamortyzowany koszt	Zamortyzowany koszt	26 269	0	-9 842	16 427
Razem			361 525	-2 863	-9 842	348 821
Łączny wpływ - zwiększenie odpisów z tytułu utraty wartości					-25 760	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			468 338	0	4 915	473 253
Wpływ po uwzględnieniu korekty podatku odroczonego					-20 845	

W przypadku pożyczek podporządkowanym udzielonym spółkom sekurytyzacyjnym oraz odpowiadającym im zobowiązaniom, oszacowany wpływ zmiany wyceny na wycenę do wartości godziwej nie został ujęty w księgach rachunkowych z uwagi na jego nieistotną wartość. Wartość pozostałych pozycji aktywów finansowych zaprezentowanych w niniejszym sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie uległa zmianie w wyniku wdrożenia MSSF 9.

Łączna wartość wpływu wdrożenia MSSF 9 w kwocie 20 845 tys. zł została odniesiona 1 stycznia 2018 r. na niepodzielony wynik lat ubiegłych.

Jak wskazano w części dotyczącej klasyfikacji i wyceny, zaprezentowany wpływ zmiany zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych należy traktować poglądowo z uwagi na istniejące na chwilę publikacji niniejszego sprawozdania finansowego rozbieżności interpretacyjne w zakresie wpływu istnienia konstrukcji mnożnika większego od jedności na klasyfikację i wycenę aktywów finansowych innych niż instrumenty przeznaczone do obrotu. W przypadku wyceny portfeli aktywów finansowych zawierających mnożnik, skumulowany wpływ mógłby się różnić od wpływu zaprezentowanego powyżej, jednak według szacunków Banku wartość tego wpływu byłaby nieistotna.

Wpływ MSSF 9 na współczynniki kapitałowe

12 grudnia 2017 r. Parlament Europejski i Rada UE przyjęli Rozporządzenie nr 2017/2395 zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do rozwiązań przejściowych dotyczących złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 na fundusze własne oraz dotyczących traktowania jako duże ekspozycje niektórych ekspozycji wobec podmiotów sektora publicznego denominowanych w walucie krajowej dowolnego państwa członkowskiego. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i znajduje zastosowanie od dnia 1 stycznia 2018 r. Parlament Europejski oraz Rada (UE) uznali, że stosowanie MSSF 9 może doprowadzić do nagłego zwiększenia odpisów na oczekiwane straty kredytowe, a co za tym idzie do spadku kapitału podstawowego Tier I.

Rozporządzenie w sprawie amortyzacji wpływu MSSF 9 na Tier I przewiduje następujące zapisy:

- jeżeli bilans otwarcia na dzień pierwszego zastosowania MSSF 9 odzwierciedla spadek kapitału podstawowego Tier I w wyniku zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe, łącznie z odpisem na oczekiwane straty kredytowe w całym okresie życia z tytułu aktywów finansowych dotkniętych utratą wartości ze względu na ryzyko kredytowe, w porównaniu z bilansem zamknięcia na poprzedni dzień, w okresie przejściowym Bank ma możliwość uwzględnienia w swoim kapitale podstawowym Tier I pewnej części zwiększonych rezerw na oczekiwane straty kredytowe; ten okres przejściowy powinien trwać maksymalnie pięć lat i rozpoczynać się w 2018 r. Część rezerw na oczekiwane straty kredytowe, jaką można uwzględnić w kapitale podstawowym Tier I, powinna zmniejszać się z czasem do zera, tak by zapewnić pełne wdrożenie MSSF 9 w dniu następującym bezpośrednio po zakończeniu okresu przejściowego,
- możliwe do zastosowania mnożniki w kolejnych latach okresu przejściowego wynoszą, począwszy od 2018 r., odpowiednio: 95%, 85%, 70%, 50%, 25%,
- w przypadku zastosowania rozwiązań przejściowych związanych z MSSF 9, Bank, powinien podawać do wiadomości publicznej swoje fundusze własne, współczynniki kapitałowe, jak również wskaźnik dźwigni, zarówno z zastosowaniem, jak i bez zastosowania tych rozwiązań, aby umożliwić czytelnikom sprawozdania finansowego ocenę wpływu tych rozwiązań,
- Bank powinien podjąć decyzję co do stosowania tych rozwiązań przejściowych i odpowiednio poinformować o tym Komisję Nadzoru Finansowego,
- w okresie przejściowym Bank ma możliwość jednorazowego cofnięcia swojej pierwotnej decyzji, pod warunkiem uprzedniego uzyskania zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, która powinna zapewnić, by decyzja taka nie była motywowana względami arbitrażu regulacyjnego,
- instytucje, które zdecydują się na stosowanie rozwiązań przejściowych, powinny być zobowiązane do dostosowania obliczenia regulacyjnych wymogów kapitałowych, na które rezerwy na oczekiwane straty kredytowe mają bezpośredni wpływ, aby zapewnić, by nie uzyskiwały one nienależnych ulg w kapitale; na przykład korekty z tytułu szczególnego ryzyka kredytowego, za pomocą których obniżana jest wartość ekspozycji według metody standardowej w odniesieniu do ryzyka kredytowego, powinny być zmniejszane o współczynnik, który skutkuje zwiększeniem wartości ekspozycji, pozwoliłoby to zapewnić, by instytucja nie korzystała zarówno ze wzrostu swojego kapitału podstawowego Tier I wynikającego z rozwiązań przejściowych, jak i z obniżonej wartości ekspozycji.

Bank, po analizie wymogów Rozporządzenia nr 2017/2395, zdecydował o zastosowaniu przepisów przejściowych przewidzianych przez niniejsze rozporządzenie, co oznacza, że na potrzeby oceny adekwatności kapitałowej Santander Consumer Banku S.A. nie będzie uwzględniany pełen wpływ wdrożenia MSSF 9.

W wyniku dostosowania obliczeń regulacyjnych wymogów kapitałowych, które uwzględniają rozwiązania przejściowe dotyczące złagodzenia wpływu wprowadzenia MSSF 9 określone w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2017/2395 z dnia 12 grudnia 2017 r., współczynnik kapitału Tier 1 oraz całkowity współczynnik kapitałowy Banku wg stanu na 31 grudnia 2017 obniżyłyby się o 1 punkt bazowy.

b) Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe Santander Consumer Bank S.A. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku zostało sporządzane w złotych polskich (PLN) przy zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych.

W sprawozdaniu zastosowano zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem zasad wyceny aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej zostało sporządzone według płynności aktywów.

c) Dokonywanie szacunków

Bank podczas sporządzania sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF dokonuje pewnych szacunków i przyjmuje założenia, które bezpośrednio mają wpływ zarówno na sprawozdanie finansowe oraz ujętą w nim informację dodatkową.

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy dokonane szacunki i założenia odzwierciedlają istniejące warunki, np. ceny rynkowe, stopy procentowe, kursy wymiany walut, itp. Pomimo faktu, że szacunki te opierają się na jak najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmie, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić.

Bank wykazuje rodzaj oraz wielkość zmiany wartości szacunkowych, jeśli zmiana ta wywołuje skutki w okresie bieżącym lub jeśli przewiduje się takie skutki w okresach przyszłych.

Szacunki i założenia, które Bank przyjmuje do wykazywania wartości aktywów i zobowiązań oraz przychodów i kosztów, dokonywane są przy wykorzystaniu danych historycznych oraz innych czynników, które są dostępne oraz uznawane za właściwe w danych okolicznościach. Założenia co do przyszłości oraz dostępne dane służą do szacowania wartości aktywów oraz zobowiązań prezentowanych w sprawozdaniu finansowym, których nie można jednoznacznie określić przy wykorzystaniu innych źródeł. Przy dokonywaniu szacunków Bank uwzględnia przyczyny oraz źródła niepewności, które są przewidywane na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Dokonywane przez Bank szacunki oraz założenia są poddawane bieżącym przeglądom. Korekty szacunków są rozpoznawane w tym okresie, w którym dokonano zmiany szacunków, w przypadku gdy korekty dotyczą tylko tego danego okresu.

Główne założenia dotyczące przyszłości przyjęte przy dokonywaniu szacunków przez Bank dotyczą przede wszystkim następujących obszarów:

- **Utrata wartości aktywów finansowych**

Bank na koniec każdego miesiąca ocenia czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika lub grupy aktywów finansowych. Poprzez przesłanki utraty wartości rozumie się zdarzenia lub grupy zdarzeń, które miały miejsce po dacie początkowego ujęcia składnika/grupy aktywów, a które wskazują, iż mogło nastąpić obniżenie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub grupy aktywów. W momencie rozpoznania przesłanek utraty wartości dokonuje się oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości.

Bank przyjmuje trzy podejścia do oszacowania utraty wartości:

- dla kredytów, dla których stwierdzono przesłankę wskazującą na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, a które zostały uznane za indywidualnie znaczące, oszacowanie utraty wartości odbywa się na podstawie analizy przyszłych przepływów pieniężnych prognozowanych dla każdego składnika aktywów,
- dla kredytów, dla których stwierdzono przesłankę wskazującą na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, a które nie zostały uznane za indywidualnie znaczące, oszacowanie utraty wartości odbywa się na poziomie wyodrębnionych klas ekspozycji, na podstawie oczekiwanych średnich przepływów pieniężnych generowanych przez poszczególne portfele kredytów,
- dla kredytów, dla których w powyższej analizie nie stwierdzono przesłanek wskazujących na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, dokonywana jest zbiorcza ocena pod kątem utraty wartości po włączeniu do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, w celu oceny możliwości wystąpienia poniesionych, ale nie rozpoznanych strat, dla których odpisy są szacowane na podstawie oczekiwanego okresu ujawniania strat, prawdopodobieństwa ujawnienia strat oraz oczekiwanej straty w momencie ujawnienia.

Bank identyfikuje restrukturyzowane bilansowe ekspozycje kredytowe i na potrzeby szacowania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości należności zalicza je do wyodrębnionych portfeli z oddzielnym modelowaniem parametru PD. W przypadku restrukturyzacji ekspozycji o przeterminowaniu co najmniej 90 dni, Bank stosuje tzw. okres uzdrawiania, w trakcie którego niezależnie od bieżącego przeterminowania ekspozycji jest ona zaliczana do ekspozycji z utratą wartości. Wszystkie ekspozycje restrukturyzowane podlegają monitorowaniu i raportowaniu aż do ich wygaśnięcia.

W roku 2017 oprócz cyklicznego odświeżenia parametrów PD i LGD zgodnie z wewnętrznymi obowiązującymi Instrukcjami kalkulacji kwoty utraty wartości ekspozycji kredytowych w ujęciu portfelowym, wprowadzono następujące modyfikacje do modelowania parametru LGD:

- wydłużenie horyzontu czasowego szacowania parametru LGD do okresu 5 lat po dacie wystąpienia przesłanki utraty wartości, aktualizacja miała na celu maksymalizację wartości informacyjnej szeregów czasowych użytych do wyznaczenia współczynników odzysku,
- korekta wskazań modelu zbudowanego na długich szeregach czasowych o ostatnie dostępne dane, co miało na celu nadanie poziomom LGD charakteru *Point-in-Time*.

Poniższa tabela zawiera informacje odnośnie wpływu wydłużenia horyzontu czasowego parametru LGD oraz analizy scenariuszowej na wysokość odpisów na należności od klientów:

Produkt	Wpływ na wysokość odpisów aktualizujących
Kredyty samochodowe	-2 010
Kredyty na zakup towarów i usług	7 346
Karty kredytowe	-9 534
Kredyty gotówkowe	-70 803
Kredyty hipoteczne	-19 025
Razem	-94 026

• **Utrata wartości aktywów trwałych**

Na każdy dzień kończący okres sprawozdawczy Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości któregoś ze składników aktywów trwałych (lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne). W przypadku istnienia takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwanej oraz oszacowania wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Oszacowanie tych wartości wymaga przyjęcia założeń dotyczących m.in. przyszłych prognozowanych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu dalszego użytkowania lub sprzedaży danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Przyjęcie odmiennych założeń dotyczących wyceny przyszłych przepływów pieniężnych może mieć wpływ na prezentowaną w sprawozdaniu finansowym wartość niektórych składników aktywów trwałych.

• **Kalkulacja rezerwy na odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne**

Wycena rezerwy jest dokonywana corocznie przez zewnętrzne biuro aktuarialne zgodnie z zaleceniami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości nr 19 (MSR 19) oraz Krajowego Standardu Rachunkowości nr 6 (KSR 6). Kalkulacja jest przeprowadzona w oparciu o:

- dane kadrowo-płacowe o pracownikach (płeć, data urodzenia, staż w Banku, wynagrodzenie itp.),
- informacje o nowozatrudnionych oraz odejściach pracowników z Banku w ostatnich latach,
- prognozowany wzrost wynagrodzeń w Banku w kolejnych latach

oraz z uwzględnieniem tablic śmiertelności, prawdopodobieństwa przejścia na emeryturę, modelu mobilności, a także technicznej stopy dyskonta.

Zyski i straty aktuarialne wynikające z wyceny rezerwy są rozpoznawane w pozostałych całkowitych dochodach i są odnoszone na kapitał z aktualizacji wyceny.

• **Kalkulacja rezerw na sprawy sporne**

Rezerwy na sprawy sporne oszacowane zostały przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

• **Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych**

Szacując długość okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania, odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania, itp.,
- utratę przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania innych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów trwałych.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych bądź też w sytuacji kiedy szacowany okres użytkowania jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres użytkowania.

• **Przychody i koszty z tytułu dystrybucji umów ubezpieczeniowych**

Bank rozpoznaje przychody otrzymywane za usługę pośrednictwa w sprzedaży produktów ubezpieczeniowych oraz związane z obejmowaniem osób trzecich ochroną ubezpieczeniową w ramach umów ubezpieczenia zawartych przez Bank z zakładami ubezpieczeń w oparciu o analizę:

- czy sprzedaż ubezpieczenia przez Bank ograniczona jest wyłącznie do świadczenia usługi pośrednictwa; lub
- czy sprzedaż ubezpieczenia przez Bank jest powiązana ze sprzedażą produktu finansowego.

Podstawą analizy, o której mowa powyżej, jest treść ekonomiczna oferowanych produktów finansowych oraz produktów ubezpieczeniowych, w których sprzedaży Bank uczestniczy, przy czym w ramach tej analizy konieczne jest określenie, czy i w jakim stopniu przychody otrzymywane przez Bank stanowią:

- integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo produktu finansowego,
- wynagrodzenie za usługę pośrednictwa,
- wynagrodzenie za świadczenie dodatkowych czynności po dokonaniu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Na podstawie powyższej alokacji przychodów otrzymanych przez Bank za usługę pośrednictwa przyjęto następujące rozwiązania dotyczące ujęcia wynagrodzenia z tytułu *bancassurance*:

- występowanie bezpośredniego powiązania pomiędzy produktami finansowymi i produktami ubezpieczeniowymi: Bank ujmuje przychody z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego zgodnie z metodą zamortyzowanego kosztu i rozlicza metodą efektywnej stopy procentowej w przychodzie odsetkowym,
- brak bezpośredniego powiązania pomiędzy produktami finansowymi i produktami ubezpieczeniowymi: Bank ujmuje przychody z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego w przychodach z tytułu prowizji zgodnie z wymogami MSR 18,
- występowanie produktu złożonego (z produktu finansowego oraz produktu ubezpieczeniowego): zgodnie z Rekomendacją U Bank dokonuje ujęcia przychodów z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego w podziale na część rozpoznawaną według metody zamortyzowanego kosztu oraz część rozpoznawaną zgodnie z MSR 18. Podział następuje proporcjonalnie do wartości godziwej oferowanego produktu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Bank ponadto w modelu względnej wartości godziwej dokonuje szacunku części przychodów, która będzie zwracana w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego i przypisuje do powyższych elementów w sposób analogiczny jak został podzielony przychód.

Dodatkowo do przychodów prowizyjnych Bank zalicza uzyskiwane od towarzystw ubezpieczeniowych wynagrodzenie w formie *profit share* od wyniku ubezpieczeniowego realizowanego przez dane towarzystwo na umowach ubezpieczeniowych udzielonych za pośrednictwem Banku. Wysokość oczekiwanego wynagrodzenia jest rozpoznawana memoriałowo w miarę powstawania wyniku ubezpieczeniowego w towarzystwie ubezpieczeniowym.

Przychody od produktów ubezpieczeniowych niepowiązanych, które są pobierane cyklicznie w okresie trwania umowy (np. miesięcznie), Bank ujmuje w rachunku zysków i strat, jako przychody prowizyjne w momencie ich pobrania.

• **Instrumenty pochodne**

Instrumenty pochodne są zawierane w celu zabezpieczania przed ryzykiem walutowym, ponadto Bank zawiera krótkoterminowe transakcje FX SWAP w celu zarządzania płynnością.

Instrumenty pochodne wykazywane są według wartości godziwej. Wycena oraz pomiar efektywności tych transakcji są dokonywane w oparciu o metodologię odpowiednich krzywych dyskontowych wyznaczonych metodologią *bootstrappingu*.

Do wycen używane są następujące krzywe:

- krzywe dyskontowe dla walut CHF oraz PLN oparte o kwotowania punktów swapowych oraz bazowych względem EUR przy pomocy bezpośrednich kwotowań Cross Currency Basis Swaps danej waluty względem EUR,
- krzywa bazowa EUR oparta o stopy depozytowe, FRA oraz IRS,

Wszystkie transakcje na instrumentach pochodnych zawierane przez Bank podlegają codziennej wycenie i wymianie depozytów zabezpieczających z kontrahentami.

d) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się środki pieniężne na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o pierwotnym terminie wymagalności do 3 miesięcy.

e) Aktywa i zobowiązania finansowe

Bank klasyfikuje aktywa i zobowiązania finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki i należności,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

Bank decyduje o klasyfikacji składnika aktywów i zobowiązań finansowych w momencie jego początkowego ujęcia. Aktywa i zobowiązania finansowe ewidencjonowane są w dacie zawarcia transakcji, której Bank jest stroną.

Bank ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się związany postanowieniami umowy instrumentu.

• **Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy**

Są to aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu obejmują instrumenty pochodne, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe, pożyczki i należności nabywane lub udzielane z zamiarem sprzedaży w krótkim terminie.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku do grupy aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej ze skutkiem odnoszonym na wynik finansowy Bank zakwalifikował instrumenty pochodne typu FX SWAP. Bank zawiera transakcje tego typu instrumenty w celu zarządzania płynnością. Na dzień 31 grudnia 2015 roku Bank nie posiadał tego typu instrumentów.

• **Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

Są to aktywa finansowe, dla których okres utrzymywania nie jest określony, a nie zostały zaklasyfikowane ani do portfela aktywów wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy ani do portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności. W skład portfela wchodzi: dłużne i kapitałowe papiery wartościowe.

Instrumenty dłużne

Instrumenty dłużne zakwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży wykazane są według wartości godziwej ustalonej w następujący sposób:

- dla instrumentów dłużnych, dla których istnieje aktywny rynek według ceny rynkowej,
- dla instrumentów dłużnych, dla których nie istnieje aktywny rynek według innej wartości uznanej za wartość godziwą ustaloną:
 - metodą wartości aktywa referencyjnego,
 - metodą krzywej dochodowości na podstawie rynkowych kwotowań stóp procentowych, skorygowaną o marżę ryzyka równą marży określonej w warunkach emisji.

Skutki zmiany wartości godziwej w odniesieniu do wartości bilansowej instrumentu ujmowane są w pozostałych całkowitych dochodach i odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny (z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek i różnic kursowych (jeśli wystąpią), które ujmowane są w wyniku finansowym) aż do momentu wyłączenia tego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/strata rozpoznawane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Naliczone odsetki oraz dyskonto z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej Bank zalicza do wyniku odsetkowego, zysk lub strata odnoszona na kapitał z aktualizacji wyceny stanowi różnicę pomiędzy ustaloną na dzień kończący okres sprawozdawczy wartością godziwą i wartością bilansową tych aktywów według zamortyzowanego kosztu.

Dla instrumentów dłużnych dostępnych do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty dotychczas ujęte w innych całkowitych dochodach wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Kwota skumulowanych strat, która zostaje przeniesiona z kapitału własnego do wyniku finansowego, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w wyniku finansowym.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w wyniku finansowym, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w wyniku finansowym.

Instrumenty kapitałowe

Instrumenty kapitałowe zakwalifikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży wykazane są według wartości godziwej ustalonej w następujący sposób:

- dla instrumentów kapitałowych, dla których istnieje aktywny rynek według wartości rynkowej,
- dla instrumentów kapitałowych, dla których nie istnieje aktywny rynek:
 - jako otrzymana bieżąca oferta kupna,
 - w drodze wyceny przez wyspecjalizowany podmiot zewnętrzny świadczący tego rodzaju usługi.

W przypadku braku możliwości ustalenia wartości godziwej instrumenty kapitałowe wycenia się po cenie nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości.

Skutki zmiany wartości godziwej instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych do papierów dostępnych do sprzedaży odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny (z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, które ujmowane są w wyniku finansowym) aż do momentu wyłączenia tego składnika aktywów finansowych ze sprawozdania z sytuacji finansowej, kiedy skumulowany zysk/strata rozpoznawane są w wyniku finansowym.

Dla instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty dotychczas ujęte w innych całkowitych dochodach wyksięguje się z kapitału własnego i ujmuje w wyniku finansowym. Kwota skumulowanych strat, która zostaje przeniesiona z kapitału własnego do wyniku finansowego, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w wyniku finansowym.

W przypadku instrumentów kapitałowych, kwalifikowanych jako dostępnych do sprzedaży, rozpoznane w przeszłości straty z tytułu utraty wartości nie są odwracane w wyniku finansowym.

Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są ujmowane w wyniku finansowym w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

• **Pożyczki i należności**

Do kategorii pożyczek i należności zalicza się aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Bank zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyznaczone przez Bank przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży, lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Do tej kategorii zaliczane są kredyty, pożyczki i inne należności nabyte i udzielone. Pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Zamortyzowany koszt stanowi wartość, w jakiej kredyt lub pożyczka zostały wycenione w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty kapitału oraz powiększona lub pomniejszona o umorzenia wszelkich różnic między wartością początkową a wartością w terminie zapadalności oraz pomniejszona o odpisy z tytułu utraty wartości. Do wyceny według zamortyzowanego kosztu stosuje się efektywną stopę procentową, która dyskontuje oczekiwany strumień przyszłych płatności pieniężnych do bieżącej wartości bilansowej netto przez okres do zapadalności lub do momentu następnej rynkowej wyceny, stanowiącą wewnętrzną stopę zwrotu składnika aktywów za dany okres; ustalenie tej stopy obejmuje opłaty otrzymywane przez Bank, które wpływają

na charakterystykę finansową instrumentu. Prowizje i opłaty stanowiące integralny element efektywnego zwrotu z kredytu lub pożyczki korygują ich wartość bilansową i są uwzględniane w kalkulacji efektywnej stopy procentowej. Kredyty i pożyczki o niustalonych harmonogramach płatności wycenia się według wartości nominalnej, powiększonej o należne odsetki, opłaty i prowizje oraz pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Należności z tytułu świadczenia przez Bank kontrahentom usług wycenia się według wartości nominalnej powiększonej o należne odsetki oraz pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

• **Sekurytyzacja portfela kredytów**

Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów ratalnych we wrześniu 2015 roku. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. (SPV2) z siedzibą w Polsce. Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV2. W celu wsparcia finansowania transakcji Bank udzielił SPV2 pożyczki podporządkowanej. W marcu 2017 roku Bank podpisał aneks do transakcji sekurytyzacyjnej z 2015 roku, wydłużający okres odnawiania poziomu należności sekurytyzowanych (rewolwing). Skutkuje to na wydłużeniem efektywnego terminu transakcji o 2 lata.

W sierpniu 2016 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (SPV3) z siedzibą w Polsce. Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. W celu wsparcia finansowania transakcji Bank udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej. Bank dokonał kompleksowej analizy transakcji uznając, że w świetle zapisów MSR 39 warunki umowne obu sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego Banku, gdyż udzielając pożyczek podporządkowanych Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przekazanymi kredytami. Pożyczki te zgodnie z przewidywaniami będą pochłaniać całą zmienność przepływów pieniężnych z portfeli sekurytyzowanych kredytów. Zatem Bank ponosi to ryzyko zmienności, a także jest narażony na ryzyko rezydualne, które pozostanie po spłacie obligacji inwestorom zewnętrznym, co oznacza, że pożyczka podporządkowana nie zostanie w całości spłacona lub Bank skorzysta z prawa odkupu portfela od SPV, a tym samym pozostanie narażony na dalsze ryzyko związane z tym portfelem. W związku z powyższym Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu sekurytyzacji wobec SPV2 i SPV3. Transakcja sekurytyzacji została opisana w notce 23 *Kredyty i pożyczki udzielone klientom*.

■ **Pozostałe zobowiązania finansowe**

Stanowią zobowiązania finansowe będące wynikającym z umowy obowiązkiem wydania środków pieniężnych lub innego składnika aktywów finansowych innej jednostce niezakwalifikowane do grupy wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy mające charakter depozytu lub pożyczki otrzymanej. Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu lub w kwocie wymaganej zapłaty.

• **Instrumenty pochodne zabezpieczające**

Bank może wyznaczyć pewne instrumenty pochodne jako zabezpieczenie wartości godziwej lub zabezpieczenie przepływów pieniężnych. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, jeśli spełnione są następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia sporządzono sformalizowaną dokumentację powiązania zabezpieczającego, w której określono przyjęty przez Bank cel zarządzania ryzykiem oraz strategię zabezpieczania. W dokumentacji Bank wyznacza instrument zabezpieczający, który zabezpiecza daną pozycję lub transakcję oraz określa rodzaj ryzyka, przed którym się zabezpiecza. Bank określa sposób, w jaki będzie oceniana skuteczność instrumentu zabezpieczającego w równoważeniu zmian przepływów środków pieniężnych z tytułu zabezpieczanej transakcji, w zakresie ograniczenia ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza,
- zabezpieczający instrument finansowy będący przedmiotem kontraktu i zabezpieczane za jego pomocą aktywa lub zobowiązania charakteryzują się podobnymi cechami, a w szczególności wartością nominalną, datą zapadalności, wrażliwością na zmiany stopy procentowej lub na zmiany kursu waluty,

- Bank przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy wysoce prawdopodobnej prognozowanej transakcji, która jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego,
- skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego,
- zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką skuteczność w całym okresie jego wykorzystania.

• **Zabezpieczenie przepływów pieniężnych**

Jest to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które:

- można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją,
- może wpływać na wynik finansowy Banku.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, które stanowią efektywną część powiązania zabezpieczającego, ujmuje się bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji „wynik operacji finansowych”.

Zyski i straty ujęte w pozostałych całkowitych dochodach (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przenoszone są na wynik finansowy w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczany składnik aktywów lub zobowiązań ma wpływ na wynik finansowy.

W przypadku zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań niefinansowych odniesione na kapitał, jako efektywne zabezpieczenie, zyski i straty przenoszone są do rachunku wyników sukcesywnie, w okresach w których aktywa lub zobowiązania niefinansowe mają wpływ na wynik finansowy (np. w formie amortyzacji) lub jednorazowo w formie korekty początkowego kosztu nabycia lub wartości bilansowej zabezpieczanej pozycji.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych w celu zabezpieczenia wielkości przyszłych przepływów pieniężnych określonego portfela aktywów Banku przed ryzykiem wynikającym ze zmiany kursu walut obcych.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z tytułu odsetek.

Przychody i koszty z tytułu różnic kursowych od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z pozycji wymiany.

• **Wyłączenie ze sprawozdania finansowego instrumentów finansowych**

Instrument finansowy zostaje usunięty ze sprawozdania finansowego, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z aktywów finansowych lub Bank przenosi wszystkie korzyści i całe ryzyko związane z danym instrumentem finansowym na inny podmiot.

Najczęściej Bank wyłącza ze sprawozdania finansowego kredyty, gdy podlegają one umorzeniu, przedawnieniu lub są nieściągalne. Wyłączanie ze sprawozdania finansowego kredytów, pożyczek i innych należności następuje w ciężar utworzonych na nie odpisów z tytułu utraty wartości. W przypadku, gdy nie utworzono odpisów z tytułu utraty wartości lub ich wartość jest mniejsza od wartości kredytu, pożyczki i innej należności, przed odpisaniem należności zwiększa się odpis z tytułu utraty wartości o różnicę pomiędzy wartością należności a dotychczas utworzoną kwotą odpisu z tytułu utraty wartości.

f) **Utrata wartości aktywów finansowych**

Bank na koniec każdego miesiąca ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Jeżeli takie przesłanki istnieją, Bank ustala kwoty odpisów z tytułu utraty wartości. Strata z tytułu utraty wartości jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń

w tys. zł

mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów, a zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia.

Do sytuacji, w których można stwierdzić, iż nastąpiła utrata wartości ekspozycji od klientów indywidualnych, zalicza się w szczególności:

- opóźnienia w spłacie powyżej 90 dni,
- uzyskanie informacji o problemach finansowych kontrahenta detalicznego,
- znaczące trudności finansowe kontrahenta (na podstawie negatywnej oceny sytuacji finansowej kontrahenta),
- uzyskania informacji o ogłoszeniu upadłości dłużnika,
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej pożyczkobiorcy,
- istotne pogorszenie oceny ratingowej lub scoringowej,
- nieznane miejsce pobytu i nieujawniony majątek kontrahenta,
- zidentyfikowanie wyłudzenia,
- zgon kredytobiorcy,
- restrukturyzacja zadłużenia,
- wypowiedzenie umowy,
- rejestracja informacji o przejęciu zabezpieczenia ekspozycji kredytowej,
- zarażanie przez inne ekspozycje klienta z utratą wartości.

W przypadku ekspozycji od podmiotów gospodarczych ocenianych w podejściu indywidualnym, do przesłanek utraty wartości zalicza się także m.in.:

- sytuacja finansowa kontrahenta, która uległa znacznemu pogorszeniu i może zagrażać terminowej spłacie ekspozycji,
- niedotrzymanie warunków umowy innych niż opóźnienie w spłacie rat kapitału i odsetek powyżej 90 dni,
- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek powyżej 90 dni,
- przyznanie kontrahentowi przez Bank ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych kontrahenta udogodnienia, którego w innym wypadku by nie udzielił,
- wypowiedzenie przez Bank umowy kontrahentowi,
- znaczące pogorszenie wyników oceny ratingowej kontrahenta,
- obniżenie przez uznaną i powszechnie akceptowaną zewnętrzną agencję ratingową ratingu kontrahenta,
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej kontrahenta,
- uzyskanie przez Bank informacji o wszczęciu postępowania upadłościowego w stosunku do kontrahenta lub wszczęciu likwidacji za wyjątkiem gdy następuje ona na podstawie przepisów o komercjalizacji i prywatyzacji,
- złożenie przez Bank wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego,
- kwestionowanie przez kontrahenta na drodze postępowania sądowego ekspozycji kredytowej,
- nieznane jest miejsce pobytu kontrahenta lub jego majątek nie został ujawniony,
- kontrahent utracił autoryzację, tj. upłynął termin wypowiedzenia umowy dealerskiej na sprzedaż pojazdów, których to sprzedaż stanowi ponad 70 % przychodów danego kontrahenta.

Kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów.

Wycena utraty wartości w ujęciu indywidualnym

Wycena utraty wartości w ujęciu indywidualnym odbywa się dla należności kredytowych z portfela ekspozycji gospodarczych oraz dla pozostałych należności kredytowych powyżej określonego progu zaangażowania, w przypadku których zidentyfikowano indywidualne oznaki wskazujące na utratę wartości.

Przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne dla celów wyceny indywidualnej utraty wartości są szacowane m.in. w oparciu o:

- rodzaj i wartość posiadanych przez Bank zabezpieczeń,
- oczekiwany rozkład w czasie i wartość odzysków z poszczególnych rodzajów zabezpieczeń,

- oczekiwane koszty doprowadzenia do realizacji zabezpieczenia.

Wycena utraty wartości w ujęciu kolektywnym

Dla celów kolektywnej wyceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest kolektywnie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Bank regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

W celu wyliczenia kwoty odpisu na ekspozycje bilansowe analizowane kolektywnie wykorzystuje się, m.in. prawdopodobieństwo wystąpienia straty (zmodyfikowany parametr PD). Modyfikacje parametru PD pozwalają na uwzględnienie specyfiki poszczególnych produktów oraz okresów ujawniania się strat na tych produktach.

Podejście to w szczególności pozwala na wykrycie:

- już zaistniałych strat,
- strat, które wystąpiły na dzień oceny utraty wartości, lecz jeszcze nie zostały udokumentowane (tzw. rezerwa na straty kredytowe, dla których nastąpiła utrata wartości, ale nie zostały zareportowane – IBNR).

Wartość bilansowa składnika aktywów zostaje zmniejszona poprzez odpisy z tytułu utraty wartości, a kwota straty obciąża wynik finansowy. Jeżeli w następnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany. Kwota dokonanego odwrócenia uwzględniana jest w wyniku finansowym.

g) Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne

Rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne wykazywane są na dzień kończący okres sprawozdawczy według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, po pomniejszeniu o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Amortyzacja naliczana jest od wszystkich aktywów trwałych, których wartość ulega obniżeniu na skutek używania lub upływu czasu, metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego aktywu. Przyjęte okresy i stawki amortyzacyjne podlegają okresowej weryfikacji. Jeśli zaistniały zdarzenia bądź zaszły zmiany wskazujące na to, że wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych może nie być możliwa do odzyskania, dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem utraty wartości. Odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości uwzględniane są w wyniku finansowym jako koszt danego okresu.

Koszty związane z ulepszeniem dzierżawionych budynków dzieli się na istotne części składowe tego budynku (komponenty), w przypadku gdy części składowe posiadają różne okresy użytkowania lub gdy każda z nich dostarcza Bankowi korzyści w inny sposób. Każda część składowa amortyzowana jest odrębnie.

Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą:

- zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych lub umorzeniowych z wartością początkową danego składnika aktywów,
- przeznaczenia go do likwidacji,
- sprzedaży,
- stwierdzenia jego niedoboru,
- ustalenia w wyniku weryfikacji, że przewidywana wartość końcowa składnika aktywu przewyższa jego wartość bilansową (netto).

Dla wartości niematerialnych przyjmuje się, że wartość końcowa wynosi zero, chyba, że istnieje zobowiązanie strony trzeciej do ich odkupienia lub gdy istnieje i będzie istniał pod koniec używania składnika, aktywny rynek i można określić jego wartość na tym rynku.

Okresy amortyzacyjne dla podstawowych grup środków trwałych oraz wartości niematerialnych stosowane w Banku przedstawiają poniższe tabele.

Środki trwałe	Okresy
Ulepszenia w obcych środkach trwałych (budynkach, lokalach)	10 lat (lub okres najmu, jeżeli jest krótszy)
Maszyne, urządzenia techniczne, narzędzia i przyrządy	od 3 do 15 lat
Zespoły komputerowe	3 lata
Środki transportu	od 2,5 do 5 lat

Wartości niematerialne	Okresy
Oprogramowanie komputerowe	od 3 do 10 lat
Pozostałe wartości niematerialne	od 2 do 5 lat

h) Aktywa przejęte za długi

Bank rozpoznaje aktywa przejęte za długi jako własne aktywa tylko w przypadku, gdy przejmuje ogół korzyści i ryzyk związanych z tymi aktywami.

W szczególności Bank nie rozpoznaje jako aktywa pojazdów przejętych jako zabezpieczenia kredytów samochodowych, jeśli z zapisów umownych wynika, iż ryzyko związane ze spadkiem wartości pojazdu (pomiędzy datą przejęcia a datą spieniężenia) ponoszone jest przez klienta Banku, a nie przez Bank.

i) Umowy leasingu

Bank jest stroną umów leasingowych, na podstawie których oddaje do odpłatnego używania i pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres, dotyczy to przede wszystkim umów podnajmu/dzierżawy lokali. Bank jest również stroną umów leasingowych, na podstawie których przyjął do odpłatnego użytkowania środki trwałe lub wartości niematerialne na uzgodniony okres. Podstawą klasyfikacji umów leasingowych przez Bank jest zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego.

Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w wyniku finansowym przez okres trwania leasingu.

j) Ujmowanie inwestycji w jednostkach zależnych

Inwestycje dokonane w jednostkach zależnych wyceniane są według ceny nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego Bank ocenia czy istnieją przesłanki utraty wartości inwestycji dokonanych w jednostkach zależnych. W przypadku istnienia takiej przesłanki Bank dokonuje oszacowania odpisu z tytułu utraty wartości zgodnie z wymogami MSR 36 i ujmuje ten odpis w rachunku zysków i strat.

k) Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych i wynik z pozycji wymiany

Bank wykazał aktywa i zobowiązania stanowiące bilansowe i pozabilansowe pozycje walutowe w złotych po przeliczeniu według średniego kursu NBP, obowiązującego na dzień kończący okres sprawozdawczy. Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów, pożyczek i innych należności wyrażone w walutach obcych, które są tworzone w złotych podlegają uaktualnieniu wraz ze zmianą wartości wyceny aktywów walutowych, na które są tworzone. Zrealizowane i niezrealizowane różnice kursowe uwzględniane są w wyniku finansowym.

l) Kursy walut przyjęte przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

Do przeliczenia wartości pozycji bilansowych i pozabilansowych Bank przyjął następujące kursy ogłoszone przez Narodowy Bank Polski obowiązujące na dzień kończący okres sprawozdawczy:

Waluta	31.12.2017	31.12.2016
CHF	3,5672	4,1173
USD	3,4813	4,1793
EUR	4,1709	4,4240

W zakresie tworzenia odpisów aktualizujących wartość należności kredytowych indeksowanych do walut obcych, Bank stosuje podejście, zgodnie z którym na każdą datę sprawozdawczą ustalana jest wartość odpisu aktualizującego w stosunku do aktualnej wartości aktywa wyrażonej w walucie sprawozdawczej (PLN), a zmiana stanu odpisów aktualizujących w części wynikającej ze zmiany kursów walutowych jest ujmowana jest w rachunku wyników w pozycji *Wynik operacji finansowych oraz wynik pozycji wymiany*, natomiast pozostała część jest ujmowana w rachunku wyników w pozycji *Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych*.

m) Udzielone zobowiązania pozabilansowe

W ramach działalności operacyjnej Bank zawiera transakcje, które w momencie ich zawarcia nie są ujmowane w sprawozdaniu finansowym jako aktywa lub zobowiązania, lecz powodują powstanie zobowiązań warunkowych. Zobowiązanie warunkowe jest:

- możliwym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, których istnienie zostanie potwierdzone dopiero w momencie wystąpienia lub nie wystąpienia jednego lub większej ilości niepewnych przyszłych zdarzeń, które nie w pełni podlegają kontroli Banku,
- obecnym obowiązkiem, który powstaje na skutek zdarzeń przeszłych, ale nie jest ujmowany w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie jest prawdopodobne, aby konieczne było wydatkowanie środków pieniężnych lub innych aktywów w celu wypełnienia obowiązku lub kwoty zobowiązania nie można oszacować w sposób wiarygodny.

Najistotniejsze pozycje udzielonych zobowiązań pozabilansowych stanowią przyznane linie kredytowe oraz udzielone gwarancje. Na udzielone zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem braku wywiązania się zleceniodawcy z warunków umowy tworzone są rezerwy zgodnie z MSR 37 i MSR 39.

n) Podatek dochodowy odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości

ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Spółka kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek dochodowy odroczony ujmowany jest w wysokości 19% od różnicy pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową i wykazywany jest w sprawozdaniu finansowym albo po stronie aktywów jako aktywa z tytułu podatku odroczonego albo zobowiązań jako rezerwa z tytułu podatku odroczonego.

Zmiana stanu podatku odroczonego zaliczana jest do obowiązkowych obciążeń wyniku finansowego z wyjątkiem skutków wyceny pozycji bilansowych odnoszonych na kapitały.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana każdorazowo na koniec okresu sprawozdawczego i ulega stosownemu obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

o) Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe (z wyjątkiem zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych) wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

Instrumenty dłużne wyemitowane przez Bank są wykazywane jako zobowiązania i wyceniane według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej.

p) Rozliczenie międzyokresowe

Rozliczenia międzyokresowe dotyczą poszczególnych rodzajów wydatków, których rozliczenie w ciężar wyniku finansowego nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych.

q) Rezerwy

Rezerwy są ujmowane w sprawozdaniu finansowym, jeżeli na Banku ciąży obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Jeżeli skutek jest istotny, kwotę rezerwy wyznacza się za pomocą zdyskontowanych oczekiwanych przepływów pieniężnych według stopy przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz, tam gdzie to dotyczy, ryzyka związane z danym składnikiem zobowiązań. Bank tworzy rezerwy na przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Zgodnie z MSR 37 Bank ujmuje w sprawozdaniu finansowym rezerwę restrukturyzacyjną na udokumentowane koszty związane z restrukturyzacją. Rezerwa tworzona jest w oparciu o szczegółowy, formalny i ogłoszony plan restrukturyzacji. Rezerwa nie uwzględnia przyszłych kosztów operacyjnych.

r) Ustalanie wyniku finansowego

Bank ujmuje wszystkie istotne pozycje kosztów i przychodów zgodnie z zasadami: memoriału, współmierności przychodów i kosztów, ujmowania i wyceny aktywów i zobowiązań, tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości.

Przychody i koszty z tytułu odsetek

Przychody i koszty z tytułu odsetek obejmują odsetki ujmowane na zasadzie memorialowej z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego (albo grupy aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych) oraz przypisania przychodów lub kosztów odsetkowych do odpowiednich okresów. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wartości bilansowej aktywów lub zobowiązań finansowych (odpowiednio). Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Bank dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Przychody i koszty z tytułu prowizji

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewalwingowych i zobowiązań pozabilansowych rozliczane są liniowo w wyniku finansowym. Pozostałe prowizje i opłaty rozpoznawane są w wyniku finansowym w momencie wykonania usługi, o ile na Banku ciąży obowiązek świadczenia usług w sposób ciągły.

Bank wypłaca do partnerów handlowych dodatkowe wynagrodzenie związane z osiągnięciem określonych poziomów wpływów. W przypadku, gdy kwota wypłacanego wynagrodzenia nie jest znana w momencie sprzedaży produktu kredytowego oraz nie może być wiarygodnie oszacowana i przypisana w stosunku do pojedynczego aktywa (ze względu na naturę rozliczenia – wynagrodzenie wypłacane za sumę wpływów z grupy aktywów generowanych w różnych okresach czasowych), nie jest ujmowana w rozliczeniu efektywnej stopy procentowej. Wynagrodzenie to jest rozpoznawane jednorazowo w wyniku finansowym w momencie poniesienia.

Przychody i koszty z tytułu dystrybucji umów ubezpieczeniowych

Przychody i koszty z tytułu dystrybucji umów ubezpieczeniowych są rozpoznawane zgodnie z założeniami opisanymi w punkcie 4.c. *Dokonywanie szacunków*.

Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany obejmuje dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane jak i niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i zobowiązań walutowych według obowiązującego na dzień kończący okres sprawozdawczy średniego kursu NBP oraz z rozliczenia operacji na aktywach/zobowiązaniach monetarnych.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zalicza się przychody i koszty niezwiązane bezpośrednio z działalnością bankową. Pozostałe przychody operacyjne obejmują przede wszystkim zysk z tytułu sprzedaży/likwidacji składników majątku trwałego i aktywów przejętych za długi, otrzymanych odszkodowań, a także kar i grzywien. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie straty z tytułu sprzedaży/likwidacji majątku trwałego, w tym aktywów przejętych za długi, koszty związane z utworzeniem rezerw, koszty przekazanych darowizn oraz koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien.

s) Podatek od instytucji finansowych

Bank jest podatnikiem podatku od niektórych instytucji finansowych. Podstawę opodatkowania stanowi nadwyżka sumy wartości aktywów ponad kwotę 4 mld zł pomniejszona o pozycje wskazane w *Ustawie o podatku od niektórych instytucji finansowych (Dz.U. 2016 poz. 68)*. Stawka podatku w 2017 roku wynosiła 0,0366% podstawy opodatkowania, a podatek był płatny za miesięczne okresy rozliczeniowe.

t) Podatek dochodowy bieżący

Podatek dochodowy bieżący obliczany jest w oparciu o zysk księgowy brutto skorygowany o: przychody, które zgodnie z przepisami podatkowymi nie są zaliczane do przychodów podatkowych, przychody podatkowe nie będące przychodami

księgowymi, koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów i koszty podatkowe nie będące kosztami księgowymi, zgodnie z polskimi przepisami prawa podatkowego. Pozycje te obejmują głównie przychody i koszty z tytułu odsetek naliczonych do otrzymania i zapłaconia oraz rezerwy na należności, zobowiązania pozabilansowe i inne aktywa.

u) Kapitały własne

Kapitały własne stanowią kapitały tworzone przez Bank zgodnie z obowiązującym prawem oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru przedsiębiorców według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest zgodnie ze statutem Banku z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji i przeznaczony jest na pokrycie strat, jakie mogą wynikać w związku z działalnością Banku. Decyzję o wykorzystaniu kapitału zapasowego podejmuje Walne Zgromadzenie.

Do kapitałów zaliczany jest także:

- wynik finansowy w trakcie zatwierdzania,
- zadeklarowane, niewypłacone dywidendy,
- kapitał z aktualizacji wyceny, tworzony w wyniku wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii *dostępne do sprzedaży* oraz w wyniku wyceny instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku całkowitych dochodów roku bieżącego skorygowany o obciążenie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

v) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz.U.1994 Nr 43 poz. 163 z późniejszymi zmianami), Bank utworzył ZFŚS (Fundusz). Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników. Aktywami Funduszu są zakumulowane odpisy dokonane przez Bank na rzecz ZFŚS, powiększone o raty pożyczek spłacanych przez pracowników oraz pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS. W sprawozdaniu finansowym Bank dokonał kompensaty aktywów i zobowiązań Funduszu, ze względu na fakt, że aktywa ZFŚS nie stanowią aktywów Banku.

5 Zarządzanie ryzykiem

Celem zarządzania ryzykiem jest wspieranie działalności biznesowej poprzez optymalizację kosztu ponoszonego przez Bank na skutek materializacji poszczególnych typów ryzyk.

Główne rodzaje ryzyka wpływającego na wynik finansowy Banku obejmują: ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe, w ramach którego wyróżnia się: ryzyko stopy procentowej, walutowe oraz ryzyko płynności, ryzyko niewypłacalności i ryzyko operacyjne. Bank weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

a) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe definiowane jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta obejmuje swoim zakresem ryzyka istotne dla Banku takie jak ryzyko koncentracji kredytowej, ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko portfela kredytów w walutach obcych. Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe szacowany jest przy pomocy modelu na ryzyko kredytowe zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

W zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, rozumianego jako ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją, Bank nie posiada portfela handlowego i nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym. Nadwyżki płynności są lokowane w Grupie lub NBP, transakcje pochodne są zabezpieczane. Wszystkie transakcje zawierane są z bankami o dobrej sytuacji finansowej.

Ryzyko kredytowe zarządzane jest w dwóch obszarach działania: *ex ante* rozumiane jako decyzja kredytowa, jak również *ex post* jako monitoring spłat i zabezpieczeń, działania restrukturyzacyjne, windykacja należności oraz alternatywnie sprzedaż portfela nieregularnego, w przypadku, gdy windykacja należności przestaje mieć ekonomiczne uzasadnienie ze względu

w tys. zł

na stosunek kosztów tego procesu do potencjalnych odzysków. W szczególności w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku podejmowane są następujące grupy działań:

- ocena i weryfikacja wniosków kredytowych,
- monitoring i raportowanie poziomu wskaźników określających poziom ryzyka kredytowego,
- monitoring spłat i windykacja oraz restrukturyzacja długu,
- administracja zabezpieczeń,
- obrót portfelami wierzytelności,
- wyznaczania poziomu odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych,
- wyznaczanie poziomu limitów apetytu na ryzyko kredytowe oraz na ryzyko koncentracji,
- wyznaczanie poziomu szczegółowych limitów, w tym limitów koncentracji wartości ekspozycji i produkcji oraz stanów alarmowych dla tych koncentracji,
- monitoring, raportowanie i walidacja wykorzystywanych w procesie analizy wniosków kredytowych kart scoringowych i innych instrumentów definiujących reguły decyzyjne, a tworzonych na podstawie metod ilościowych.

Monitoring ryzyka kredytowego odbywa się w sposób permanentny, raporty powstają w cyklu dziennym, miesięcznym oraz kwartalnym. Opracowywane są w ramach systemu informacji zarządczej i przesyłane do Członka Zarządu nadzorującego ryzyko kredytowe Banku oraz na posiedzenia Zarządu i Rady Nadzorczej.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym stosując metodologię prognozowania kluczowych parametrów ryzyka, jak również limitowania jego określonych rodzajów. Bank stosuje roczne prognozy, które pokrywają się z rokiem kalendarzowym. Prognozy podzielone są na osobne linie biznesowe (produkty). Kontrola realizacji prognoz przeprowadzana jest w cyklach miesięcznych, a wszelkie odchylenia od założonych wartości są przedmiotem szczegółowej analizy.

Celem cząstkowym Banku jest osiągnięcie założonych w prognozie poziomów wskaźników określających poziom ryzyka kredytowego, jego wpływ na dochodowość portfela kredytów.

Ważnym elementem polityki Banku jest także zarządzanie limitami odnoszącymi się do ryzyka kredytowego, w szczególności identyfikacja kryteriów ustalenia limitów i ich okresowego przeglądu, monitorowanie i kontrola ustalonych limitów.

Oprócz metodologii prognozowania ryzyka, Bank stosuje inne narzędzia oceny poziomu ryzyka kredytowego, pozwalające również na symulację wyników rozważanych, potencjalnych decyzji biznesowych. W szczególności Bank przygotowuje:

- analizy wiekowania (tzw. vintage),
- analizy trendów podstawowych wskaźników szkodowości portfela,
- analizy brzegowe wybranych wskaźników poziomu ryzyka kredytowego,
- macierze migracji ekspozycji pomiędzy klasami opóźnienia,
- analizy poziomu odpisów z tytułu utraty wartości,
- analizy w zakresie identyfikacji ryzyk, ich poziomu i możliwości zarządzania nimi dla nowo wprowadzanych produktów i usług,
- analizy cech aplikacyjnych i behawioralnych klientów,
- analizy statystyczne uwzględniające dane historyczne oraz prognozy portfela i inne analizy wewnętrzne w celu określenia wysokości limitów obowiązujących w Banku,
- testy warunków skrajnych,
- walidacji modeli stosowanych w Banku,
- inne analizy i raporty ad hoc w celu monitorowania i raportowania jakości portfela kredytowego.

Bank dąży do uzyskania możliwie kompletnego wsparcia systemów informatycznych dla procesu analizy i weryfikacji wniosków kredytowych. Strategia Banku zakłada przekonstruowanie procesu akceptacji decyzji kredytowej w taki sposób, aby Bank był gotowy na obsługę większych wolumenów wniosków kredytowych, przy jednoczesnym utrzymaniu ekspozycji na ryzyko kredytowe na akceptowalnym poziomie, mierzonym wartością wymogu kapitałowego na ryzyko kredytowe.

Do wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych Bank stosuje metodologię zgodną z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej. Bank w 2017 roku opracował nową metodologię wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych zgodną z MSSF 9, która zastąpi obecnie wykorzystywany model z początkiem 2018 roku.

W poniższej tabeli zaprezentowano maksymalną ekspozycję Banku na ryzyko kredytowe.

	31.12.2017	31.12.2016
Ekspozycje, co do których wystąpiły przesłanki utraty wartości, rozpoznano utratę wartości i utworzono odpis aktualizujący	1 502 889	1 447 242
Ekspozycje, co do których wystąpiły przesłanki utraty wartości, ale samej utraty wartości nie stwierdzono i nie ma konieczności utworzenia odpisu aktualizującego, w tym z wyszczególnieniem	69	4
- ekspozycji w przypadku, których w zdyskontowanych oczekiwanych przyszłych przepływach pieniężnych uwzględniono wartość zabezpieczeń	0	0
- ekspozycji opóźnionych w spłacie kapitału lub odsetek	69	4
Ekspozycje, co do których nie wystąpiły przesłanki utraty wartości/zdarzenia powodujące stratę	14 002 920	13 556 890

Dane dotyczące wartości aktywów finansowych z przesłanką utraty wartości ocenianych indywidualnie i portfelowo oraz dane dotyczące struktury portfela w rozbiciu na okresy przeterminowania przedstawiono w nocie 23 *Kredyty i pożyczki udzielone klientom*.

Bank dokonuje analiz w zakresie stosowanych szacunków odpisów z tytułu utraty wartości. W poniższej tabeli zaprezentowano oszacowania wzrostu wysokości odpisów w poszczególnych scenariuszach testowych.

Scenariusz testowy	Wysokość wzrostu odpisów (w mln zł)	
	analiza z roku 2017	analiza z roku 2016
Wzrost kursu walutowego* o 30% lub maksymalnie obserwowany w historii (w nawiasie podano przyjęty kurs CHF/PLN)	81,1 (5,7 CHF/PLN scenariusz stresowy)	121 (5,9 CHF/PLN scenariusz stresowy)
Wzrost stopy procentowej o 400 pb.	57,5	110,5
Wzrost kursu walutowego o 15% i stopy procentowej o 200 pb.	41,3	116
Spadek wartości zabezpieczeń i opóźnienie odzysków z zabezpieczeń**	28,9	28,6
Wzrost parametru PD o 20%	68,9	60,9

*) Test zakładał wzrost kursu walutowego o 50% dla kredytów hipotecznych oraz 30% dla pozostałych ekspozycji lub maksymalnie obserwowany w ciągu ostatnich 5 lat.

**) Test zakłada spadek wartości zabezpieczeń o 20% połączony z opóźnieniem w odzyskiwaniu zabezpieczeń: opóźnienie odzysku zabezpieczenia dla kredytów hipotecznych oraz kredytów gospodarczych zabezpieczonych hipotecznie wynosi 2 lata, natomiast dla kredytów samochodowych 1 rok i jest odzwierciedlone poprzez dodatkowe dyskontowanie odzysków.

Nadrzędnym celem biznesowym Banku w kontekście polityki kredytowej jest realizacja Strategii Banku oraz Strategii zarządzania ryzykiem, w tym utrzymanie ryzyka na przyjętym poziomie, tak aby zapewnić właściwą równowagę pomiędzy dochodem Banku a kosztami związanymi z materializacją ryzyka oraz aby zapewnić bezpieczeństwo depozytów w Banku.

Celem szczegółowym jest osiągnięcie założonych w budżecie poziomów wskaźników określających poziom ryzyka kredytowego. Bank realizuje wyżej określone cele poprzez:

- wprowadzenie procedur zapewniających udzielanie kredytów w sposób bezpieczny, który zapewnia spłatę należności i zarządzanie nimi,
- takie dostosowanie polityki cenowej oraz marketingowej Banku, aby możliwe było utrzymanie zakładanego poziomu sprzedaży przy lokowaniu środków w portfelu kredytowym w sposób przynoszący korzyści,
- dołożenie wszelkich starań aby przekazywane Wnioskodawcom i Klientom informacje były zrozumiałe, jednoznaczne i czytelne,
- stosowanie w relacjach z Wnioskodawcami i Klientami zasady profesjonalizmu, rzetelności, staranności oraz najlepszej wiedzy.

Przy realizacji oraz szczegółowym definiowaniu celów określonych powyżej, Bank kieruje się zasadą nie przekraczania poziomu dopuszczalnego ryzyka kredytowego (apetytu na ryzyko) określonego przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.

Wprowadzając nowe produkty kredytowe do swojej oferty, jak również modyfikując już istniejące produkty, lub też reguły decyzyjne z nimi związane, Bank, opierając się na danych historycznych oraz wiedzy eksperckiej swojej kadry, stara się możliwie dokładnie określić wpływ zmian na ryzyko kredytowe. Jeśli w konkretnym przypadku brak jest możliwości oszacowania wpływu na ryzyko, Bank stosuje metodę testowego wprowadzenia zmiany dla zbadania jej wpływu na ryzyko (na ograniczonej próbie).

Bank kredytuje następujące podmioty:

- gospodarstwa domowe (kredyty i pożyczki samochodowe, kredyty ratalne, pożyczki gotówkowe i karty kredytowe),
- przedsiębiorców (kredyty i pożyczki samochodowe, kredyty ratalne, kredyty gospodarcze).

Podmioty wymienione powyżej mają swoją siedzibę, miejsce stałego lub czasowego zameldowania w Polsce lub też posiadają prawo do stałego lub czasowego pobytu na terenie Polski. Dopuszcza się kredytowanie podmiotów uzyskujących dochody z zagranicy w przypadkach określonych szczegółowo w instrukcjach kredytowych.

W ramach oferty Banku na kredyty gospodarcze dostępne są kredyty gospodarcze dla dealerów samochodowych, kredyty gospodarcze (odnawialne i krótkoterminowe) dla partnerów handlowych współpracujących z Bankiem.

Bank obecnie oferuje wyłącznie kredyty w złotych polskich. W przeszłości Bank udzielał także kredytów indeksowanych do walut obcych (CHF, USD, EUR), a zatem obecnie zarządza portfelem kredytowym zawierającym tego typu ekspozycje.

Bank posiada w ofercie kredyty długo-, średnio- i krótkoterminowe. Maksymalne długości okresów kredytowania określają stosowne instrukcje kredytowe obowiązujące w Banku.

Zarządzaniu ryzykiem służą:

- dywersyfikacja portfela,
- scentralizowany proces decyzyjny,
- limity apetytu na ryzyko kredytowe oraz ryzyko koncentracji,
- szczegółowe limity koncentracji, operacyjne oraz akceptacyjne,
- przyjmowanie i monitorowanie zabezpieczeń,
- wewnętrzny przegląd należności,
- rygorystyczne zasady tworzenia odpisów z tytułu utraty wartości,
- monitoring wskaźników poziomu ryzyka,
- monitoring spłat i windykacja oraz restrukturyzacja długu,
- testy warunków skrajnych,
- walidacja stosowanych w Banku modeli.

Bank wyznaczył następujące szczegółowe limity koncentracji wynikające z przepisów części czwartej Rozporządzenia CRR oraz Prawa Bankowego:

- suma zaangażowań Banku nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału w przypadku podmiotu/podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
- suma zaangażowań Banku w inną instytucję lub grupę podmiotów powiązanych, składającą się co najmniej z jednej instytucji nie może przekroczyć 25% wartości uznanego kapitału Banku lub kwoty 150 mln euro, w zależności od tego, która z tych wartości jest wyższa (jeżeli kwota 150 mln euro jest wyższa niż 25% wartości uznanego kapitału Banku, zastosowanie ma limit określony w drodze Uchwały Zarządu w sprawie określenia wysokości limitu dużych ekspozycji),
- suma zaangażowań wobec wszystkich powiązanych podmiotów należących do grupy podmiotów powiązanych, składających się co najmniej z jednej instytucji, nie będących instytucjami nie może przekroczyć 25% uznanego kapitału Banku,
- suma zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Prawa Bankowego nie może przekroczyć 10% kapitału podstawowego Tier I Banku.

Wartości dopuszczalnych limitów (mln zł)	Rok 2017	Rok 2016
Limit koncentracji zaangażowania wobec podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie (25% uznanego kapitału)	574	517
Limit koncentracji zaangażowania wobec innej instytucji lub grupy podmiotów powiązanych, składających się co najmniej z jednej instytucji (25% uznanego kapitału lub 150 mln EUR w zależności od tego, która kwota jest wyższa)	626	664
Limit koncentracji zaangażowania wobec wszystkich powiązanych podmiotów nie będących instytucjami należących do grupy podmiotów powiązanych składającej się co najmniej z jednej instytucji (25% uznanego kapitału)	574	517
Limit koncentracji zaangażowania wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Prawa bankowego (10% kapitału podstawowego Tier I Banku)	230	207

Na dzień 31 grudnia 2017 i 31 grudnia 2016 żaden z powyższych limitów koncentracji nie został przekroczony. Maksymalne zaangażowanie wobec grupy podmiotów powiązanych ze sobą organizacyjnie wyniosło odpowiednio 54 210 tys. zł oraz 60 013 tys. zł (łącznie ekspozycja bilansowa i pozabilansowa).

Pozostałe szczegółowe limity koncentracji odnoszą się do:

- 1) zaangażowania w poszczególne produkty Banku,
- 2) podziału regionalnego,
- 3) zaangażowania w portfel kredytów gospodarczych zabezpieczonych hipotecznie, gdzie zabezpieczenie hipoteczne jest podstawowym zabezpieczeniem a wpis Banku nie jest na pierwszym miejscu,
- 4) udziału pożyczek samochodowych w nowej produkcji,
- 5) zaangażowania klienta/grupy blisko powiązanych klientów.

Poniższa tabela przedstawia rozkład zaangażowania w podziale na poszczególne regiony gospodarcze. Na dzień 31 grudnia 2017 i 31 grudnia 2016 nie wystąpiła istotna koncentracja zaangażowania w żadnym z regionów. W tabeli zaprezentowano wartość brutto kredytów i pożyczek udzielonych klientom.

Region	31.12.2017	%	31.12.2016	%
Centralny	3 926 541	25,33%	3 318 618	22,12%
Południowo-zachodni	1 591 506	10,26%	1 741 766	11,61%
Południowy	2 366 149	15,26%	2 368 563	15,79%
Północny	2 449 087	15,79%	2 411 304	16,07%
Północno-zachodni	2 953 366	19,05%	2 922 032	19,47%
Wschodni	1 699 313	10,96%	1 677 597	11,18%
Brak danych	519 916	3,35%	564 256	3,76%
Razem	15 505 878	100,00%	15 004 136	100,00%

Szczegółowe limity operacyjne obejmują:

- 1) Poziom ekspozycji przeterminowanych - wczesne opóźnienia.
- 2) Potencjalny maksymalny poziom nieodzyskanych kredytów.
- 3) Średni poziom odzysku ze stosowanych zabezpieczeń.
- 4) Średnie prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców.

Zabezpieczenia kredytów (poza kredytami gospodarczymi) stanowią:

- częściowe przewłaszczenie pojazdu,
- przewłaszczenie pojazdu z warunkiem zawieszającym wraz z depozytem karty pojazdu,
- ubezpieczenia (w szczególności: cesja z polisy ubezpieczenia nieruchomości, wskazanie Banku jako pierwszego uposażonego z tytułu ubezpieczenia na życie i/lub na wypadek utraty pracy lub czasowej niezdolności do pracy,

ubezpieczenie pomostowe – ubezpieczenie spłaty kredytu do czasu ustanowienia hipoteki, cesja z ubezpieczenia AC pojazdu stanowiącego przedmiot przewłaszczenia),

- hipoteka na nieruchomości,
- weksel własny Kredytobiorcy in blanco,
- poręczenie wekslowe,
- poręczenie cywilne,
- przelew wierzytelności z tytułu wniesionych wkładów na poczet budowy lokalu / domu jednorodzinnego,
- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego Kredytobiorcy,
- ustanowienie blokady na rachunku lokaty terminowej,
- inne (stosowane w rzadkich przypadkach), które zostaną wskazane w instrukcjach kredytowych lub zaakceptowane przez Zarząd Banku.

W przypadku kredytów gospodarczych na zabezpieczenia składają się:

- przewłaszczenie na zabezpieczenie zbioru pojazdów o zmiennym składzie, w szczególności zbioru pojazdów finansowanych przez Bank,
- przewłaszczenie na zabezpieczenie zbioru pojazdów o zmiennym składzie z opcją najmu lub leasingu, wraz z przelewem wierzytelności z umów najmu lub leasingu,
- zastaw rejestrowy na zbiorze pojazdów o zmiennym składzie,
- w przypadku finansowania/refinansowania samochodów posiadających kartę pojazdu, przyjęcie przez Bank w depozyt kart pojazdów samochodów, których zakup jest finansowany/refinansowany przez Bank,
- cesja praw z umowy ubezpieczenia stoku samochodów, będącego przedmiotem umowy przewłaszczenia na zabezpieczenie zbioru pojazdów lub umowy o ustanowienie sądowego zastawu rejestrowego,
- cesja praw z umowy ubezpieczenia w zakresie auto-casco samochodów zarejestrowanych lub użytkowanych przez kredytobiorcę lub jego klientów, których zakup jest finansowany/refinansowany kredytem udzielanym przez Bank,
- weksel własny in blanco,
- poręczenie wekslowe lub cywilne, w szczególności właścicieli lub członków zarządu kredytobiorcy, a także ich współmałżonków (w przypadku wspólności majątkowej),
- hipoteka ustanowiona na nieruchomości wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości,
- blokada należności z tytułu uruchomień kredytów ratalnych w przypadku partnerów handlowych,
- blokada środków pieniężnych zdeponowanych na lokacie bankowej,
- inne, zaakceptowane przez Bank.

Kwoty uzyskiwane ze sprzedaży zabezpieczeń wpływają bezpośrednio na modelowane wartości współczynników odzysków wyliczanego na potrzeby kalkulacji odpisów i rezerw.

Wartość zabezpieczeń kredytów udzielonych przez Bank	31.12.2017	31.12.2016
Zabezpieczenia kredytów hipotecznych	8 678 236	9 022 315
Zabezpieczenia kredytów samochodowych	789 079	925 818
Zabezpieczenia kredytów operacyjnych	439 613	535 496
Razem	9 906 928	10 483 629

Praktyki w zakresie forbearance

Jako działanie forbearance (tj. restrukturyzację zadłużenia klienta) określa się udogodnienie w spłacie zastosowane wobec klienta doświadczającego trudności finansowych zagrażających obsłudze zadłużenia wobec Banku na dotychczasowych warunkach umownych, zgodnie z Rozporządzeniem Wykonawczym Komisji (UE) 2015/1278 z dnia 9 lipca 2015 r. Udogodnienie może polegać na zmianie dotychczasowych warunków umowy kredytu lub jego całkowitym bądź częściowym refinansowaniu. Zastosowanie restrukturyzacji ma na celu lepsze dopasowanie warunków spłaty należności do aktualnej

w tys. zł

i prognozowanej sytuacji finansowej klienta, minimalizację ryzyka zaprzestania obsługi zadłużenia, minimalizację straty i/lub maksymalizację odzysków.

Praktyki forbearance nie mają zastosowania w przypadku, gdy renegocjacje warunków umowy nie wynikają z trudności finansowych kredytobiorcy.

Decyzja o zastosowaniu udogodnienia wobec klientów doświadczających trudności w obsłudze zadłużenia następuje po uprzedniej analizie sytuacji finansowej klienta, ocenie możliwości spłaty w ramach nowych warunków, analizie posiadanych zabezpieczeń, ocenie woli do spłaty oraz historii dotychczasowej współpracy. Przyznane udogodnienia uzależnione są od wyników oceny i mogą polegać w szczególności na zmianie harmonogramu poprzez okresowe zawieszenie spłaty (karencja) lub wydłużenie terminu spłaty, zmianie warunków umowy na bardziej korzystne niż warunki, które uzyskaliby od tej samej instytucji w tym samym czasie inni dłużnicy o podobnym profilu ryzyka (np. zwolnienie z ubezpieczenia) itp. Dotyczy to zarówno klientów detalicznych jak i podmiotów gospodarczych.

Portfel Umów objętych Restrukturyzacją podlega systematycznej kontroli i ocenie pod kątem występowania opóźnień w spłacie. Raporty zawierające informację o udziale rachunków opóźnionych w spłacie w portfelu umów zrestrukturyzowanych z uwzględnieniem podziału na produkty, zastosowane warianty restrukturyzacji, przedział opóźnienia zrestrukturyzowanej umowy oraz w innych przekrojach, których zastosowanie okaże się zasadne w toku prowadzonych analiz, prezentowane są przez Pion Windykacji raz na kwartał na posiedzeniu Komitetu ds. Windykacji.

W przypadku udzielenia Klientowi udogodnienia w spłacie (restrukturyzacji), każdorazowo dokonywane są stosowne zapisy w systemach, umożliwiające identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Należność/klient traktowany jest jako restrukturyzowany przez cały okres restrukturyzacji, tj. do momentu uznania, że sytuacja klienta uległa stabilizacji, warunki restrukturyzacji zostały zrealizowane i nie występują przeterminowane płatności pow. 30 dni, klient posiada zdolność kredytową, a w momencie wyjścia nie pozostały żadne kwoty przeterminowane. Bank raportuje klienta jako podlegającego restrukturyzacji przez co najmniej okres 2 lat od momentu uznania umowy za obsługiwaną. Klasyfikacja klientów do kategorii restrukturyzacji jest odrębną (niezależną) w stosunku do klasyfikacji należności do portfela pracującego/niepracującego.

Zasady rachunkowości w odniesieniu do aktywów finansowych podlegających praktykom *forbearance* nie różnią się od zasad stosowanych w stosunku do innych aktywów pracujących i niepracujących w Banku. Bank wycenia kredyty i należności według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Portfel kredytów i pożyczek podlegających <i>forbearance</i>	Wartość brutto		Odpisy z tytułu utraty wartości		Wartość netto	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty gospodarcze	1 583	3 368	-559	-1 120	1 024	2 248
Kredyty samochodowe	18 593	27 193	-17 707	-25 039	886	2 154
Kredyty hipoteczne	281 028	324 261	-130 703	-155 292	150 325	168 969
Kredyty na zakup towarów i usług	1 004	55	-858	-49	146	6
Kredyty gotówkowe	76 783	65 994	-46 446	-39 669	30 337	26 325
Karty kredytowe	318	33	-210	-31	108	2
Razem	379 309	420 904	-196 483	-221 200	182 826	199 704

Portfel kredytów i pożyczek podlegających <i>forbearance</i>	Wartość brutto		Odpisy z tytułu utraty wartości	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Z utratą wartości	206 276	209 910	-181 565	-196 014
Bez utraty wartości:	173 033	210 994	-14 918	-25 186
- nieprzeterminowane	120 306	136 371	-6 807	-10 956
- przeterminowane do 30 dni	26 574	42 713	-2 846	-5 560
- przeterminowane od 31 do 60 dni	14 747	17 347	-2 297	-3 918
- przeterminowane od 61 do 90 dni	11 406	14 563	-2 968	-4 752
Razem	379 309	420 904	-196 483	-221 200

Kwota przychodów z tytułu odsetek związanych z aktywami podlegającymi praktykom *forbearance* na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 wynosiła odpowiednio 12 817 tys. zł oraz 12 444 tys. zł.

Portfel kredytów i pożyczek podlegających <i>forbearance</i> brutto wg regionów	31.12.2017		31.12.2016	
		%		%
Centralny	82 121	21,65%	92 555	21,99%
Południowo-zachodni	46 494	12,26%	53 990	12,83%
Południowy	71 273	18,79%	80 045	19,02%
Północny	62 081	16,37%	67 956	16,15%
Północno-zachodni	71 682	18,90%	77 554	18,43%
Wschodni	43 367	11,43%	46 845	11,13%
Brak danych	2 291	0,60%	1 959	0,45%
Razem brutto	379 309	100,00%	420 904	100,00%

Wpływ umocnienia kursu franka szwajcarskiego w stosunku do polskiego złotego

W wyniku decyzji Szwajcarskiego Banku Narodowego o uwolnieniu kursu franka szwajcarskiego, w styczniu 2015 roku nastąpiła istotna deprecjacja kursu złotego w stosunku do franka szwajcarskiego.

Średni kurs NBP dla kursu PLN/CHF na dzień 31.12.2016 wynosił 4,1173

Średni kurs NBP dla kursu PLN/CHF na dzień 31.12.2017 wynosił 3,5672

Zmiana kursu PLN/CHF miała wpływ na wartość oraz profil ryzyka aktywów, zobowiązań oraz pozabilansowych instrumentów finansowych denominowanych i indeksowanych do CHF.

Struktura portfela kredytów i pożyczek indeksowanych do CHF w wartości brutto	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty na nieruchomości	2 346 211	2 950 312
Kredyty pozostałe, w tym:	64 677	87 227
Pożyczki hipoteczne i inne	64 251	86 659
Kredyty samochodowe	426	568
Razem kredyty i pożyczki brutto	2 410 888	3 037 539

Ryzyko walutowe oraz ryzyko adekwatności kapitałowej związane z kredytami indeksowanymi do franka szwajcarskiego znajduje się pod stałą kontrolą, a sposób zarządzania tym ryzykiem został szerzej opisany w nocie 5 Zarządzanie ryzykiem w części dotyczącej odpowiednio zarządzania ryzykiem rynkowym oraz zarządzania ryzykiem niewypłacalności.

Poniżej przedstawiono strukturę portfela kredytów na nieruchomości indeksowanych do CHF.

Rok 2017

Struktura portfela kredytów na nieruchomości indeksowanych do CHF	Wartość brutto			Odpisy			
	Kredyty bez utraty wartości	Kredyty ze stwierdzoną utratą wartości	Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości	Odpisy IBNR	Odpisy z tytułu utraty wartości	Pokrycie	
						Odpisy IBNR	Odpisy z tytułu utraty wartości
Kredyty na nieruchomości	2 312 833	33 378	1,44%	28 184	22 834	1,22%	68,41%

Rok 2016

Struktura portfela kredytów na nieruchomości indeksowanych do CHF	Wartość brutto			Odpisy			
	Kredyty bez utraty wartości	Kredyty ze stwierdzoną utratą wartości	Udział kredytów ze stwierdzoną utratą wartości	Odpisy IBNR	Odpisy z tytułu utraty wartości	Pokrycie	
						Odpisy IBNR	Odpisy z tytułu utraty wartości
Kredyty na nieruchomości	2 911 743	38 569	1,32%	45 029	29 249	1,55%	75,84%

Według stanu na 31.12.2017 97,24% portfela kredytów na nieruchomości indeksowanych do CHF zostało udzielonych przed rokiem 2009 (na dzień 31.12.2016 wskaźnik ten wynosił 97,28%). Średnia wartość wskaźnika LTV dla tego portfela wynosiła na dzień 31.12.2017 i 31.12.2016 odpowiednio 74,43% oraz 90,95%. W tabelach powyżej uwzględnione zostały kredyty indeksowane do CHF na wskazany dzień bilansowy, co oznacza, że dane nie zawierają należności z tytułu kredytów, dla których nastąpiło wypowiedzenie umowy. Kredyty takie są konwertowane na PLN w momencie wypowiedzenia umowy.

b) Ryzyko rynkowe

Bank w swojej działalności jest narażony na ryzyko rynkowe rozumiane jako ryzyko wynikające z niekorzystnej zmiany bieżącej wyceny otwartych pozycji Banku w instrumentach odsetkowych, walutowych i kapitałowych w skutek zmian wartości odpowiednich czynników ryzyka, a w szczególności stóp procentowych, kursów walutowych, cen akcji. W Banku pojęcie ryzyka rynkowego obejmuje ryzyko: stopy procentowej oraz ryzyko walutowe.

Celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest minimalizacja ekspozycji na poszczególne rodzaje ryzyka w Banku, tak aby przy określonym akceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego optymalizowany był dochód Banku. Celem Banku nie jest osiąganie spekulacyjnych zysków na krótkoterminowych zmianach cen lecz zabezpieczenie przed niekorzystnymi skutkami tych zmian dla wyniku. W związku z tym Bank nie zakłada zawierania transakcji do portfela handlowego, a wszystkie operacje są zaliczane do portfela bankowego.

Pomiar wartości narażenia Banku na ryzyko rynkowe dokonywany jest przy użyciu standardowych narzędzi stosowanych do poszczególnych rodzajów ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku zapewnia rozdzielenie funkcji operacyjnych – zawierania transakcji na rynku międzybankowym od funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Proces obejmuje zarówno Bank jak i podmioty zależne, dla których zastosowanie mają te same zasady i metody zarządzania ryzykiem rynkowym.

Raportowanie ryzyka rynkowego jest integralną częścią systemu raportowania w Banku, który obejmuje comiesięczne przekazywanie informacji dla Zarządu Banku, Komitetu Ryzyka Rynkowego i Komitetu ALCO oraz kwartalne raportowanie dla Rady Nadzorczej Banku.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się na płaszczyźnie zarządczej oraz operacyjnej. Polityka zarządzania ryzykiem oraz system raportowania są zgodne z obowiązującymi praktykami Grupy Santander oraz rekomendacjami Nadzoru Bankowego. Za wdrożenie i realizację polityk w tym zakresie odpowiedzialny jest Zarząd Banku.

Santander Consumer Bank S.A., działając w ramach Grupy Santander ma całkowitą autonomię w ramach realizacji funkcji skarbowych oraz zarządzania ryzykiem rynkowym.

W procesie zarządzania ryzykiem rynkowym biorą udział następujące jednostki organizacyjne Banku:

- Rada Nadzorcza Banku,
- Zarząd Banku,
- Komitet ALCO (Assets and Liabilities Management Committee),
- Pion Zarządzania Finansowego (Departament Skarbu),
- Komitet Ryzyka Rynkowego,
- Pion Ryzyka (Dział Ryzyka Rynkowego),
- Audyt wewnętrzny.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zgodnością polityki zarządzania ryzykiem rynkowym ze strategią i planem finansowym Banku.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za dostosowanie ryzyka rynkowego Banku oraz procesu zarządzania tym ryzykiem do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu.

Pion Zarządzania Finansowego sprawuje funkcje operacyjne związane z zarządzaniem ryzykiem rynkowym. Zadania kontrolne i monitorujące poziom ryzyka rynkowego są funkcjonalnie całkowicie rozdzielone i wykonywane w Pionie Ryzyka w Dziale Ryzyka Rynkowego. Za zarządzanie ryzykiem rynkowym w kategoriach opiniowania i kontroli limitów odpowiedzialny jest Komitet Ryzyka Rynkowego, za ustanawianie wysokości limitów odpowiada Zarząd Banku. Decyzje strategiczne dotyczące ryzyka rynkowego podejmowane są przez Zarząd Banku na wniosek Komitetu ALCO i/lub Komitetu Ryzyka Rynkowego.

Istotną funkcję w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym odgrywa audyt wewnętrzny. W tym zakresie audyt pełni funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności - stosowanych przez jednostki Pionu Ryzyka - rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania danym rodzajem ryzyka.

Ryzyko zarządzane jest za pomocą systemu monitorowania limitów oraz testów warunków skrajnych. Limity ustalane są przez Zarząd Banku na wniosek Komitetu Ryzyka Rynkowego i/lub Komitetu ALCO. Limity globalne określające apetyt na ryzyko są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą. Podstawowe elementy systemu kontroli ryzyka księgi bankowej obejmują:

- limity wrażliwości wyniku odsetkowego netto i wartości ekonomicznej kapitału,
- limit VaR (Value At Risk) dla ryzyka walutowego i stopy procentowej,
- testy warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego.

Metodyka szacowania wartości zagrożonej (Value-at-risk) w zakresie pomiaru ryzyka rynkowego

Do pomiaru ryzyka kursu walutowego oraz ryzyka stopy procentowej Bank wykorzystuje metodę pomiaru wartości zagrożonej (VaR), której wynik Bank definiuje jako stratę wartości rynkowej (instrumentu finansowego, portfela) taką, że prawdopodobieństwo osiągnięcia jej lub przekroczenia w zadanym przedziale czasowym jest równe zadanemu poziomowi tolerancji zgodnie z formułą: $P(W < W_0 - VaR) = \alpha$. Gdzie W_0 i α to odpowiednio wartość obecna, wartość końca rozpatrywanego okresu i poziom tolerancji. W Banku VaR dla stopy procentowej kalkulowany jest na podstawie szeregu czasowego co najmniej 24 danych miesięcznych przy założeniu 99% poziomu ufności oraz jednomiesięcznego okresu utrzymania pozycji. VaR dla pozycji walutowej kalkulowany jest dla 2-letniego szeregu czasowego przy założeniu 99% poziomu ufności oraz 10-dniowego okresu utrzymania pozycji.

a. Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej

Ryzyko stopy procentowej Bank definiuje jako ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Monitorowaniu i limitowaniu podlegają wszystkie składowe ryzyka stopy procentowej, w tym:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,

w tys. zł

- ryzyko bazowe,
- ryzyko krzywej dochodowości,
- ryzyko opcji klienta.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej stosuje się m.in. lukę stopy procentowej urealnioną o wcześniejsze spłaty kredytów oraz uwzględniającą hipotezę zerwań depozytów. Analizie podlega wpływ potencjalnej zmiany stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku. Bank szacuje także wartość narażoną na ryzyko (VaR) na podstawie szeregu czasowego co najmniej 24 danych miesięcznych w horyzoncie miesięcznym przy poziomie ufności 99%. Analiza poszerzona jest o analizę scenariuszy skrajnych dla zakładanej szokowej zmiany stóp procentowych.

Pomiar ryzyka stopy procentowej odbywa się za pomocą raportów luki terminów przeszacowania oraz VaR. Wykonywane są również testy warunków skrajnych. Bank prowadzi bardzo konserwatywną strategię zarządzania ryzykiem stopy procentowej, która polega na dopasowaniu struktury przeszacowania zobowiązań do aktualnej struktury przeszacowania aktywów. Bank nie stosuje instrumentów pochodnych w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej. Ryzyko stopy procentowej wyrażone VaR kształtowało się następująco (podano wartości potencjalnego wpływu na wynik finansowy w mln zł wynikającego z obserwowanej zmienności cen na rynkach finansowych przy poziomie ufności 0,99):

Value at Risk dla stopy procentowej	Rok 2017	Rok 2016
VaR o horyzoncie 1 miesiąc – wartość na 31 grudnia	10,21	16,26
VaR o horyzoncie 1 miesiąc – wartość minimalna w roku	10,02	7,26
VaR o horyzoncie 1 miesiąc – wartość średnia w roku	14,73	10,58
VaR o horyzoncie 1 miesiąc – wartość maksymalna w roku	22,00	16,65
Górna wartość limitu	25,00	25,00

Wartość luki stopy procentowej według stanu na 31.12.2017 wyniosła:

— w scenariuszu przesunięcia stóp procentowych o +100 punktów bazowych

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	4 990 610	2 830 730	3 119 670	2 574 564	2 514 010
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	2 382 891	108 500	79 000	617 000	436 000
Kredyty i pożyczki udzielone	2 468 322	2 722 230	3 040 670	1 957 564	2 078 010
Pozostałe aktywa	139 397	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	4 689 302	2 677 567	1 919 602	2 433 582	1 304 430
Rynek międzybankowy	2 919 499	350 091	2 538	360 289	4 714
Emisje własne	0	780 000	885 500	0	0
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 769 803	1 547 476	1 031 564	2 073 293	1 299 716
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	14 542	78 048	0	0	0
Luka	315 850	231 211	1 200 068	140 982	1 209 580
Luka skumulowana	315 850	547 061	1 747 129	1 888 111	3 097 691

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	854 038	587 261	349 022	7 012	-179 821	17 647 096
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	200 000	0	0	0	0	3 823 391
Kredyty i pożyczki udzielone	654 038	587 261	349 022	7 012	-1 028 910	12 835 219
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	849 089	988 486
Zobowiązania i kapitały, w tym:	305 333	153 231	156 809	0	4 007 240	17 647 096
Rynek międzybankowy	12 334	152 231	156 809	0	0	3 958 505
Emisje własne	0	0	0	0	0	1 665 500
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	292 999	1 000	0	0	0	8 015 851
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	4 007 240	4 007 240
Pozycje pozabilansowe	0	0	0	0	0	92 590
Luka	548 705	434 030	192 213	7 012	-4 187 061	92 590
Luka skumulowana	3 646 396	4 080 426	4 272 639	4 279 651	92 590	92 590

w tys. zł

w scenariuszu przesunięcia stóp procentowych o -100 punktów bazowych

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	10 390 820	2 154 366	2 227 757	1 229 163	1 005 171
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	2 382 891	108 500	79 000	617 000	436 000
Kredyty i pożyczki udzielone	7 868 532	2 045 866	2 148 757	612 163	569 171
Pozostałe aktywa	139 397	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	4 689 302	2 677 567	1 919 602	2 433 582	1 304 430
Rynek międzybankowy	2 919 499	350 091	2 538	360 289	4 714
Emisje własne	0	780 000	885 500	0	0
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 769 803	1 547 476	1 031 564	2 073 293	1 299 716
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	14 542	78 048	0	0	0
Luka	5 716 060	-445 153	308 155	-1 204 419	-299 259
Luka skumulowana	5 716 060	5 270 907	5 579 062	4 374 643	4 075 384

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	366 002	241 556	206 083	6 000	-179 822	17 647 096
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	200 000	0	0	0	0	3 823 391
Kredyty i pożyczki udzielone	166 002	241 556	206 083	6 000	-1 028 911	12 835 219
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	849 089	988 486
Zobowiązania i kapitały, w tym:	305 333	153 231	156 809	0	4 007 240	17 647 096
Rynek międzybankowy	12 334	152 231	156 809	0	0	3 958 505
Emisje własne	0	0	0	0	0	1 665 500
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	292 999	1 000	0	0	0	8 015 851
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	4 007 240	4 007 240
Pozycje pozabilansowe	0	0	0	0	0	92 590
Luka	60 669	88 325	49 274	6 000	-4 187 062	92 590
Luka skumulowana	4 136 053	4 224 378	4 273 652	4 279 652	92 590	92 590

Wartość luki stopy procentowej według stanu na 31.12.2016 wyniosła:

- w scenariuszu przesunięcia stóp procentowych o +100 punktów bazowych

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	5 003 998	3 073 018	3 358 641	1 924 555	2 499 295
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	2 555 590	16 000	0	70 000	550 000
Kredyty i pożyczki udzielone	2 448 408	3 057 018	3 358 641	1 854 555	1 949 295
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	3 801 221	3 261 302	1 648 477	3 052 027	1 611 674
Rynek międzybankowy	2 349 051	803 739	0	1 067 650	0
Emisje własne	0	710 000	747 000	0	0
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 452 170	1 747 563	901 477	1 984 377	1 611 674
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	-10 292	-68 960	0	0	0
Luka	1 192 485	-257 244	1 710 164	-1 127 472	887 621
Luka skumulowana	1 192 485	935 241	2 645 405	1 517 933	2 405 554

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	1 081 629	290 036	164 051	19 285	-32 213	17 382 295
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	400 000	0	0	0	35 015	3 626 605
Kredyty i pożyczki udzielone	681 629	290 036	164 051	19 285	-75 091	13 747 827
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	7 863	7 863
Zobowiązania i kapitały, w tym:	467 030	0	37 250	0	3 503 314	17 382 295
Rynek międzybankowy	0	0	37 250	0	0	4 257 690
Emisje własne	0	0	0	0	0	1 457 000
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	467 030	0	0	0	0	8 164 291
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	3 503 314	3 503 314
Pozycje pozabilansowe	0	0	0	0	0	-79 252
Luka	614 599	290 036	126 801	19 285	-3 535 527	-79 252
Luka skumulowana	3 020 153	3 310 189	3 436 990	3 456 275	-79 252	-79 252

w scenariuszu przesunięcia stóp procentowych o -100 punktów bazowych

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	10 405 188	2 355 477	2 417 819	541 533	1 009 126
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	2 555 590	16 000	0	70 000	550 000
Kredyty i pożyczki udzielone	7 849 598	2 339 477	2 417 819	471 533	459 126
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	3 801 221	3 261 302	1 648 477	3 052 027	1 611 674
Rynek międzybankowy	2 349 051	803 739	0	1 067 650	0
Emisje własne	0	710 000	747 000	0	0
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 452 170	1 747 563	901 477	1 984 377	1 611 674
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	-10 292	-68 960	0	0	0
Luka	6 593 675	-974 785	769 342	-2 510 494	-602 548
Luka skumulowana	6 593 675	5 618 890	6 388 232	3 877 738	3 275 190

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	591 250	31 682	44 964	17 469	-32 213	17 382 295
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	400 000	0	0	0	35 015	3 626 605
Kredyty i pożyczki udzielone	191 250	31 682	44 964	17 469	-75 091	13 747 827
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	7 863	7 863
Zobowiązania i kapitały, w tym:	467 030	0	37 250	0	3 503 314	17 382 295
Rynek międzybankowy	0	0	37 250	0	0	4 257 690
Emisje własne	0	0	0	0	0	1 457 000
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	467 030	0	0	0	0	8 164 291
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	3 503 314	3 503 314
Pozycje pozabilansowe	0	0	0	0	0	-79 252
Luka	124 220	31 682	7 714	17 469	-3 535 527	-79 252
Luka skumulowana	3 399 410	3 431 092	3 438 806	3 456 275	-79 252	-79 252

Bank stosuje instrumenty pochodne do zabezpieczania płynności i ograniczania ryzyka walutowego (SWAPy oraz CIRSy), których wrażliwość na równoległe przesunięcia krzywych dochodowości jest marginalna.

b. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe Bank definiuje jako ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału w wyniku niekorzystnej zmiany kursów walutowych. W ramach monitorowania ryzyka kursowego Bank analizuje także ryzyko płynności w walutach obcych oraz wpływ ryzyka kursowego na ryzyko kredytowe, które pojawia się w przypadku kredytów indeksowanych do walut obcych - gdy występuje niedopasowanie waluty kredytu do waluty przychodów klientów Banku, a także wpływ ryzyka walutowego na ryzyko płynności, które wynika z wyceny w złotych pochodnych instrumentów finansowych typu CIRS i FX Swap. Sytuacja taka dotyczy znaczącej części portfela Banku ponieważ w sprawozdaniu finansowym Banku wysoki udział mają kredyty indeksowane do walut obcych. Ryzyko walutowe w tym zakresie jest zabezpieczane instrumentami pochodnymi.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej Banku w wysokości, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. W tym celu limity pozycji walutowej ustalone są na konserwatywnym poziomie nie przekraczającym wartości progu istotności określonego w relacji do funduszy własnych Banku.

Zarządzanie ryzykiem walutowym w Banku obejmuje następujące zagadnienia:

- zarządzanie otwartą pozycją walutową Banku, w tym ustalenie i kontrolowanie limitów dla otwartej pozycji walutowej i limitów maksymalnej straty,
- monitorowanie różnic kursowych z wymiany walut i wyniku z pozycji wymiany,
- szacowanie potencjalnej straty z tytułu ryzyka walutowego (wartości zagrożonej) i analiza scenariuszy skrajnych,
- zarządzanie poziomem obrotu w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym,
- alokację kapitału na ryzyko niedopasowania waluty kredytu z przychodami klientów.

Wielkości, na które nałożone są limity to m.in.: wartość otwartych pozycji walutowych i wartość zagrożona (VaR) obliczana dla 2-letniego szeregu czasowego w horyzoncie 10-dniowym i przy poziomie ufności 99%.

Bank narażony jest na ryzyko walutowe z tytułu udzielania klientom kredytów i pożyczek indeksowanych do walut obcych. Ryzyko walutowe jest zarządzane przez codzienne monitorowanie i minimalizowanie bieżącej pozycji walutowej Banku. Domykanie pozycji odbywa się za pomocą dopasowania aktywów i zobowiązań poprzez natychmiastowe transakcje walutowe. Począwszy od roku 2011 do zabezpieczania przepływów portfela kredytów indeksowanych do franka szwajcarskiego przed ryzykiem walutowym Bank stosuje transakcje instrumentami pochodnymi w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Pomiar ryzyka walutowego odbywa się za pomocą codziennych raportów pozycji całkowitej Banku oraz raportów VaR. Na dzień 31 grudnia 2017 roku i 31 grudnia 2016 roku pozycja walutowa kształtowała się odpowiednio:

Otwarta pozycja walutowa oraz wykorzystanie limitu na dzień 31 grudnia 2017 roku

Struktura walutowa (wartości przeliczone na PLN wg kursów średnich NBP)									
	Rachunki i lokaty w innych bankach	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Pozostałe aktywa	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec klientów	Pozostałe zobowiązania	Pozycje pozabilansowe
CHF	292	2 358 458	0	850	0	-1 171 179	-14 209	0	-1 170 042
USD	45	81	2 989	0	0	-2 960	0	0	156
EUR	128 509	568	0	0	596	-102 504	-27 511	-95	417
Razem:	128 846	2 359 107	2 989	850	596	-1 276 643	-41 720	-95	-1 169 625
									Pozycja całkowita:
									4 327
									20

Fundusze własne	2 296 243
2% funduszy własnych	45 925
Wymóg kapitałowy	0
Wykonanie limitu	0,19%

Otwarta pozycja walutowa oraz wykorzystanie limitu na dzień 31 grudnia 2016 roku

Struktura walutowa (wartości przeliczone na PLN wg kursów średnich NBP)									
	Rachunki i lokaty w innych bankach	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Pozostałe aktywa	Zobowiązania wobec banków	Zobowiązania wobec klientów	Pozostałe zobowiązania	Pozycje pozabilansowe
CHF	23 652	2 959 732	0	977	0	1 632 613	13 579	0	-1 336 064
USD	433	100	2 457	0	0	2 929	0	0	65
EUR	65 734	636	0	0	632	18	12	73	-66 360
Razem:	89 819	2 960 468	2 457	977	632	1 635 560	13 591	73	-1 402 424
									Pozycja całkowita:
									2 710
									0

Fundusze własne	2 069 192
2% funduszy własnych	41 384
Wymóg kapitałowy	0
Wykonanie limitu	0,13%

Ryzyko walutowe wyrażone VaR kształtowało się następująco (podano wartości potencjalnego wpływu na wynik finansowy w tys. zł wynikającego z obserwowanej zmienności cen na rynkach finansowych przy poziomie ufności 0,99):

Value at Risk dla ryzyka walutowego	Rok 2017	Rok 2016
VaR o horyzoncie 10 dni – wartość na 31 grudnia	460,54	137,98
Górna wartość limitu	500	500

c. Ryzyko płynności

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie pozycji finansowej Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian otoczenia rynkowego lub zachowań klientów. Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania.

Santander Consumer Bank S.A., działając w ramach Grupy Santander ma całkowitą autonomię w ramach realizacji funkcji skarbowych oraz zarządzania ryzykiem płynności. Działalność w zakresie pozyskiwania finansowania oraz transakcje skarbowe realizowane są niezależnie od innych podmiotów w Grupie. Dotyczy to zarówno rynku detalicznego, gdzie Bank pozyskuje depozyty od osób fizycznych i MSP, jak i rynku hurtowego, gdzie Bank pozyskuje finansowanie od przedsiębiorstw i korporacji oraz rynku międzybankowego. W zakresie zarządzania ryzykiem płynności w swoich spółkach zależnych Bank stosuje całkowitą centralizację funkcji skarbowych. Zarządzanie ryzykiem płynności oraz pozyskiwanie finansowania jest realizowane w całości przez Departament Skarbu w Banku.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności biorą udział następujące jednostki organizacyjne Banku:

- Rada Nadzorcza Banku,
- Zarząd Banku,
- Komitet ALCO (Assets and Liabilities Management Committee),
- Pion Zarządzania Finansowego (Departament Skarbu),
- Komitet Ryzyka Rynkowego,
- Pion Ryzyka (Dział Ryzyka Rynkowego),
- Audyt wewnętrzny.

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad zgodnością polityki zarządzania ryzykiem płynności ze strategią i planem finansowym Banku.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za dostosowanie ryzyka płynności Banku oraz procesu zarządzania tym ryzykiem do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu.

Pion Zarządzania Finansowego sprawuje funkcje operacyjne związane z zarządzaniem ryzykiem płynności. W szczególności Departament Skarbu zarządza operacyjnie płynnością płatniczą i bieżącą Banku w ramach przyznanych uprawnień. Za zarządzanie płynnością średnio i długoterminową, w szczególności za utrzymanie pożądanej struktury zobowiązań, odpowiada Komitet ALCO. Zadania kontrolne i monitorujące poziom ryzyka są funkcjonalnie całkowicie rozdzielone i wykonywane w Pionie Ryzyka w Dziale Ryzyka Rynkowego. Za zarządzanie ryzykiem płynności w kategoriach opiniowania i kontroli limitów odpowiedzialny jest Komitet Ryzyka Rynkowego, za ustanawianie wysokości limitów odpowiada Zarząd Banku. Decyzje strategiczne dotyczące ryzyka płynności podejmowane są przez Zarząd Banku na wniosek Komitetu ALCO i/lub Komitetu Ryzyka Rynkowego.

Istotną funkcję w procesie zarządzania ryzykiem płynności odgrywa audyt wewnętrzny. W tym zakresie audyt pełni funkcję niezależnej oceny efektywności i skuteczności - stosowanych przez jednostki Pionu Ryzyka - rozwiązań w zakresie identyfikacji, pomiaru i zarządzania danym rodzajem ryzyka.

Do pomiaru ryzyka płynności stosuje się m.in. lukę płynności urealnioną o wcześniejsze spłaty kredytów oraz uwzględniającą hipotezę odnowień i zerwań depozytów, analizę scenariuszy skrajnych w ramach planu awaryjnego utrzymania płynności oraz analizy stabilności i kosztów pozyskania zobowiązań.

Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie poprzez środki pozyskane z depozytów klientów detalicznych i korporacyjnych, emisji własnych dłużnych papierów wartościowych, linii kredytowych z Grupy Santander i innych podmiotów, a także w ramach sekurytyzacji portfela kredytowego. Portfel wysokiej jakości aktywów płynnych oraz niewykorzystane linie kredytowe stanowią część podstawową nadwyżki płynności zgodnie z Rekomendacją P oraz zapewniają podstawową i uzupełniającą rezerwę płynności w rozumieniu Uchwały nr 386/2008 KNF, również w sytuacji, gdy Bank pozyskuje środki z innych źródeł.

Brak pozycji spekulacyjnych znacząco ogranicza ekspozycje banku na brak płynności rynków finansowych.

Portfel kredytów hipotecznych indeksowanych do CHF jest finansowany środkami pozyskanymi w ramach długoterminowych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo) w CHF zabezpieczonych papierami wartościowymi w PLN, poprzez długoterminowe transakcje pozabilansowe CIRS oraz krótko i średnioterminowe transakcje FX swap..

Celem zarządzania płynnością Banku jest utrzymanie zdolności Banku do wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań. Specyfika działania Banku polega na maksymalnym wsparciu Grupy Santander w zakresie pozyskania krótko i długoterminowych zobowiązań Banku. W celu zapewnienia finansowania i zmniejszeniu ryzyka operacyjnego w tym zakresie Bank podpisał umowy kredytowe z podmiotami Grupy Santander.

Na płynność Banku wpływ mają zarówno czynniki wewnętrzne jak i zewnętrzne. Wśród czynników wewnętrznych, nad którymi Bank sprawuje kontrolę można wyróżnić:

- strukturę bilansu oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych walutach,
- wewnętrzne regulacje i procedury zarządzania ryzykiem płynności,
- politykę cenową i ofertę produktową.

Czynniki zewnętrzne, będące poza kontrolą Banku obejmują:

- wsparcie Grupy,
- politykę pieniężną Banku Centralnego,
- sytuację gospodarczą kraju,
- ocenę standingu finansowego Grupy,
- ryzyko płynności rynku.

W 2017 roku Bank kontynuował strategię pozyskiwania zdywersyfikowanego finansowania opierając się zarówno na produktach depozytowych dla klientów detalicznych i korporacyjnych jak i na instrumentach z hurtowych rynków finansowych, które w szczególności obejmują:

- linie kredytowe w PLN,
- długoterminowe, dwuwalutowe transakcje typu repo (w CHF),
- transakcje sekurytyzacyjne,
- emisje własne dłużnych papierów wartościowych.

W zakresie zarządzania płynnością w spółkach zależnych Bank stosuje całkowitą centralizację funkcji skarbowych. Zarządzanie ryzykiem płynności oraz pozyskiwanie finansowania jest realizowane w całości przez Departament Skarbu w Banku.

W 2017 roku Bank kontynuował strategię pozyskiwania długoterminowego finansowania, w szczególności zachęcano klientów detalicznych do lokowania na terminy od 12M do 3 lat. W 2017 roku zawarto również transakcję pochodną finansującą portfel kredytów w CHF o terminie pierwotnym 5 lat.

Bank zdefiniował nadwyżkę płynności jako nieobciążone aktywa o wysokiej płynności i jakości kredytowej charakteryzujące się wysoką zbywalnością bez konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań, dla których nie ma prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do ich wykorzystania w celu pozyskania środków. Nadwyżkę płynności dzieli się na podstawową i uzupełniającą nadwyżkę płynności.

Podstawowa nadwyżka płynności składa się z następujących elementów:

- gotówka,
- rachunki bieżące i lokaty overnight w bankach,
- środki na rachunku bieżącym lub na rachunku rezerwy obowiązkowej w banku centralnym, przy czym w okresie wykraczającym poza tygodniowy „horyzont przeżycia” Bank uwzględnia, w przypadku wykorzystania tych środków, konieczność zapewnienia możliwości uzupełnienia salda rezerwy obowiązkowej do wymaganego przepisami poziomu,
- wysokiej jakości obligacje rządowe bądź podobne instrumenty, w tym dłużne papiery wartościowe dopuszczone przez NBP jako zabezpieczenia kredytu lombardowego; technicznego i operacji repo.

Uzupełniająca nadwyżka płynności składa się z aktywów kredytowych możliwych do przedstawienia w NBP jako zastaw w kredycie refinansowym z wyłączeniem aktywów obciążonych, np. sekurytyzowanych.

System zarządzania płynnością w Santander Consumer Bank S.A. uwzględnia ryzyko płynności rynku. Bank zalicza do buforów płynności wyłącznie bardzo płynne instrumenty finansowe. W szczególności w 2017 roku były to wyłącznie obligacje skarbowe. Po stronie zobowiązań Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez stosowanie transakcji długoterminowych dla finansowania pozyskanego z hurtowych rynków finansowych, w szczególności w transakcjach pochodnych (CIRS) oraz w liniach kredytowych.

Pomiar ryzyka płynności

Głównymi elementami metodologii pomiaru ryzyka płynności Banku są:

- luka płynności Banku z uwzględnieniem wcześniejszych spłat kredytów, zerwań i odnowień depozytów klientów, analizy wykonywane są dla każdej waluty osobno oraz łącznie dla całego portfela Banku (luka skonsolidowana uwzględnia tylko wcześniejsze spłaty kredytów),
- wyznaczanie luki płynności do 1 miesiąca z uwzględnieniem zobowiązań pozabilansowych oraz podstawowej rezerwy płynności,
- testy warunków skrajnych badające wpływ zmian wewnętrznych oraz systemowych (oddzielnie oraz łącznie),
- analiza ryzyka płynności w podmiotach zależnych zgodna z zasadami określonymi w niniejszej Polityce oraz z metodologią Grupy,
- analiza oraz limitowanie uruchomień kredytów w zadanym okresie,
- analiza poziomu bilansowego, koncentracji, stabilności, zrywalności i odnawialności depozytów,
- analiza oraz prognoza wykonania stanu rezerwy obowiązkowej oraz sald na rachunkach nostro,
- kalkulacja nadzorczych miar płynności zgodnie z Uchwałą nr 386/2008 KNF,
- kalkulacja wskaźnika LCR zgodnie z Rozporządzeniem CRR i Aktem Delegowanym,
- analiza struktury zobowiązań wykonana dla każdej waluty osobno oraz łącznie,
- analiza kosztów finansowania,
- plany finansowe i plany pozyskania zobowiązań stabilnych, w tym analiza płynności długoterminowej.

Bank dokonuje monitorowania poziomu płynności złotowej i walutowej w formie:

- zestawienia niedopasowania terminów płatności aktywów i zobowiązań (analiza luki płynności),
- analizy przepływu środków (urealnienie luki płynności).

w tys. zł

Na bazie zestawień ustalone są limity płynności, które na bieżąco są monitorowane i mają na celu ograniczenie ryzyka utraty płynności przez Bank. Wskaźniki płynności są obliczane według stanu na koniec każdego dnia roboczego.

Wartości nadzorczych miar płynności wyniosły:

Miara płynności	31.12.2017	31.12.2016
M1	904 112,47	994 978
M2	1,76	2,00
M3	19,61	17,50
M4	1,22	1,23

Wartość wskaźnika pokrycia wypływów netto (LCR) wyniosła:

	31.12.2017	31.12.2016
LCR jednostkowy	191%	152%

Wartość luki płynności, według stanu na 31.12.2017 wyniosła:

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	3 790 519	1 226 700	1 407 110	2 089 222	3 138 683
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	2 043 398	109 000	179 000	127 000	522 934
Kredyty i pożyczki udzielone	1 586 553	1 117 700	1 228 110	1 962 222	2 615 749
Rezerwy, prowizje	0	0	0	0	0
Pozostałe aktywa	160 568	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	1 621 150	1 747 734	918 192	1 817 358	2 896 963
Rynek międzybankowy	179 637	548 232	364 622	884 532	1 571 414
Emisje własne	0	140 000	50 000	0	230 000
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 441 513	1 059 502	503 570	932 826	1 095 549
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	2 830	5 581	0	0	11 712
Luka	2 172 199	-515 453	488 918	271 864	253 432
Luka skumulowana	2 172 199	1 656 746	2 145 664	2 417 528	2 670 960

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	2 337 633	1 271 100	796 976	1 790 147	-200 994	17 647 096
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	842 059	0	0	0	0	3 823 391
Kredyty i pożyczki udzielone	1 495 574	1 271 100	796 976	1 790 147	1 625 660	15 489 791
Rezerwy, prowizje	0	0	0	0	-2 654 572	-2 654 572
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	827 918	988 486
Zobowiązania i kapitały, w tym:	1 389 831	1 043 321	844 604	1 360 703	4 007 240	17 647 096
Rynek międzybankowy	99 930	153 327	156 811	0	0	3 958 505
Emisje własne	624 100	300 000	321 400	0	0	1 665 500
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	665 801	589 994	366 393	1 360 703	0	8 015 851
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	4 007 240	4 007 240
Pozycje pozabilansowe	23 268	21 196	28 003	0	0	92 590
Luka	971 070	248 975	-19 625	429 444	-4 208 234	92 590
Luka skumulowana	3 642 030	3 891 005	3 871 380	4 300 824	92 590	92 590

Wartość luki płynności, według stanu na 31.12.2016 wyniosła:

	1M	3M	6M	12M	2 Lata
Aktywa, w tym:	3 334 535	1 154 226	1 282 557	2 036 473	3 333 122
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	1 812 144	0	50 000	130 000	800 000
Kredyty i pożyczki udzielone	1 522 391	1 154 226	1 232 557	1 906 473	2 533 122
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0
Zobowiązania i kapitały, w tym:	1 254 339	1 687 487	837 946	2 300 285	2 417 831
Rynek międzybankowy	72 925	401 947	379 977	718 912	1 050 115
Emisje własne	0	0	0	665 000	190 000
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	1 181 414	1 285 540	457 969	916 373	1 177 716
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0
Pozycje pozabilansowe	0	-1 431	-36 165	0	0
Luka	2 080 196	-534 692	408 446	-263 812	915 291
Luka skumulowana	2 080 196	1 545 504	1 953 950	1 690 138	2 605 429

	3 Lata	4 Lata	5 Lat	>5 Lat	Nieodsetkowe	Suma
Aktywa, w tym:	1 826 910	1 380 176	595 818	2 505 706	-67 228	17 382 295
Rynek międzybankowy i papiery wartościowe	334 902	499 559	0	0	0	3 626 605
Kredyty i pożyczki udzielone	1 492 008	880 617	595 818	2 505 706	-75 091	13 747 827
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	7 863	7 863
Zobowiązania i kapitały, w tym:	1 946 637	1 493 523	484 971	1 455 962	3 503 314	17 382 295
Rynek międzybankowy	959 833	635 634	38 346	0	0	4 257 689
Emisje własne	230 000	372 000	0	0	0	1 457 000
Depozyty (z wyłączeniem bankowych)	756 804	485 889	446 625	1 455 962	0	8 164 292
Fundusze własne i pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	3 503 314	3 503 314
Pozycje pozabilansowe	-10 292	-9 738	-17 311	-4 316	0	-79 253
Luka	-130 019	-123 085	93 536	1 045 428	-3 570 542	-79 253
Luka skumulowana	2 475 410	2 352 325	2 445 861	3 491 289	-79 253	-79 253

Testy warunków skrajnych

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych w cyklu kwartalnym. Testy warunków skrajnych obejmują analizy scenariuszowe oraz test odwrócony. Analizy scenariuszowe przeprowadzane są w horyzoncie 7 oraz 30 dni w trzech wariantach:

- wewnętrzny (idiosynkratyczny) zakładający, że w wyniku obniżenia zaufania do banku następuje zwiększony odpływ depozytów i brak możliwości pozyskania niezabezpieczonego finansowania z rynku międzybankowego,
- systemowy zakładający, że w wyniku wystąpienia sytuacji kryzysowej na rynku następuje m.in. pogorszenie jakości portfela kredytowego, zwiększone wykorzystanie udzielonych linii kredytowych i gwarancji, brak możliwości pozyskania finansowania z rynku międzybankowego i zamrożenie otrzymanych linii kredytowych,
- połączony stanowiący kombinację dwóch powyższych, z uwzględnieniem możliwych interakcji.

Wyniki testów warunków skrajnych są prezentowane na posiedzeniach Komitetu Ryzyka Rynkowego, Zarządu i Rady Nadzorczej. Wyniki testów warunków skrajnych są wykorzystywane m.in. do określenia minimalnej wielkości nadwyżki płynności, okresowej weryfikacji założeń planu awaryjnego płynności i przy sporządzaniu planów pozyskiwania finansowania.

Testy warunków skrajnych wykonane wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. nie wykazały konieczności zwiększenia nadwyżki płynności.

Raportowanie ryzyka płynności

System raportowania w obszarze ryzyka płynności obejmuje okresowe przekazywanie informacji dla Komitetu Ryzyka Rynkowego, Komitetu ALCO, Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku:

- raportowanie ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej odbywa się z częstotliwością dzienną, natomiast ryzyka płynności średnioterminowej i długoterminowej odbywa się w cyklu miesięcznym,
- planowanie struktury zobowiązań i plany pozyskania zobowiązań stabilnych odbywa się raz w roku – plany są zatwierdzane przez Radę Nadzorczą,
- ocena poziomu płynności w stosunku do planu finansowego zatwierdzonego przez Zarząd Banku wykonywana jest raz w miesiącu i jest przedstawiana na posiedzeniu Komitetu ALCO,

- raz na kwartał Zarząd i Rada Nadzorcza otrzymują raport z monitorowania ryzyka rynkowego i płynności.

Plan awaryjny płynności

Szczegółowy tryb postępowania w okresie zagrożenia płynności oraz w wariantcie kryzysowym określa Plan awaryjny utrzymania płynności. Plan określa ponadto zasady monitorowania czynników stanowiących zagrożenie płynności, identyfikacji stanu zagrożenia płynności oraz wskazuje osoby odpowiedzialne za działania prewencyjne i awaryjne, zakres ich obowiązków oraz zasady komunikowania się. Plan awaryjny podlega cyklicznemu (co najmniej raz w roku) przeglądowi założeń oraz uaktualnieniom w celu adaptacji do bieżących warunków zewnętrznych oraz potrzeb Banku.

c) Ryzyko niewypłacalności

Celem zarządzania ryzykiem niewypłacalności w Santander Consumer Bank S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitałów własnych Banku na poziomie adekwatnym do profilu jego ryzyka i modelu biznesowego oraz skali jego działalności z uwzględnieniem specyfiki rynkowej oraz umożliwiającym wypełnienie wytycznych wynikających z:

- przepisów prawa, w szczególności Rozporządzenia CRR,
- podwyższonych wymogów nadzorczych,
- indywidualnych wytycznych KNF,
- buforów kapitałowych.

Poziom funduszy własnych oraz wymogów kapitałowych jest szacowany zgodnie z obowiązującymi regulacjami i dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady UE oraz rekomendacjami KNF.

Zarząd Banku odpowiada za całość procesów związanych z zarządzaniem kapitałami, a Rada Nadzorcza sprawuje ogólny nadzór nad szacowaniem kapitału regulacyjnego i wewnętrznego.

W Banku funkcjonuje Komitet Kapitałowy, który odpowiedzialny jest za nadzór, akceptację i ocenę aspektów dotyczących kapitału wypłacalności Banku, w szczególności wspiera Zarząd Banku w realizacji strategii działania Banku oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem w obszarze adekwatności kapitałowej.

Bank podlega wymogom ostrożnościowym wynikającym z Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. (dalej Rozporządzenie CRR) w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012.

Wymogi kapitałowe na dzień 31 grudnia 2017 roku wyznaczone zostały zgodnie z Rozporządzeniem CRR dla następujących ryzyk:

- ryzyko kredytowe: metoda standardowa;
- ryzyko operacyjne: metoda standardowa (metoda TSA);
- korekty wyceny kredytowej (CVA): metoda standardowa;
- ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe): metoda całkowitej pozycji walutowej netto;
- ryzyko rozliczenia.

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymogów kapitałowych Bank dokonuje oceny kapitału wewnętrznego.

Kapitał wewnętrzny to szacowana przez Bank wielkość kapitału niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. Kapitał wewnętrzny w Banku stanowi sumę wymaganego kapitału na poszczególne, zidentyfikowane rodzaje ryzyka. W celu oceny dostosowania wielkości kapitału do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie Bank jest narażony oraz do charakteru, skali i złożoności działania, Bank realizuje proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Proces szacowania i oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w Banku składa się z następujących etapów:

1. identyfikacja ryzyka, określenie istotności ryzyka, proces ustalania kapitału wewnętrznego w zależności od poziomu ryzyka w Banku (alokacja kapitału wewnętrznego);
2. zarządzanie kapitałem wewnętrznym i monitorowanie kapitału wewnętrznego;

w tys. zł

3. określenie akceptowalnego ogólnego poziomu ryzyka;
4. przegląd mechanizmów kontroli ryzyka;
5. prognozy kapitałowe;
6. testy warunków skrajnych;
7. dokumentowanie procesu ICAAP.

Przegląd procesu szacowania i oceny adekwatności kapitału wewnętrznego dokonywany jest w przez powoływany w Banku Zespół ds. przeglądu procesu ICAAP, a jego wyniki raportowane do Komitetu Kapitałowego, Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej.

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację łącznego współczynnika kapitałowego Santander Consumer Bank S.A. na 31.12.2017 oraz 31.12.2016:

	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał Tier I	2 540 932	2 253 626
- wpłacony kapitał	520 000	520 000
Limit koncentracji zaangażowania wobec innej instytucji lub grupy podmiotów powiązanych, składających się co najmniej z jednej instytucji (25% uznanego kapitału lub 150 mln EUR w zależności od tego, która kwota jest wyższa)	768 047	768 047
- zyski zatrzymane	270 845	0
- skumulowane inne całkowite dochody	14 828	-1 633
- kapitał rezerwowy	967 212	967 212
Filtry ostrożnościowe	-7 121	-7 891
Pomniejszenia kapitału Tier I	-570 948	-472 892
- wartości niematerialne i prawne	-20 945	-15 332
- aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności	-468 338	-425 644
- udziały w podmiotach sektora finansowego	-85 830	-88 332
- pozycje sekurytyzacyjne – jako alternatywa dla wagi 1250%	-37 379	-37 397
- korekty w okresie przejściowym	41 544	93 813
Wyłączenia z pomniejszeń kapitału Tier I	333 379	296 349
- aktywa z tytułu podatku odroczonego oparte na przyszłej rentowności	247 549	211 257
- udziały w podmiotach sektora finansowego	85 830	85 092
Kapitał Tier I po uwzględnieniu pomniejszeń oraz filtrów ostrożnościowych	2 296 243	2 069 192
Kapitał Tier II	0	0
- pożyczki podporządkowane	0	0
Razem fundusze własne na potrzeby wyliczenia łącznego współczynnika kapitałowego	2 296 243	2 069 192

	31.12.2017	31.12.2016
Wymogi kapitałowe	1 068 726	1 020 515
- z tytułu ryzyka kredytowego	914 940	879 241
- z tytułu ryzyka operacyjnego	149 723	139 727
- z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej (CVA)	4 063	1 547

	31.12.2017	31.12.2016
Łączny współczynnik kapitałowy	17,19%	16,22%

W planowaniu struktury kapitałowej Bank uwzględni stanowisko oraz indywidualne wytyczne KNF.

W dniu 15 grudnia 2015 r. Bank otrzymał pismo KNF w sprawie minimalnych poziomów współczynników kapitałowych oraz polityki dywidendowej banków. Na podstawie powyższego stanowiska Bank przyjął następujące minimalne warunki umożliwiające wypłatę dywidendy w wysokości 50% zysku wypracowanego w roku 2017:

- nie realizujące programu naprawczego,
- ocenione pozytywnie w ramach procesu badania i oceny nadzorczej (BION) ocena końcowa BION nie gorsza niż 2,5 (masterska ocena 1 lub 2)
- wykazujące poziom dźwigni finansowej (LR) na poziomie wyższym niż 5%
- posiadające współczynnik kapitału Tier 1 (T1) nie niższy niż wymagane minimum podwyższone o 1,5 p.p.: $6\% + 75\% \cdot \text{add-on} + \text{wymóg połączanego bufora} + 1,5\%$,
- posiadające łączny współczynnik kapitału (TCR) nie niższy niż wymagane minimum podwyższone o 1,5 p.p.: $8\% + \text{add-on} + \text{wymóg połączanego bufora} + 1,5\%$.
- dodatkowe kryteria dla banków zaangażowanych w walutowe kredyty mieszkaniowe dla gospodarstw.

Ponadto, zgodnie z powyższymi wytycznymi dywidendę w wysokości:

- 75% zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. mogą wypłacić banki spełniające powyższe kryteria, jak i wymóg w zakresie bufora zabezpieczającego na poziomie docelowym, tj. 2,5% całkowitej ekspozycji na **ryzyko**.
- 100% zysku wypracowanego w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. mogą wypłacić banki spełniające powyższe kryteria (w tym bufor zabezpieczający na docelowym poziomie), z uwzględnieniem w ramach kryteriów kapitałowych, wrażliwości banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny (ST).

Na dzień 31 grudnia 2017 r. znane są również indywidualne wytyczne KNF wobec Banku w sprawie polityki dywidendowej na rok 2017 w zakresie narzutu mierzącego wrażliwość banku na niekorzystny scenariusz makroekonomiczny (ST), który wynosi 1,93%.

W celu zabezpieczenia ryzyka wynikającego z walutowych kredytów hipotecznych dla gospodarstw domowych Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie zapewniającym pokrycie dodatkowego wymogu kapitałowego 0,99 p.p..

W roku 2016 Bank przeprowadził transakcję sekurytyzacji (SC Poland Consumer 16-1 sp. z o.o.) oraz zawarł umowę sprzedaży obligacji klasy mezzanine, co pozwoliło uzyskać przeniesienie istotnej części ryzyka sekurytyzowanych aktywów. W wyniku przeprowadzonej transakcji Bank uzyskał efekt uwolnienia kapitału, co ma wpływ na poziom wskaźników adekwatności kapitałowej.

d) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne.

Regulacje dotyczące ryzyka operacyjnego, przyjęte w Santander Consumer Bank S.A. opierają się na:

- Rozporządzeniu CRR,
- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe z późn. zm.,
- Rekomendacji „M” KNF z 8 stycznia 2013.,
- politykach korporacyjnych Grupy Santander odnoszących się do obszaru ryzyka operacyjnego i zarządzania ciągłością działania.

Bank korzysta z metody standardowej na potrzeby wyliczania wartości wskaźnika adekwatności kapitałowej dla ryzyka operacyjnego, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR w tym zakresie. Z działalność bankowej wyodrębnione zostały dwie linie biznesowe do których przypisane są produkty zgodnie z poniższym podziałem:

1. Bankowość detaliczna:

- Karty kredytowe,
- Kredyt ratalny,
- Kredyt gotówkowy,
- Kredyt hipoteczny,
- Kredyt samochodowy udzielony osobom fizycznym,
- Depozyty przyjęte od osób fizycznych.

2. Bankowość komercyjna:

- Kredyt gospodarczy,
- Kredyt samochodowy udzielony podmiotom gospodarczym,
- Depozyty przyjęte od podmiotów korporacyjnych.

W wyniku przeprowadzonego na 2017 rok przeglądu procesu szacowania i dokumentowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano ryzyko operacyjne jako jedno z ryzyk istotnych. Ryzyko to jest pokryte ilościowym modelem szacowania kapitału wewnętrznego. W ramach ryzyka operacyjnego wyróżniono ryzyka istotne:

1. Ryzyko IT; zdefiniowane jako: ryzyko wynikające z niepewności związanej z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności banku przez jego środowisko teleinformatyczne w szczególności pod pojęciem ryzyka IT należy rozumieć ryzyko związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem infrastruktury teleinformatycznej i procesów z nią związanych, wykorzystywanej dla potrzeb działalności banku oraz do świadczenia usług dla klientów.
2. Ryzyko prawne; zdefiniowane jako: ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami.
3. Ryzyko modelu; zdefiniowane jako: ryzyko potencjalnej straty, jaką może ponieść instytucja, wskutek decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na wynikach uzyskanych przy zastosowaniu przez nią modeli, z powodu błędów w ich opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu (art. 3 ust. 1 pkt 11 CRD IV). Ryzyko modeli w praktyce objawia się poprzez występowanie rozbieżności pomiędzy oszacowaniem wyznaczonym przez dany model a wielkością rzeczywistą. Można wyróżnić cztery zasadnicze źródła tych rozbieżności:
 - immanentne ograniczenia modeli,
 - ryzyko danych,
 - ryzyko założeń modeli,
 - ryzyko administrowania modelami.
4. Ryzyko prowadzenia działalności; zdefiniowane jako: ryzyko postępowania - ryzyko wynikające z nieodpowiednich praktyk w relacjach Banku z Klientami, podejściu i produktach oferowanych Klientowi oraz ich odpowiedności dla każdego konkretnego Klienta.

Analiza ryzyka przeprowadzona w 2017 roku na rok 2018 przesunęła ryzyko prowadzenia działalności (postępowania) do ryzyka braku zgodności.

System zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego w Santander Consumer Bank S.A. obejmuje wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku i podmiotów zależnych. W odniesieniu do ryzyka operacyjnego stosuje się model tzw. „trzech linii obrony” przed ryzykiem polegający na oddzieleniu bezpośredniego zarządzania tym typem ryzyka, od funkcji kontrolnych i w końcu nadzorem nad funkcjonowaniem systemu. Stosowanie tej zasady zapewnia możliwość prawidłowego połączenia ilościowych i jakościowych metod oszacowania ryzyka operacyjnego w procesie kontroli tego ryzyka, ich rozwój oraz zapewnia niezależny pomiar i raportowanie ryzyka operacyjnego. Jednocześnie nadzór nad ryzykiem operacyjnym należy do funkcji zarządzania ryzykiem operacyjnym, szczególnie poprzez wykorzystywanie środków i metod jego ograniczania, odrzucenia lub transferu.

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Santander Consumer Bank S.A. odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Za kontrolę nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Santander Consumer Bank S.A. odpowiedzialny jest Dyrektor Departamentu Kontroli Ryzyka Operacyjnego. W jego zakresie odpowiedzialności leży między innymi: przygotowanie polityki, procedur i metodologii oraz sporządzanie raportów dla Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Grupy Santander. Działania DKRO wspierają Koordynatorzy Ryzyka w jednostkach biznesowych (I linia obrony przed ryzykiem). Do obowiązków wszystkich pracowników Banku należy bezpośrednie zarządzanie ryzykiem operacyjnym w ramach realizowanych działań biznesowych (w tym: rejestracja informacji o mających miejsce w Banku przypadkach zdarzeń operacyjnych, udzielanie informacji związanych z ich wyjaśnianiem oraz udział w obowiązkowych szkoleniach dotyczących tej kategorii ryzyka).

Ze względu na charakterystykę produktową i organizacyjną oraz wielkość ponoszonych strat operacyjnych do najważniejszych obszarów biznesowych generujących ryzyko operacyjne Bank zalicza:

1. obszar związany z oszustwami zewnętrznymi i wewnętrznymi,
2. obszar dotyczący wykonania transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi,
3. obszar odnoszący się do klientów, produktów i praktyk operacyjnych,
4. nowe produkty i związane z nimi modyfikacje procesów biznesowych,
5. realizowane nowe projekty,
6. obszar procesów IT i ich wpływ na zapewnienie ciągłości funkcjonowania Banku,
7. nadzór nad ryzykami operacyjnymi u outsourcerów w związku z czynnościami realizowanymi na rzecz Banku,
8. obszar cyberbezpieczeństwa i nadzoru nad bankowością elektroniczną.

Podstawowymi narzędziami do wyznaczenia poziomu ryzyka operacyjnego w Banku są:

- baza do rejestracji zdarzeń operacyjnych,
- samoocena ryzyka operacyjnego,
- wskaźniki ryzyka operacyjnego,
- analiza testów warunków skrajnych.

W celu ograniczania ekspozycji na ryzyko operacyjne Bank stosuje działania naprawcze, plany naprawcze oraz transfer ryzyka poprzez ubezpieczenia.

e) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumie się jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku składa się z:

1. identyfikacji ryzyka braku zgodności dokonywanej w oparciu o zaprojektowane, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki identyfikacji ryzyka braku zgodności, określające zakres i rodzaj informacji, które są niezbędne do identyfikacji tego ryzyka;
2. oceny zidentyfikowanego ryzyka braku zgodności, dokonywanej w oparciu o ustalone, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki oceny ryzyka braku zgodności, poprzez pomiar ilościowy lub szacowanie jakościowe. Ocena obejmuje zarówno całościową ocenę ryzyka braku zgodności, jak i ocenę ryzyka braku zgodności dla procesów funkcjonujących w Banku, w szczególności w zakresie procesów istotnych;

3. kontroli ryzyka braku zgodności poprzez zaprojektowane, wprowadzone i stosowane mechanizmy kontroli ryzyka braku zgodności w oparciu o ocenę tego ryzyka, mające na celu utrzymanie ryzyka braku zgodności na określonym poziomie;
4. monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności w oparciu o zaprojektowane, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki monitorowania ryzyka braku zgodności, w tym testowanie sposobu wdrożenia i przestrzegania mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności z uwzględnieniem w szczególności:
 - wyznaczenia akceptowalnego poziomu ryzyka (tzw. apetytu na ryzyko) oraz limitów tolerancji zgodnie ze standardami Banku;
 - zmiany wielkości i profilu tego ryzyka, wynikającego z zastosowanych mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
5. raportowania wyników dotyczących identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności oraz przekazywania raportów do Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku, dotyczących procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

6 Przychody z tytułu odsetek

Przychody z tytułu odsetek	Rok 2017	Rok 2016
Od rachunków i depozytów banków	4 011	4 313
Od kredytów i pożyczek udzielonych klientom:	1 509 865	1 339 602
kredyty gospodarcze	17 711	15 235
kredyty samochodowe	46 077	60 182
kredyty hipoteczne	80 078	89 401
kredyty na zakup towarów i usług	106 716	97 251
kredyty gotówkowe	1 162 008	1 005 314
karty kredytowe	74 002	65 836
pozostałe kredyty	23 273	6 383
Od papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	51 491	39 241
Od pożyczek podporządkowanych	29 105	27 459
Od instrumentów pochodnych	37 868	45 157
Razem	1 632 340	1 455 772

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych dla których dokonano odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	Rok 2017	Rok 2016
Od kredytów i pożyczek udzielonych klientom	77 072	70 546
Razem	77 072	70 546

7 Koszty z tytułu odsetek

Koszty z tytułu odsetek	Rok 2017	Rok 2016
Od depozytów, kredytów i pożyczek banków	-8 664	-15 725
Od depozytów, kredytów i pożyczek klientów	-171 109	-186 962
Od pożyczki podporządkowanej	0	-2 440
Od dłużnych papierów wartościowych własnej emisji	-45 991	-44 070
Od instrumentów pochodnych	-4 172	-5 304
Z tytułu leasingu finansowego	0	-6
Od pozostałych zobowiązań	-99 505	-67 311
Razem	-329 441	-321 818

8 Przychody z tytułu prowizji

Przychody z tytułu prowizji	Rok 2017	Rok 2016
Przychody z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	88 897	91 605
Prowizje z tytułu udziału w zyskach ubezpieczycieli	9 308	24 418
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów	4 902	5 126
Prowizje z tytułu obsługi kart kredytowych	81 273	76 334
Prowizje z tytułu obsługi rachunków	1 844	2 022
Pakiet usług bankowych	41 519	34 149
Prowizje z tytułu transakcji gotówkowych	6 868	7 345
Prowizje z tytułu sekurytyzacji	4 434	5 103
Prowizje pozostałe	1 132	866
Razem	240 177	246 968

9 Koszty z tytułu prowizji

Koszty z tytułu prowizji	Rok 2017	Rok 2016
Prowizje z tytułu pośrednictwa ubezpieczeniowego	-9 598	-9 840
Prowizje z tytułu udzielonych kredytów	-93 265	-64 390
Prowizje z tytułu obsługi kart kredytowych	-14 235	-5 491
Prowizje z tytułu obsługi rachunków	-2 594	-1 108
Pakiet usług bankowych	-1 961	-1 664
Prowizje z tytułu transakcji gotówkowych	-4 538	-4 604
Prowizje z tytułu gwarancji emisji papierów wartościowych	-2 288	-2 111
Prowizje z tytułu sekurytyzacji	-8 488	-11 984
Prowizje pozostałe	-26	-1 549
Razem	-136 993	-102 741

10 Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany

Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany	Rok 2017	Rok 2016
Przychody z tytułu dywidend	3 671	5 015
Aktualizacja wartości akcji i udziałów	28 361	0
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	62	-2 552
Wynik z tytułu zmian wartości godziwej instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	678	2 992
Wynik z pozycji wymiany	2 994	2 055
Wynik z tyt. sprzedaży instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	275	10 574
Razem	36 041	18 084

W pozycji *Przychody z tytułu dywidend* zaprezentowano dywidendy otrzymane od Visa Inc. oraz Visa Europe Ltd. (w roku 2017 i 2016 odpowiednio 21 tys. zł oraz 10 tys. zł) oraz od spółek zależnych: Santander Consumer Finance S.A. (w roku 2017 i 2016 odpowiednio 2 459 tys. zł oraz 4 688 tys. zł) oraz PSA Finance Polska Sp. z o.o. w roku 2017 w wysokości 1 191 tys. zł. W 2016 roku w powyższej pozycji była zaprezentowana dywidenda od spółki AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji w wysokości 317 tys. zł.

W 2017 roku w pozycji *Aktualizacja wartości akcji i udziałów* Bank zaprezentował przychód z tytułu likwidacji spółki zależnej AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji w wysokości 28 361 tys. zł.

W pozycji *Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych* prezentowany jest wynik z wyceny instrumentów zabezpieczających w części nieefektywnej powiązania zabezpieczającego rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

Wynik z pozycji wymiany obejmuje zyski i straty z walutowych transakcji *spot* i kontraktów terminowych oraz przeliczonych aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych.

W pozycji *Wynik z tyt. sprzedaży instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży* Bank zaprezentował przychody z tytułu sprzedaży instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wynik z tytułu rozliczenia transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc.

11 Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Rok 2017	Rok 2016
Przychody związane z rozwiązaniem rezerw i rozliczeń międzyokresowych	37 042	1 303
Przychody z tytułu refaktur usług eksploatacyjnych	2 835	902
Przychody z tytułu nadpłat	3 057	3 151
Przychody z tytułu usług IT i innych usług wsparcia	168	1 078
Inne pozostałe przychody operacyjne	5 280	3 703
Razem	48 382	10 137

12 Koszty działania Banku i amortyzacja

Koszty działania banku	Rok 2017	Rok 2016
Wynagrodzenia	-185 065	-178 680
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia pracownicze	-37 367	-35 608
Koszty marketingu	-57 329	-54 789
Koszty informatyczne	-61 396	-44 664
Czynsze	-43 690	-41 814
Podatki i opłaty	-29 228	-37 892
Koszty BIK	-4 032	-3 727
Usługi pocztowe	-10 177	-9 029
Koszty eksploatacji	-13 006	-13 493
Usługi telekomunikacyjne	-5 882	-6 950
Usługi doradcze	-5 813	-7 677
Obsługa kart	-9 171	-8 409
Koszty działalności odszkodowawczej	-2 563	0
Koszty delegacji	-3 071	-2 732
Koszty szkoleń	-3 204	-3 190
Obsługa dokumentacji	-1 804	-2 046
Pozostałe koszty	-11 365	-14 395
Razem	-484 163	-465 095

Koszty składek na ubezpieczenie społeczne zaprezentowane w pozycji *Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia pracownicze* wynosiły dla roku 2017 i 2016 odpowiednio 33 197 tys. zł oraz 33 217 tys. zł.

W roku 2016 koszty najmu rzeczowych aktywów trwałych użytkowanych na podstawie umów leasingu finansowego wyniosły odpowiednio 31 tys. zł. W roku 2017 Bank nie posiadał aktywów trwałych użytkowanych na podstawie leasingu finansowego.

Amortyzacja	Rok 2017	Rok 2016
Odpisy amortyzacyjne - wartości niematerialne	-5 311	-8 251
Odpisy amortyzacyjne - rzeczowe aktywa trwałe	-21 884	-21 746
Razem	-27 195	-29 997

13 Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

Odpisy z tytułu utraty wartości netto	Rok 2017	Rok 2016
Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-106 135	-179 511
Razem	-106 135	-179 511

Zmiana stanu odpisów w 2017 roku	Zwiększenie stanu odpisów	Zmniejszenie stanu odpisów	Razem
Kredyty gospodarcze	14 799	-13 439	1 360
Kredyty samochodowe	22 385	-20 932	1 453
Kredyty hipoteczne	55 113	-81 194	-26 081
Kredyty na zakup towarów i usług	91 457	-44 854	46 603
Kredyty gotówkowe	337 934	-206 521	131 413
Karty kredytowe	29 213	-18 667	10 546
Pozostałe kredyty	507	-414	93
Zobowiązania pozabilansowe	9 506	-6 277	3 229
Wartości odzyskane ze spisanych należności	0	-62 481	-62 481
Razem	560 914	-454 779	106 135

Zmiana stanu odpisów w 2016 roku	Zwiększenie stanu odpisów	Zmniejszenie stanu odpisów	Razem
Kredyty gospodarcze	18 762	-14 977	3 785
Kredyty samochodowe	13 041	-22 895	-9 854
Kredyty hipoteczne	67 834	-61 195	6 639
Kredyty na zakup towarów i usług	97 639	-53 092	44 547
Kredyty gotówkowe	352 998	-164 729	188 269
Karty kredytowe	26 722	-20 075	6 647
Pozostałe kredyty	447	-59	388
Zobowiązania pozabilansowe	8 410	-6 434	1 976
Wartości odzyskane ze spisanych należności	0	-62 886	-62 886
Razem	585 853	-406 342	179 511

W pozycji *Wartości odzyskane ze spisanych należności* Bank prezentuje m.in. przychody z tytułu sprzedanych wierzytelności przeniesionych do ewidencji pozabilansowej. Wartość brutto tych wierzytelności na moment sprzedaży została zaprezentowana w poniższej tabeli.

Wartość sprzedanych wierzytelności	Rok 2017	Rok 2016
Kredyty gotówkowe	148 715	253 007
Kredyty na zakup towarów i usług	58 062	73 951
Karty kredytowe	61 360	0
Kredyty samochodowe	103 770	0
Kredyty hipoteczne	10 234	0
Razem	382 141	326 958

14 Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Rok 2017	Rok 2016
Strata ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	-966	-900
Koszty związane z utworzeniem rezerw	-5 703	-14 807
Koszty z tytułu refaktur	-3 125	0
Koszty związane z reklamacjami	-93	-212
Koszty odpisów aktualizujących wartość innych aktywów	-1 259	-1 533
Koszty rezerw na sprawy sporne	-10 650	-1 577
Koszty z tytułu nadpłat i zwrotu niedopłat kredytów	-1 313	-716
Inne pozostałe koszty operacyjne	-749	-833
Razem	-23 858	-20 578

15 Podatek dochodowy

	Rok 2017	Rok 2016
Wynik brutto	813 328	580 093
Podatek wg stawki obowiązującej 19%	-154 532	-110 218
Koszty i przychody trwale niepodatkowe:	-9 661	-18 467
Koszty związane z kosztami działalności	-2 180	-1 055
Koszty rezerw na koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	-1 379	-3 463
Przychody niepodatkowe	8 618	1 146
Odpisy aktualizujące wartość kredytów w części niestanowiącej kosztów uzyskania przychodów	-2 519	-6 592
Korekta podatku roku ubiegłego	17	-328
Podatek od instytucji finansowych	-6 807	-5 914
Pozostałe koszty	-5 411	-2 261
Razem podatek	-164 193	-128 685
w tym:		
część bieżąca	-209 596	-191 228
część odroczone	45 403	62 543

Kalkulacja podatku odroczonego została zaprezentowana w nacie 28 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto.

16 Propozycja podziału zysku

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania Zarząd Banku nie podjął decyzji odnośnie przedstawienia Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycji podziału zysku roku 2017. Odnośnie zysku za rok 2016, Bank wypłacił akcjonariuszom Banku dywidendę w wysokości 180 563 tys. zł (34,72 zł na akcję) z zysku za rok 2016. Pozostałą część zysku za 2016 rok postanowiono pozostawić jako zysk niepodzielony.

17 Kasa, środki w Banku Centralnym

Kasa, środki w Banku Centralnym	31.12.2017	31.12.2016
Kasa	21 171	20 414
Rezerwa obowiązkowa	530	3 595
Lokata jednodniowa w Banku Centralnym	9 701	55 002
Razem	31 402	79 011

18 Rachunki i lokaty w innych bankach

Rachunki i lokaty w innych bankach	31.12.2017	31.12.2016
Rachunki bieżące	129 995	35 015
Depozyty zabezpieczające	27	76 855
Razem wartość brutto	130 022	111 870
Odpisy aktualizujące wartość	0	0
Razem wartość netto	130 022	111 870

Struktura należności brutto od innych banków według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Należności bieżące	129 995	35 015
Należności terminowe, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:	27	76 855
- do 1 miesiąca	27	76 855
Razem	130 022	111 870

Stopień jakości kredytowej rachunków i lokat w innych bankach	31.12.2017	31.12.2016
od AAA do AA-	13	0
A+ do A-	548	60 462
BBB+ do BBB-	129 461	51 408
Razem	130 022	111 870

19 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje skarbowe	1 094 729	1 129 428
Akcje i udziały	2 989	2 457
Razem	1 097 718	1 131 885

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank posiada obligacje skarbowe stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych zgodnie z wymogami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wartości bilansowej 43 532 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Bank posiadał bony pieniężne stanowiące pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych zgodnie z wymogami Bankowego Funduszu Gwarancyjnego o wartości bilansowej 43 300 tys. zł.

Posiadane przez Bank obligacje skarbowe zostały wyemitowane przez Skarb Państwa, zatem posiadają rating kraju emitenta.

W dniu 21.06.2016 r. odbyło się rozliczenie transakcji przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc. W wyniku tego rozliczenia Bank otrzymał 1 655 tys. EUR w gotówce oraz 600 uprzywilejowanych akcji Visa Inc. serii C.

Ponadto, rozliczeniu podlegała także odroczone płatność w gotówce w wysokości 1,12 mld EUR przypadająca na wszystkich uczestników transakcji, udział Banku wyniósł 0,0127491571%. Odroczone płatność w gotówce może zostać skorygowana w ciągu 3 lat od dnia transakcji w przypadku zaistnienia sytuacji opisanych w warunkach umowy. Całkowity zysk z tytułu realizacji ww. transakcji wyniósł 10 154 tys. zł. i został rozpoznany w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za 2016 rok w pozycji *Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany*.

20 Aktywa zastawione

Aktywa zastawione	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje skarbowe	1 510 724	1 827 329
Razem	1 510 724	1 827 329

Bank posiada instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży w postaci obligacji skarbowych, które stanowią zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Zobowiązania te zostały zaprezentowane w nocie 31 *Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu*. Dwuwalutowe transakcje z przyrzeczeniem odkupu finansują portfel kredytowy w CHF. W 2017 roku Bank zawierał transakcje tego typu o relatywnie długich terminach pierwotnych (2 lata).

Posiadane przez Bank obligacje skarbowe zostały wyemitowane przez Skarb Państwa, zatem posiadają rating kraju emitenta.

21 Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Do aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu Bank zalicza instrumenty pochodne FX SWAP. Bank zawiera transakcje tego typu instrumentami w celu zarządzania płynnością. Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych. Zyski i straty z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku operacji finansowych oraz wyniku z pozycji wymiany.

W tabeli poniżej przedstawione zostały podstawowe warunki tych transakcji oraz ich wartość godziwa w polskich złotych.

31.12.2017

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Wymiana początkowa		Wymiana końcowa		Wycena bilansowa (w tys.)
				Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	
FX SWAP	CHF	PLN	25 000 CHF	3,659	24/10/2017	3,6804	24/01/2018	2 701 PLN
Razem								2 701 PLN

31.12.2016

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Wymiana początkowa		Wymiana końcowa		Wycena bilansowa (w tys.)
				Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	
FX SWAP	EUR	PLN	15 000 EUR	4,4346	23/11/2016	4,4606	23/02/2017	618 PLN
Razem								618 PLN

22 Rachunkowość zabezpieczeń, instrumenty pochodne zabezpieczające

Bank do zabezpieczenia ryzyka walutowego wynikającego głównie z udzielonych kredytów hipotecznych oraz w znacznie mniejszym stopniu z udzielonych kredytów samochodowych indeksowanych do waluty CHF wykorzystuje walutowe transakcje FX Swap i CIRS. Stosowane transakcje swapowe polegają na zmianie określonych płatności w walucie CHF na określone płatności w walucie PLN. Transakcje swapowe zmieniające strumień w CHF na strumień w PLN zostały przez Bank wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające dla celów stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń jako portfelowe zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Wycena dodatnia instrumentów pochodnych zabezpieczających prezentowana jest w pozycji *Instrumenty pochodne zabezpieczające* w aktywach sprawozdania z sytuacji finansowej natomiast wycena ujemna prezentowana jest w pozycji *Instrumenty pochodne zabezpieczające* w zobowiązaniach sprawozdania z sytuacji finansowej.

W tabeli poniżej przedstawione zostały podstawowe warunki tych transakcji oraz ich wartość godziwa w tys. polskich złotych.

31.12.2017

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Wymiana początkowa		Wymiana końcowa		Wycena bilansowa (w tys.)
				Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	
FX SWAP	CHF	PLN	34 000 CHF	3,6601	02/11/2017	3,6944	29/03/2018	3 602 PLN
FX SWAP	CHF	PLN	14 000 EUR	3,6326	24/11/2017	3,6569	26/02/2018	1 076 PLN
Razem								4 678 PLN

31.12.2017

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Ustalony kurs wymiany CHF/PLN	Data transakcji		Wycena bilansowa (w tys.)
					Wymiana początkowa	Wymiana końcowa	
CIRS	CHF	PLN	40 000 CHF	3,8600	17/07/2015	17/07/2019	12 919 PLN
CIRS	CHF	PLN	70 000 CHF	3,8700	31/08/2015	31/08/2021	22 021 PLN
CIRS	CHF	PLN	60 000 CHF	3,9550	12/11/2015	12/11/2020	23 811 PLN
CIRS	CHF	PLN	35 000 CHF	3,9940	02/11/2016	02/11/2022	15 706 PLN
CIRS	CHF	PLN	50 000 CHF	3,8285	06/06/2017	07/06/2022	14 066 PLN
Razem							88 523 PLN

31.12.2016

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Wymiana początkowa		Wymiana końcowa		Wycena bilansowa (w tys.)
				Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	Kurs wymiany waluta obca/PLN	Data transakcji	
FX SWAP	CHF	PLN	35 000 CHF	3,9922	02/11/2016	4,0199	02/02/2017	-3 778 PLN
FX SWAP	CHF	PLN	34 500 EUR	4,1299	23/11/2016	4,1587	23/02/2017	858 PLN
Razem								-2 920 PLN

31.12.2016

Rodzaj transakcji	Waluta kupiona	Waluta sprzedana	Wartość nominalna (w tys.)	Ustalony kurs wymiany CHF/PLN	Data transakcji		Wycena bilansowa (w tys.)
					Wymiana początkowa	Wymiana końcowa	
CIRS	CHF	PLN	50 000 CHF	3,3940	03/06/2014	06/06/2017	-35 954 PLN
CIRS	CHF	PLN	40 000 CHF	3,8600	17/07/2015	17/07/2019	-8 848 PLN
CIRS	CHF	PLN	70 000 CHF	3,8700	31/08/2015	31/08/2021	-16 200 PLN
CIRS	CHF	PLN	60 000 CHF	3,9550	12/11/2015	12/11/2020	-9 289 PLN
CIRS	CHF	PLN	35 000 CHF	3,9940	02/11/2016	02/11/2022	-3 281 PLN
Razem							-73 572 PLN

Przed zawarciem transakcji zabezpieczającej Bank definiuje powiązanie zabezpieczające poprzez wskazanie portfela lub pozycji aktywów lub zobowiązań, której przepływy pieniężne są zabezpieczane. W celu zapewnienia wysokiego stopnia pewności przewidywanych przepływów środków pieniężnych z portfela kredytów indeksowanych do CHF, będących przedmiotem zabezpieczenia, zabezpieczane pozycje wyznacza się na podstawie obowiązującej w Banku metodologii wyznaczania luki płynności urealnionej o wcześniejsze spłaty kredytów. Tak szacowane przyszłe przepływy pieniężne z tytułu spłaty kapitału podlegające zabezpieczeniu podlegają pomniejszeniu o 10% (tzw. *haircut*). Zabezpieczeniu podlegają przepływy mające termin płatności przypadający po dacie zakończenia transakcji zabezpieczającej.

Poniższe tabele przedstawiają prognozowane przepływy pieniężne z portfela kredytów hipotecznych i samochodowych w CHF, oraz wartość kwot alokowanych jako instrument zabezpieczający do transakcji pochodnych według stanu na 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. (dane opracowano na podstawie luki płynności Banku):

31.12.2017

Termin prognozowanego przepływu	Wpływ z tytułu spłaty kredytów	Kwota alokowana do transakcji zabezpieczających
do 1 miesiąca	26 107	13 069
powyżej 1 do 3 miesięcy	49 906	24 983
powyżej 3 do 6 miesięcy	72 605	36 346
powyżej 6 do 12 miesięcy	141 916	71 042
powyżej 1 roku do 2 lat	262 040	131 175
powyżej 2 do 3 lat	235 707	117 993
powyżej 3 do 4 lat	210 451	105 350
powyżej 4 do 5 lat	188 610	94 417
powyżej 5 lat	1 187 737	594 573

31.12.2016

Termin prognozowanego przepływu	Wpływ z tytułu spłaty kredytów	Kwota alokowana do transakcji zabezpieczających
do 1 miesiąca	23 726	0
powyżej 1 do 3 miesięcy	46 046	45 576
powyżej 3 do 6 miesięcy	91 231	91 231
powyżej 6 do 12 miesięcy	132 728	132 728
powyżej 1 roku do 2 lat	256 608	73 012
powyżej 2 do 3 lat	240 875	72 629
powyżej 3 do 4 lat	466 441	206 462
powyżej 4 do 5 lat	209 471	27 779
powyżej 5 lat	1 791 607	686 646

Bank prowadził pomiar efektywności zabezpieczenia przy wykorzystaniu analizy regresji liniowej, której efektem było wykazanie prawidłowego dobrania instrumentów zabezpieczających do zabezpieczanego ryzyka.

Zastosowane testy statystyczne wykazały wysoką ujemną korelację pomiędzy zabezpieczanymi ryzykami oraz instrumentami zabezpieczającymi, co potwierdzało wysoką efektywność powiązań zabezpieczających w rozumieniu MSR 39.

Zmiana wartości godziwej zabezpieczeń przepływów pieniężnych odnoszona na pozostałe całkowite dochody została przedstawiona poniżej (dane po uwzględnieniu podatku odroczonego):

	Rok 2017	Rok 2016
Bilans otwarcia	3 931	812
Efektywna część zysków/strat na instrumencie zabezpieczającym	68	3 119
Bilans zamknięcia	3 999	3 931

Bank rozpoznał wynik z tytułu nieefektywności rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla roku 2017 i 2016 odpowiednio 62 tys. zł i -1 686 tys. zł. Wynik ten został zaprezentowany w notce 10 Wynik operacji finansowych oraz wynik z pozycji wymiany.

23 Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Realizowana przez Bank polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności oraz ciągły monitoring portfela pod kątem ryzyka związanego z nieściągalnością należności. Santander Consumer Bank S.A. w pełni przestrzega norm dotyczących koncentracji wierzytelności, określonych w ustawie Prawo Bankowe (ustawa z 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe Dz. U. 1997 Nr 140 poz. 939). Prowadząc politykę kredytową Santander Consumer Bank S.A. konsekwentnie stosuje zasadę ograniczonego zaangażowania w jednostki, grupy kapitałowe, segmenty rynku o relatywnie wysokim poziomie ryzyka, zachowując wysoką dywersyfikację.

Struktura portfela kredytów i pożyczek	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty gospodarcze	479 276	515 608
Kredyty samochodowe	691 933	813 253
Kredyty hipoteczne	3 764 089	4 534 243
Kredyty na zakup towarów i usług	2 610 934	2 503 519
Kredyty gotówkowe	5 455 720	4 739 175
Karty kredytowe	1 051 155	955 757
Pozostałe kredyty	1 116 871	660 109
Pożyczki podporządkowane	335 256	282 370
Pozostałe należności	644	102
Razem kredyty i pożyczki brutto	15 505 878	15 004 136
Odpisy z tytułu utraty wartości (rezerwy)	-1 614 699	-1 633 532
Razem kredyty i pożyczki netto	13 891 179	13 370 604

W pozycji *Pozostałe kredyty* Bank prezentuje należności z tytułu kredytów udzielonych jednostkom zależnym.

Wszystkie kredyty, dla których termin zapadalności upłynął, ujęte są w wartości uwzględniającej korektę z tytułu utraty wartości. Korekta jest ustalana m.in. na podstawie terminowości spłat, a kredyty przeterminowane powyżej 90 dni klasyfikowane są jako kredyty z rozpoznaną utratą wartości.

Wartość zaangażowania brutto z tytułu kredytów wykazana jest w wartości przedstawiającej maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe zgodnie z MSSF 7.36, czyli bez pomniejszenia o ewentualne zabezpieczenia.

Struktura portfela brutto Banku według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Należności terminowe brutto, o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:		
- do 1 miesiąca	1 741 767	1 359 804
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	888 831	770 755
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 135 523	3 092 077
- powyżej 1 roku do 5 lat	5 510 256	5 060 983
- powyżej 5 lat do 10 lat	1 342 245	1 180 820
- powyżej 10 lat do 20 lat	1 343 882	1 942 537
- powyżej 20 lat	194 015	289 677
- dla których termin zapadalności upłynął	1 349 359	1 307 483
Razem	15 505 878	15 004 136

Zmiany stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek, lokat międzybankowych oraz rezerw na zobowiązania pozabilansowe:

Rok 2017	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Razem
Saldo na początek roku	1 633 532	23 040	1 656 572
Zwiększenie stanu rezerw	551 408	9 506	560 914
Zmniejszenie stanu rezerw	-448 502	-6 277	-454 779
Różnice kursowe	-10 107	0	-10 107
Wykorzystanie rezerw	-156 630	0	-156 630
Wartości odzyskane ze spisanych należności	62 481	0	62 481
Wynik z tytułu działalności windykacyjnej	-17 483	0	-17 483
Saldo na koniec roku	1 614 699	26 269	1 640 968

Rok 2016	Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Razem
Saldo na początek roku	1 565 443	21 064	1 586 507
Zwiększenie stanu rezerw	577 443	8 410	585 853
Zmniejszenie stanu rezerw	-399 908	-6 434	-406 342
Różnice kursowe	3 538	0	3 538
Wykorzystanie rezerw	-158 131	0	-158 131
Wartości odzyskane ze spisanych należności	62 886	0	62 886
Wynik z tytułu działalności windykacyjnej	-17 739	0	-17 739
Saldo na koniec roku	1 633 532	23 040	1 656 572

Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według szacunku utraty wartości	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto), w tym:	15 505 878	15 004 136
Bez stwierdzonej utraty wartości	14 002 920	13 556 890
Z utratą wartości	1 502 958	1 447 246
- wyceniane indywidualnie	7 248	9 410
- wyceniane portfelowo	1 495 710	1 437 836
Odpis z tytułu utraty wartości, w tym:	-1 614 699	-1 633 532
Na poniesione ale niewykazywane straty (IBNR)	-344 882	-325 171
Dla należności ze stwierdzoną utratą wartości	-1 269 817	-1 308 361
- wyceniane indywidualnie	-6 409	-7 162
- wyceniane portfelowo	-1 263 408	-1 301 199
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	13 891 179	13 370 604

Dla portfela kredytów bez stwierdzonej utraty wartości głównym kryterium oceny jakości jest liczba dni opóźnienia. Jednakże odrębnej ocenie podlega portfel umów restrukturyzowanych, którego charakterystykę opisano w nocie 5a *Ryzyko kredytowe*. W przypadku portfela kredytów gospodarczych częstotliwość nadawania oceny ratingowej jest uzależniona od wyników kwartalnego przeglądu sytuacji i nadanej klasyfikacji FEVE, nie rzadziej jednak niż co 12 miesięcy.

W poniższej tabeli przedstawiono analizę jakości portfela kredytowego według szacunku utraty wartości oraz dni opóźnienia w spłacie dla należności bez stwierdzonej utraty wartości. Wzrost wartości odpisów dla niektórych portfeli wynika z ogólnego wzrostu wartości portfela kredytowego przy stabilnym poziomie ryzyka.

Struktura portfela	Wartość brutto należności					Odpisy (rezerwy)				Wartość netto należności
	Razem	Wartość brutto należności bez utraty wartości			Wartość brutto należności ze stwierdzoną utratą wartości	Razem	Odpis IBNR	Odpisy dla należności ze stwierdzoną utratą wartości		
		Razem	Kredyty nieprzeleżniowane	Przeleżniowane do 30 dni					Przeleżniowane od 31 do 90 dni	
Wg stanu na 31.12.2017										
Kredyty gospodarcze	479 276	472 028	455 679	16 349	0	7 248	-38 842	-32 433	-6 409	440 434
Kredyty samochodowe	691 933	564 688	504 128	53 435	7 125	127 245	-121 340	-2 299	-119 041	570 593
Kredyty hipoteczne	3 764 089	3 466 477	3 252 631	151 980	61 866	297 612	-311 796	-48 528	-263 268	3 452 293
Kredyty na zakup towarów i usług	2 610 934	2 409 994	2 293 741	101 695	14 558	200 940	-222 491	-41 521	-180 970	2 388 443
Kredyty gotówkowe	5 455 720	4 697 691	4 317 099	307 833	72 759	758 029	-812 982	-202 157	-610 825	4 642 738
Karty kredytowe	1 051 155	939 271	885 557	46 147	7 567	111 884	-106 738	-17 434	-89 304	944 417
Pozostałe	1 452 771	1 452 771	1 452 771	0	0	0	-510	-510	0	1 452 261
Razem	15 505 878	14 002 920	13 161 606	677 439	163 875	1 502 958	-1 614 699	-344 882	-1 269 817	13 891 179
Wg stanu na 31.12.2016										
Kredyty gospodarcze	515 608	506 198	445 713	59 344	1 141	9 410	-37 537	-30 375	-7 162	478 071
Kredyty samochodowe	813 253	644 415	567 381	67 917	9 117	168 838	-165 348	-3 872	-161 476	647 905
Kredyty hipoteczne	4 534 243	4 204 224	3 889 570	238 211	76 443	330 019	-379 440	-73 572	-305 868	4 154 803
Kredyty na zakup towarów i usług	2 503 519	2 310 868	2 203 304	92 095	15 469	192 651	-206 062	-35 930	-170 132	2 297 457
Kredyty gotówkowe	4 739 175	4 095 150	3 797 775	237 877	59 498	644 025	-739 391	-164 990	-574 401	3 999 784
Karty kredytowe	955 757	853 454	812 946	35 318	5 190	102 303	-105 306	-15 984	-89 322	850 451
Pozostałe	942 581	942 581	942 581	0	0	0	-448	-448	0	942 133
Razem	15 004 136	13 556 890	12 659 270	730 762	166 858	1 447 246	-1 633 532	-325 171	-1 308 361	13 370 604

31.12.2017

Wskaźnik pokrycia należności rezerwami	Kredyty i pożyczki brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości (rezerwy)
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	1 502 958	-1 269 817
- wyceniane indywidualnie	7 248	-6 409
do 50%	1 066	-319
50% - 70%	306	-154
70% - 85%	0	0
powyżej 85%	5 876	-5 936
- wyceniane portfelowo	1 495 710	-1 263 408
do 50%	28 701	-11 601
50% - 70%	252 294	-163 498
70% - 85%	470 981	-360 506
powyżej 85%	743 734	-727 803
Kredyty i pożyczki bez stwierdzonej utraty wartości	14 002 920	-344 882
do 0,10%	1 453 908	-511
0,10% - 0,30%	368 483	-406
0,30% - 0,65%	3 106 835	-17 479
powyżej 0,65%	9 073 694	-326 486
Razem kredyty i pożyczki	15 505 878	-1 614 699

31.12.2016

Wskaźnik pokrycia należności rezerwami	Kredyty i pożyczki brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości (rezerwy)
Kredyty i pożyczki z utratą wartości	1 447 246	-1 308 361
- wyceniane indywidualnie	9 410	-7 162
do 50%	2 820	-846
50% - 70%	548	-274
70% - 85%	-	-
powyżej 85%	6 042	-6 042
- wyceniane portfelowo	1 437 836	-1 301 199
do 50%	8 644	-3 909
50% - 70%	102 540	-64 774
70% - 85%	337 131	-260 269
powyżej 85%	989 521	-972 247
Kredyty i pożyczki bez stwierdzonej utraty wartości	13 556 890	-325 171
do 0,10%	942 588	-447
0,10% - 0,30%	363 009	-470
0,30% - 0,65%	2 750 952	-17 059
powyżej 0,65%	9 500 341	-307 195
Razem kredyty i pożyczki	15 004 136	-1 633 532

We wrześniu 2015 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów ratałnych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o (SPV2) z siedzibą w Polsce.

Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 051 mln zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV2. Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się stopa WIBOR 1M oraz marża. W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji to 19.08.2025 r., natomiast Bank szacuje, że nastąpi to w okresie do 2 lat od daty zawarcia transakcji.

W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV2 pożyczki podporządkowanej o wartości wynoszącej na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. 297 878 tys. zł oraz 244 973 tys. zł. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji. Płatność odsetek od pożyczki następuje w ramach płatności kaskadowych tzn. realizowanych w określonej kolejności, ze środków posiadanych przez SPV2, zaś całkowita spłata kapitału będzie miała miejsce po pełnym wykupie obligacji. Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie.

W marcu 2017 roku Bank podpisał aneks do transakcji sekurytyzacyjnej z 2015 roku, wydłużający okres odnawiania poziomu należności sekurytyzowanych (rewolwing). Skutkuje to na wydłużeniem efektywnego terminu transakcji o 2 lata.

W sierpniu 2016 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o (SPV3) z siedzibą w Polsce.

Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 225 mln zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się stopa WIBOR 1M oraz marża. W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji to 16.09.2026 r., natomiast Bank szacuje, że nastąpi to w okresie do 3 lat od daty zawarcia transakcji.

W celu wsparcia finansowania transakcji Bank udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej o wartości wynoszącej na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. odpowiednio 37 379 tys. zł. oraz 37 397 tys. zł. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji. Płatność odsetek od pożyczki następuje w ramach płatności kaskadowych tzn. realizowanych w określonej kolejności, ze środków posiadanych przez SPV3, zaś całkowita spłata kapitału będzie miała miejsce po pełnym wykupie obligacji. Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie.

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne obu sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa w pozycji *Kredyty i pożyczki udzielone klientom* na 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. w wartości netto 2 136 690 tys. zł. oraz 2 108 436 tys. zł. Oszacowana na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. wartość godziwa sekurytyzowanych aktywów netto wynosiła odpowiednio 2 145 065 tys. zł. oraz 2 101 342 tys. zł. Jednocześnie Bank rozpoznaje zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji w pozycji *Zobowiązania wobec klientów* w wysokości równej na 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. odpowiednio 2 614 216 tys. zł. oraz 2 561 486 tys. zł. Na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2016 r. Bank posiadał również należności z tytułu rozliczeń bieżących z SPV w wysokości odpowiednio 139 397 tys. zł oraz 142 816 tys. zł, należności te są prezentowane w pozycji *Inne aktywa*.

W maju 2016 roku Bank zakończył transakcję sekurytyzacji portfela kredytów samochodowych i ratałnych zawartą w roku 2014. Transakcja ta polegała na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Auto 2014-1 Limited (SPV1) z siedzibą w Irlandii. Zakończenie transakcji nastąpiło po wykupieniu wszystkich wyemitowanych obligacji i polegało na wykorzystaniu procedury przewidzianej w umowie tzw. opcja odkupu. W ramach realizacji procedury świadczenia w miejsce wykonania Bank przejął od SPV prawa do pozostałych niespłaconych wierzytelności,

co pozwoliło na całkowite rozliczenie transakcji. Wartość portfela sekurytyzacyjnego netto na moment odkupu wyniosła 391 684 tys. zł.

Transakcje z SPV zostały wykazane w nocy 45 *Transakcje z podmiotami powiązanymi*. W poniższej tabeli przedstawiono składniki pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej SPV1, SPV2 oraz SPV3 dotyczące transakcji z Bankiem na dzień 31.12.2017 oraz 31.12.2016.

SC Poland Consumer 2015-1 sp. z o.o. (SPV2)	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa		
Należności od banków	1 350 049	1 297 040
Razem aktywa	1 350 049	1 297 040
Zobowiązania		
Pozostałe zobowiązania	127 188	132 852
Zobowiązania podporządkowane	297 878	244 973
Razem zobowiązania	425 066	377 825

SC Poland Consumer 2016-1 sp. z o.o. (SPV3)	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa		
Należności od banków	1 264 167	1 264 446
Razem aktywa	1 264 167	1 264 446
Zobowiązania		
Pozostałe zobowiązania	12 209	9 964
Zobowiązania podporządkowane	37 379	37 397
Razem zobowiązania	49 588	47 361

Wynik finansowy osiągnięty przez wszystkie SPV wynosi 0, ponieważ SPV absorbuje wszystkie osiągnięte koszty i przychody w modelu rozliczeń z Bankiem. W tym modelu SPV alokuje wszystkie otrzymane płatności z Banku na określone typy płatności, w tym inne rozliczenia z Bankiem, wg określonego priorytetu, w kolejności ustalonej w umowie.

24 Akcje i udziały w jednostkach zależnych

Na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego przez Zarząd Banku, a także na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 r. Bank posiadał strukturę udziałów w jednostkach zależnych zaprezentowaną w poniższych tabelach. Bank sprawuje kontrolę nad poniższymi jednostkami i wobec tego traktuje je jako zależne.

31.12.2017

1. Nazwa jednostki	Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Strzegomska 42c, 53-611 Wrocław
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	16.08.2007
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	26 980
e) % posiadanego kapitału zakładowego	100%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	100%
2. Nazwa jednostki	PSA Finance Polska Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Domaniewska 44a, 02-672 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	01.10.2016
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	58 850
e) % posiadanego kapitału zakładowego	50%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	50%
3. Nazwa jednostki	Santander Consumer Finanse Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Strzegomska 42c, 53-611 Wrocław
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	15.05.2013
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	137 819
e) odpis z tytułu utraty wartości	-68 874
f) % posiadanego kapitału zakładowego	100%
g) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	100%
4. Nazwa jednostki	SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o.
a) siedziba	Pl. Piłsudskiego 1, 00-078 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	23.09.2015
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	0
f) % posiadanego kapitału zakładowego	0%
g) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	0%
5. Nazwa jednostki	SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o.
a) siedziba	Pl. Piłsudskiego 1, 00-078 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	01.08.2016
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	0
f) % posiadanego kapitału zakładowego	0%
g) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	0%
Razem wartość udziałów netto	154 775

31.12.2016

1. Nazwa jednostki	AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji
a) siedziba	ul. Marcelesińska 90, 60-324 Poznań
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	24.03.2006
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	274
e) % posiadanego kapitału zakładowego	100%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	100%
2. Nazwa jednostki	Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Strzegomska 42c, 53-611 Wrocław
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	16.08.2007
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	26 980
e) % posiadanego kapitału zakładowego	100%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	100%
3. Nazwa jednostki	PSA Finance Polska Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Domaniewska 44a, 02-672 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	01.10.2016
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	61 353
e) % posiadanego kapitału zakładowego	50%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	50%
4. Nazwa jednostki	Santander Consumer Finanse Sp. z o.o.
a) siedziba	ul. Strzegomska 42c, 53-611 Wrocław
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	15.05.2013
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	137 819
e) odpis z tytułu utraty wartości	-68 874
f) % posiadanego kapitału zakładowego	100%
g) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	100%
5. Nazwa jednostki	SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o.
a) siedziba	Pl. Piłsudskiego 1, 00-078 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	23.09.2015
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	0
e) % posiadanego kapitału zakładowego	0%
f) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	0%
6. Nazwa jednostki	SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o.
a) siedziba	Pl. Piłsudskiego 1, 00-078 Warszawa
b) charakter powiązania	podmiot zależny
c) data objęcia kontroli	01.08.2016
d) wartość udziałów wg ceny nabycia w tys. zł.	0
f) % posiadanego kapitału zakładowego	0%
g) udział w ogólnej liczbie głosów na WZA	0%
Razem wartość udziałów netto	157 552

W roku 2016 Bank nabył 50% udziałów w PSA Finance Polska Sp. z o.o., Bank traktuje jednostkę jako zależną z uwagi na fakt, że posiada zdolność do kierowania kluczowymi obszarami spółki mającymi wpływ na jej wyniki (głównie obszar ryzyka oraz finansowania) oraz jest udziałowcem, który ponosi większe ryzyko oraz może czerpać większe korzyści z uwagi na konsekwencje podejmowanych decyzji dotyczących działalności finansowej spółki.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku podpisano umowę dotyczącą sprzedaży przez Santander Consumer Bank S.A. 10% udziałów w PSA Finance sp. z o.o. na rzecz tej spółki, w celu ich umorzenia w następstwie uchwały Zgromadzenia Wspólników PSA Finance Sp. z o.o. w sprawie obniżenia kapitału zakładowego PSA Finance Sp. z o.o. i dobrowolnego umorzenia udziałów w spółce. Bank otrzymał wynagrodzenie z tego tytułu w wysokości 15 mln zł. We wrześniu 2017 roku Bank dokonał ostatecznego rozliczenia nabycia udziałów w PSA Finance sp. z o.o., z tego tytułu Bank w ramach dopłaty przekazał środki pieniężne w wysokości 12 497 tys. zł.

Spółka PSA Finance Polska Spółka z o.o. posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym oraz 100% udziałów w ogólnej licznie głosów na WZA w spółce PSA Consumer Finance Polska Spółka z o.o.

Spółki SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. oraz SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. to spółki celowe powołane do przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego, w których udziałowcami są zagraniczne osoby prawne niepowiązane z Bankiem. Spółki są kontrolowane przez Santander Consumer Bank, w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.7.

Spółka SC Poland Auto 2014-1 Limited była również spółką celową powołaną do przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego, jej udziałowcami są zagraniczne osoby prawne niepowiązane z Bankiem. Spółka również była kontrolowana przez Santander Consumer Bank, w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.7. W związku z zakończeniem w roku 2016 transakcji sekurytyzacji, do której przeprowadzenia spółka została powołana, nie była ona kontrolowana przez Bank na 31.12.2016.

Spółki zależne Banku nie podlegają konsolidacji przez Bank, zgodnie z zapisami MSR10.4, a ich konsolidacja odbywa się na poziomie podmiotu dominującego względem Banku.

W dniu 28 marca 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji, na którym została podjęta uchwała o zatwierdzeniu sprawozdania likwidacyjnego Spółki sporządzonego na dzień 27 marca 2017 r., to jest na dzień poprzedzający podział między wspólników majątku. Środki pieniężne pozostałe po likwidacji AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji w dniu 28 marca 2017 r. zostały przebrane na rachunek Santander Consumer Banku S.A. (jako jedynego udziałowca).

Zatwierdzone sprawozdanie likwidacyjne zostało zgłoszone do sądu rejestrowego z jednoczesnym wnioskiem o wykreślenie spółki z rejestru. W dniu 20.11.2017 r. spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS.

W zakresie testów na utratę wartości inwestycji w jednostki zależne w roku 2017 i 2016 nie stwierdzono przesłanek do ujęcia odpisów z tytułu utraty wartości.

25 Wartości niematerialne

Wartości niematerialne - wartość netto	31.12.2017	31.12.2016
Oprogramowanie komputerowe i inne	15 217	7 191
Nakłady na wartości niematerialne	5 728	8 141
Razem	20 945	15 332

Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 roku Bank nie posiadał wartości niematerialnych używanych na podstawie umów leasingu finansowego oraz nie posiadał wartości niematerialnych wytworzonych we własnym zakresie.

Nakłady na wartości niematerialne obejmują przede wszystkim nakłady na opracowanie i wdrożenie nowych systemów informatycznych.

Znaczące wartości niematerialne na dzień 31.12.2017	Wartość bilansowa	Pozostały okres amortyzacji (ilość miesięcy)
Licencja ICBS	4 301	58
Bankowość Internetowa	4 150	30
System agregacji i korelacji zdarzeń	985	25
Licencja EMC Networker	767	37
Nakłady na bankowość internetową	2 279	Inwestycja w toku
Nakłady na system CMDB	1 451	Inwestycja w toku

Znaczące wartości niematerialne na dzień 31.12.2016	Wartość bilansowa	Pozostały okres amortyzacji (ilość miesięcy)
System agregacji i korelacji zdarzeń	1 470	37
Nakłady na bankowość internetową	5 875	Inwestycja w toku

W 2017 roku Bank nie tworzył odpisów z tytułu utraty wartości dla wartości niematerialnych oraz nakładów na wartości niematerialne.

OPIS	Oprogramowanie komputerowe i inne	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 01.01.2017r.	196 424	17 175	213 599
zwiększenia:	13 338	3 864	17 202
- zakup	7 141	3 864	11 005
- przeniesienia z nakładów na wartości niematerialne	6 197	0	6 197
zmniejszenia:	2 090	15 311	17 401
- przeniesienia z nakładów na wartości niematerialne	0	6 197	6 197
- likwidacja	2 090	9 034	11 124
- pozostałe zmiany	0	80	80
Wartość brutto na 31.12.2017r.	207 672	5 728	213 400
Umorzenie na 01.01.2017r.	183 182	0	183 182
zwiększenia:	5 311	0	5 311
- odpisy amortyzacyjne	5 311	0	5 311
zmniejszenia:	2 089	0	2 089
- likwidacja	2 089	0	2 089
Umorzenie na 31.12.2017r.	186 404	0	186 404
Odpis z tytułu utraty wartości na 01.01.2017r.	6 051	9 034	15 085
zwiększenia:	0	0	0
zmniejszenia:	0	9 034	9 034
Odpis z tytułu utraty wartości na 31.12.2017r.	6 051	0	6 051
Wartość netto na 01.01.2017r.	7 191	8 141	15 332
Wartość netto na 31.12.2017r.	15 217	5 728	20 945

OPIS	Oprogramowanie komputerowe i inne	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
Wartość brutto na 01.01.2016r.	199 520	12 338	211 858
zwiększenia:	3 446	7 679	11 125
- zakup	794	7 679	8 473
- przeniesienia z nakładów na wartości niematerialne	2 652	0	2 652
zmniejszenia:	6 542	2 842	9 384
- przeniesienia z nakładów na wartości niematerialne	0	2 652	2 652
- likwidacja	6 542	0	6 542
- pozostałe zmiany	0	190	190
Wartość brutto na 31.12.2016r.	196 424	17 175	213 599
Umorzenie na 01.01.2016r.	181 370	0	181 370
zwiększenia:	8 251	0	8 251
- odpisy amortyzacyjne	8 251	0	8 251
zmniejszenia:	6 439	0	6 439
- likwidacja	6 439	0	6 439
Umorzenie na 31.12.2016r.	183 182	0	183 182
Odpis z tytułu utraty wartości na 01.01.2016r.	6 400	9 034	15 434
zwiększenia:	0	0	0
zmniejszenia:	349	0	349
Odpis z tytułu utraty wartości na 31.12.2016r.	6 051	9 034	15 085
Wartość netto na 01.01.2016r.	11 750	3 304	15 054
Wartość netto na 31.12.2016r.	7 191	8 141	15 332

26 Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe - wartość netto w zł.	31.12.2017	31.12.2016
Inwestycje w obcych środkach trwałych	14 668	20 626
Urządzenia techniczne	31 659	25 344
Środki transportu	513	999
Wypożyczenie	334	318
Środki trwałe w budowie	962	1 750
Razem	48 136	49 037

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 Bank nie posiadał rzeczowych aktywów trwałych używanych na podstawie umów leasingu finansowego. Na dzień 31 grudnia 2017 oraz 31 grudnia 2016 roku Bank posiadał środki trwałe używane na podstawie umów leasingu operacyjnego – leasing operacyjny opisany został w nocie 46 *Leasing operacyjny*.

Opis	Inwestycje w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne	Środki transportu	Wypoza- nie	Środki trwale w budowie	Razem
Wartość brutto na 01.01.2017r.	74 733	81 775	2 153	11 421	1 750	171 832
zwiększenia:	2 252	18 428	0	1 865	4 897	27 442
- zakup	12	16 139	0	598	4 863	21 612
- przeniesienie ze śr. trwałych w budowie	2 240	3 177	0	226	0	5 643
- inne	0	-888	0	1 041	34	187
zmniejszenia:	2 213	4 075	200	379	5 685	12 552
- likwidacja	1 348	3 234	0	304	0	4 886
- sprzedaż	865	841	200	75	0	1 981
- przeniesienie na śr. trwałe	0	0	0	0	5 643	5 643
- pozostałe zmiany	0	0	0	0	42	42
Wartość brutto na 31.12.2017r.	74 772	96 128	1 953	12 907	962	186 722
Umorzenie na 01.01.2017r.	53 931	56 431	1 154	11 103	0	122 619
zwiększenia:	7 816	11 906	313	1 849	0	21 884
- odpisy amortyzacyjne	7 816	12 772	313	983	0	21 884
- inne	0	-866	0	866	0	0
zmniejszenia:	1 780	3 868	27	379	0	6 054
- likwidacja	1 103	3 072	0	304	0	4 479
- sprzedaż	677	796	27	75	0	1 575
- inne	0	0	0	0	0	0
Umorzenie na 31.12.2017r.	59 967	64 469	1 440	12 573	0	138 449
Odpis z tytułu utraty wartości na 01.01.2017r.	176	0	0	0	0	176
zwiększenia:	0	0	0	0	0	0
zmniejszenia:	39	0	0	0	0	39
Odpis z tytułu utraty wartości na 31.12.2017r.	137	0	0	0	0	137
Wartość netto na 01.01.2017r.	20 626	25 344	999	318	1 750	49 037
Wartość netto na 31.12.2017r.	14 668	31 659	513	334	962	48 136

Opis	Inwestycje w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne	Środki transportu	Wypozaże- nie	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość brutto na 01.01.2016r.	75 583	76 659	3 424	11 194	1 901	168 761
zwiększenia:	2 116	11 367	600	592	7 471	22 146
- zakup	12	6 858	0	183	7 469	14 522
- przeniesienie ze śr. trwałych w budowie	2 104	4 509	600	314	0	7 527
- inne	0	0	0	95	2	97
zmniejszenia:	2 966	6 251	1 871	365	7 622	19 075
- likwidacja	941	5 611	829	199	0	7 580
- sprzedaż	2 025	640	1 042	166	0	3 873
- przeniesienie na śr. trwałe	0	0	0	0	7 527	7 527
- pozostałe zmiany	0	0	0	0	95	95
Wartość brutto na 31.12.2016r.	74 733	81 775	2 153	11 421	1 750	171 832
Umorzenie na 01.01.2016r.	48 596	49 172	2 438	10 621	0	110 827
zwiększenia:	7 379	13 115	422	830	0	21 746
- odpisy amortyzacyjne	7 379	13 115	422	830	0	21 746
zmniejszenia:	2 044	5 856	1 706	348	0	9 954
- likwidacja	686	5 382	687	188	0	6 943
- sprzedaż	1 358	474	1 019	160	0	3 011
Umorzenie na 31.12.2016r.	53 931	56 431	1 154	11 103	0	122 619
Odpis z tytułu utraty wartości na 01.01.2016r.	215	186	0	0	0	401
zwiększenia:	0	0	0	0	0	0
zmniejszenia:	39	186	0	0	0	225
Odpis z tytułu utraty wartości na 31.12.2016r.	176	0	0	0	0	176
Wartość netto na 01.01.2016r.	26 772	27 301	986	573	1 901	57 533
Wartość netto na 31.12.2016r.	20 626	25 344	999	318	1 750	49 037

27 Inne aktywa

Inne aktywa	31.12.2017	31.12.2016
Dłużnicy różni	4 029	2 912
Rozrachunki z partnerami	26 689	27 293
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	6 290	3 512
Należności z tytułu działalności windykacyjnej	6 604	0
Należności z tytułu kaucji i wadium	852	899
Rozliczenia ze spółkami sekurytyzacyjnymi	139 397	142 816
Rozrachunki publiczno-prawne	0	214
Pozostałe aktywa	328	445
Razem	184 189	178 091
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	-17 664	-12 905
Razem	166 525	165 186

28 Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
- prowizje do rozliczenia	261 357	219 071
- odpisy z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	193 529	189 997
- odpisy z tytułu utraty wartości innych aktywów	1 319	3 051
- naliczone odsetki od zobowiązań	42 039	38 332
- rozliczenia międzyokresowe kosztów i przychodów	23 431	23 968
- różnice pomiędzy amortyzacją bilansową i podatkową	265	258
- różnice przejściowe związane z instrumentami finansowymi księgowane z wynikiem finansowym	2 614	2 268
- różnice przejściowe ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	0	383
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego	524 554	477 328
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego		
- naliczone odsetki od kredytów i pożyczek oraz inne przychody do otrzymania	-47 939	-44 428
- różnice przejściowe związane z instrumentami finansowymi księgowane z wynikiem finansowym	-3 763	-3 936
- różnice przejściowe ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	-3 478	0
- pozostałe	-1 036	-3 320
Razem zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	-56 216	-51 684
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	468 338	425 644
w tym odniesione bezpośrednio na kapitał z aktualizacji wyceny	-3 478	383

Nie wystąpiły nieujęte aktywa na podatek odroczony.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto według terminów zapadalności	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto, w tym:	468 338	425 644
- do 1 roku	257 614	234 284
- powyżej 1 roku	210 724	191 360
Razem	468 338	425 644

29 Rozliczenia międzyokresowe czynne

Rozliczenia międzyokresowe ustalone są w wysokości kosztów przypadających na następne okresy sprawozdawcze. Odpisy tych kosztów następują stosownie do upływu czasu, a sposób ich rozliczenia uzasadniony jest charakterem kosztów. Rozliczenia międzyokresowe ujmowane są według ich wartości nominalnej.

Rozliczenia międzyokresowe czynne	31.12.2017	31.12.2016
Koszty zapłacone z góry	9 976	6 666
Rozliczenia z tytułu naliczonych prowizji ubezpieczeniowych	2 407	10 152
Udziały w zyskach ubezpieczycieli	0	13 572
Pozostałe przychody do otrzymania	19 047	16 979
Razem	31 430	47 369

W pozycji *Pozostałe przychody do otrzymania* Bank prezentuje przede wszystkim naliczone przychody z tytułu opłat klientów, które rozliczane są w momencie wpłaty.

30 Zobowiązania wobec banków

Struktura zobowiązań wobec banków	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania terminowe, w tym:	152 739	73 339
- depozyty	2 960	72 936
- depozyty zabezpieczające	149 218	18
- pozostałe zobowiązania	561	385
Razem	152 739	73 339

Struktura zobowiązań według terminów wymagalności	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania wobec banków, w tym:	152 739	73 339
- do 1 miesiąca	152 739	73 339
Razem	152 739	73 339

Zobowiązania wobec instytucji finansowych z tytułu otrzymanych kredytów, depozytów i pożyczek obejmują depozyty krótkoterminowe pozyskane z rynku międzybankowego. Wartość nominalna zobowiązań z tego tytułu na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2016 wynosiła odpowiednio 2 959 tys. PLN i 70 000 tys. PLN.

Wykorzystanie linii kredytowych

	31.12.2017		31.12.2016	
	Linia dostępna w przeliczeniu na zł. w tys.	Wykorzystanie w tys. zł.	Linia dostępna w przeliczeniu na zł. w tys.	Wykorzystanie w tys. zł.
Bank Zachodni WBK S.A.	792 500	0	792 500	0
Razem	792 500	0	792 500	0

31 Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu

Struktura zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec banków	975 019	1 632 613
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu wobec klientów	196 160	0
Razem	1 171 179	1 632 613

Struktura zobowiązań według terminów wymagalności	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, w tym:	1 171 179	1 632 613
- do 1 miesiąca	-184	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	350 579	406 877
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	328	484
- powyżej 1 roku do 5 lat	820 456	1 225 252
Razem	1 171 179	1 632 613

32 Zobowiązania wobec klientów

Struktura zobowiązań wobec klientów	31.12.2017	31.12.2016
Depozyty	8 143 485	8 247 643
- detaliczne	5 694 670	5 734 170
- korporacyjne	2 239 863	2 243 395
- sektora budżetowego	181 449	270 078
- depozyty zabezpieczające	27 503	0
Rachunki bieżące	0	1 197
Spląty i nadpłaty kredytów oraz pożyczek	89 136	79 070
Zobowiązania z tyt. przepływów z tytułu sekurytyzacji	2 614 216	2 561 486
Razem	10 846 837	10 889 396

Struktura zobowiązań według terminów wymagalności	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	10 846 837	10 889 396
- bez określonego terminu	161 035	143 146
- do 1 miesiąca	1 791 388	429 579
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 494 339	2 717 561
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	3 064 657	2 824 183
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 721 202	2 213 441
- powyżej 5 lat do 10 lat	2 614 216	2 561 486
Razem	10 846 837	10 889 396

33 Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Struktura zobowiązań brutto z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31.12.2017	31.12.2016
Obligacje	1 676 559	1 466 769
Razem	1 676 559	1 466 769

Nie wystąpiły przypadki nieterminowego wywiązywania się przez Bank z tytułu spłaty kapitału, wypłaty odsetek i wykupu własnych dłużnych papierów wartościowych.

Struktura zobowiązań w wartości brutto według terminów wymagalności	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, z terminem wymagalności:		
- prowizja i dyskonto (bez określonego terminu)	-1 789	-1 192
- do 1 miesiąca	0	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	148 617	7 142
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	54 231	668 819
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 475 500	792 000
Razem	1 676 559	1 466 769

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według poszczególnych emisji wg stanu na 31.12.2017					
Rodzaj papieru	Numer seryjny	Waluta emisji	Wartość nominalna w tys. zł.	Data wykupu	Rynek notowań
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00059	PLN	50 000	18/06/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00067	PLN	170 000	12/08/2019	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00091	PLN	100 000	16/02/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00031	PLN	40 000	23/02/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00033	PLN	50 000	26/02/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00032	PLN	20 000	26/08/2019	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00034	PLN	140 000	05/05/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00035	PLN	82 000	29/05/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00036	PLN	100 000	10/08/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00037	PLN	40 000	02/12/2019	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00117	PLN	300 000	09/08/2021	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00039	PLN	252 100	09/10/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00040	PLN	261 400	07/10/2022	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00041	PLN	60 000	07/10/2022	nienotowane
		Razem	1 665 500		

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych według poszczególnych emisji wg stanu na 31.12.2016					
Rodzaj papieru	Numer seryjny	Waluta emisji	Wartość nominalna w tys. zł.	Data wykupu	Rynek notowań
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00034	PLN	100 000	07/08/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00008	PLN	110 000	30/08/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00010	PLN	20 000	30/08/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00042	PLN	204 000	04/10/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00042	PLN	11 000	04/10/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00059	PLN	50 000	18/06/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00067	PLN	170 000	12/08/2019	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00083	PLN	220 000	30/10/2017	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	PLSNTND00091	PLN	100 000	16/02/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00031	PLN	40 000	23/02/2018	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00033	PLN	50 000	26/02/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00032	PLN	20 000	26/08/2019	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00034	PLN	140 000	05/05/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00035	PLN	82 000	29/05/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00036	PLN	100 000	10/08/2020	nienotowane
Obligacja o oprocentowaniu zmiennym	SCB00037	PLN	40 000	02/12/2019	nienotowane
Razem			1 457 000		

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Rok 2017	Rok 2016
Stan na początek okresu	1 466 769	1 570 351
Zwiększenia (emisja)	873 500	472 000
Zmniejszenia (wykup)	-665 000	-574 700
Inne zmiany	1 290	-882
Stan na koniec okresu	1 676 559	1 466 769

34 Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania	31.12.2017	31.12.2016 (dane przekształcone)
Zobowiązania wobec instytucji ubezpieczeniowych	22 342	42 134
Zobowiązania z tytułu wcześniejszej spłaty	1 641	13 241
Wierzyciele różni	15 741	19 497
Rozrachunki publiczno-prawne	9 234	7 368
Zobowiązanie z tytułu bieżącego podatku dochodowego	75 460	14 039
Zobowiązania z tytułu nieprzepracowanych zwrotów składek ubezpieczeniowych	6 627	4 245
Zobowiązanie z tytułu podatku od instytucji finansowych	3 192	3 062
Razem	134 237	103 586

35 Koszty i przychody rozliczane w czasie

Koszty i przychody rozliczane w czasie	31.12.2017	31.12.2016 (dane przekształcone)
Wynagrodzenia i premie	28 288	30 674
Koszty pozostałych świadczeń pracowniczych	1 592	1 990
Niewykorzystane urlopy	9 836	9 206
Koszty prowizji	247 046	217 437
Koszty marketingu	19 632	22 659
Koszty informatyczne	13 589	12 665
Koszty windykacji	3 354	3 212
Koszty doradztwa	4 890	8 177
Koszty eksploatacji	6 423	7 169
Koszty usług pocztowych	2 214	2 214
Koszty usług telekomunikacyjnych	639	674
Koszty delegacji	303	303
Koszty obsługi dokumentacji	1 043	1 083
Koszty pozostałe	1 871	2 464
Odsetki pobrane z góry	16 937	14 313
Przychody otrzymane z góry związane z dystrybucją produktów ubezpieczeniowych	22 946	22 869
Korekta przychodów z tytułu sprzedaży wierzytelności	9 725	0
Pozostałe przychody otrzymane z góry	9 946	8 460
Razem	400 274	365 569

W pozycji *Wynagrodzenia i premie* Bank prezentuje przede wszystkim koszty rozliczane w czasie dotyczące wynagrodzeń z tytułu umów cywilno-prawnych, bonusów i nagród oraz wynagrodzeń z tytułu nadgodzin.

36 Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy

Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy	31.12.2017	31.12.2016 (dane przekształcone)
Rezerwa restrukturyzacyjna	3 019	4 986
Rezerwa na potencjalne koszty	29 065	34 398
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	26 269	23 040
Pozostałe rezerwy:	16 851	6 216
<i>Rezerwa na sprawy sporne</i>	12 023	2 075
<i>Rezerwa na odprawy emerytalne</i>	4 828	4 141
Razem	75 204	68 640

Rezerwa na potencjalne koszty związana jest z ryzykiem uznania niektórych klauzul występujących we wzorach części umów kredytowych oraz niektórych praktyk za naruszające interesy konsumentów. Szacunki kwot i terminów przyszłych roszczeń, które miałyby skutkować potencjalnym wypływem środków pieniężnych, objęte są wysoką niepewnością.

Rezerwy na toczące się sprawy sporne oszacowane zostały przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

	Rok 2017	Rok 2016 (dane przekształcone)
Zmiana stanu rezerw		
Zmiana stanu rezerwy restrukturyzacyjnej		
Stan na początek okresu	4 986	8 649
Zwiększenia (utworzenia)	5 199	377
Zmniejszenia (rozwiązanie)	3 593	0
Zmniejszenia (wykorzystanie)	3 573	4 040
Stan na koniec okresu	3 019	4 986
Zmiana stanu rezerwy na potencjalne koszty		
Stan na początek okresu	34 398	19 590
Zwiększenia (utworzenia)	5 703	14 808
Zmniejszenia (rozwiązanie)	11 036	0
Zmniejszenia (wykorzystanie)	0	0
Stan na koniec okresu	29 065	34 398
Zmiana stanu pozostałych rezerw		
Stan na początek okresu	6 216	5 014
Zwiększenia (utworzenia)	10 525	2 014
Zmniejszenia (rozwiązanie)	0	0
Zmniejszenia (wykorzystanie)	0	401
Zyski/straty aktuarialne	110	-411
Stan na koniec okresu	16 851	6 216

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania pozabilansowe została przedstawiona w notce 23 *Kredyty i pożyczki udzielone klientom*.

37 Zobowiązania podporządkowane

Na dzień 31 grudnia 2017 roku oraz na 31 grudnia 2016 roku Bank nie posiadał zobowiązań podporządkowanych.

38 Kapitał podstawowy i nadwyżka z emisji akcji

	31.12.2017	31.12.2016
Akcje wyemitowane na dzień 1 stycznia (w szt.)	5 200 000	5 200 000
Akcje wyemitowane na dzień 31 grudnia (w szt.)	5 200 000	5 200 000
Kapitał podstawowy	520 000	520 000
Nadwyżka z emisji akcji	768 047	768 047

Seria/emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
seria A	akcje nieuprzywilejowane	322 000	32 200	gotówka	07/09/2001
seria B	akcje nieuprzywilejowane	178 000	17 800	gotówka	31/01/2003
seria C1	akcje nieuprzywilejowane	540 001	54 000	gotówka	28/07/2005
seria C2	akcje nieuprzywilejowane	59 999	6 000	gotówka	28/07/2005
seria D	akcje nieuprzywilejowane	600 000	60 000	gotówka	02/01/2006
seria E	akcje nieuprzywilejowane	500 000	50 000	gotówka	11/08/2006
seria F	akcje nieuprzywilejowane	775 000	77 500	gotówka	26/10/2006
seria G	akcje nieuprzywilejowane	225 000	22 500	gotówka	28/05/2008
seria H	akcje nieuprzywilejowane	200 000	20 000	gotówka	14/10/2008
seria I	akcje nieuprzywilejowane	112 000	11 200	gotówka	22/06/2009
seria J	akcje nieuprzywilejowane	128 000	12 800	gotówka	09/09/2009
seria K	akcje nieuprzywilejowane	1 560 000	156 000	aport	07/07/2010
Razem liczba akcji		5 200 000			
Kapitał akcyjny razem			520 000		
Wartość nominalna 1 akcji: 100,00 zł					

Kapitał podstawowy wykazywany jest w wartości nominalnej wyemitowanych i zarejestrowanych akcji. Na dzień 31 grudnia 2017 roku kapitał akcyjny w kwocie 520 000 tys. zł tworzyło 5 200 000 akcji o równej wartości nominalnej 100,00 zł każda.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku akcje Banku są akcjami imiennymi nieuprzywilejowanymi.

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank nie był posiadaczem akcji własnych.

39 Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe kapitały zapasowe	967 212	967 212
Kapitał z aktualizacji wyceny	14 828	-1 634
Razem	982 040	965 578

Pozostałe kapitały zapasowe	Rok 2017	Rok 2016
Stan na początek roku obrotowego	967 212	730 528
Zwiększenia z tytułu przeniesienia z zysku netto okresu poprzedniego	0	236 684
Stan na koniec roku obrotowego	967 212	967 212

Pozostałe kapitały zapasowe zawierają tę część statutowego kapitału zapasowego Banku, która powstała w inny sposób niż z nadwyżki z emisji akcji.

Pozycja ta w całości składa się z zysków wypracowanych w poprzednich okresach.

Kapitał z aktualizacji wyceny	Rok 2017	Rok 2016
Stan na początek roku obrotowego	-1 634	7 984
Zmiany z tytułu:		
- wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	20 710	-7 049
- ujęcia efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych	84	3 851
-zyski/straty aktuarialne	-110	411
- przeniesienia z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	-361	-9 087
- ujęcia podatku odroczonego	-3 861	2 256
Stan na koniec roku obrotowego	14 828	-1 634

Kapitał z aktualizacji wyceny dotyczy wyceny instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz wyceny instrumentów pochodnych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Zmiany wartości kapitału z aktualizacji wyceny w roku 2017 i 2016 wynikały ze zmian wycen tych instrumentów, a także zawierania nowych transakcji, zamykania transakcji otwartych oraz sprzedaży.

40 Zyski zatrzymane i dywidendy

	Rok 2017	Rok 2016
Zyski zatrzymane, w tym:	919 980	451 408
- zysk okresu bieżącego	649 135	451 408
- zysk okresu poprzedniego	270 845	0

	Rok 2017	Rok 2016
Stan na początek roku obrotowego	451 408	671 270
Zysk netto przypadający akcjonariuszom	649 135	451 408
Wypłata dywidendy	-180 563	-434 586
Przeniesienie zysku na kapitał zapasowy	0	-236 684
Stan na koniec roku obrotowego	919 980	451 408

W dniu 04.07.2017 akcjonariuszom Banku wypłacono dywidendę w wysokości 180 563 tys. zł (34,72 zł na akcję) z zysku za rok 2016. Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia pozostała część zysku za 2016 rok postanowiono pozostawić jako zysk niepodzielony.

W dniu 01.07.2016 akcjonariuszom Banku wypłacono dywidendę w wysokości 434 586 tys. zł (83,57 zł na 1 akcję) z zysku za rok 2015. Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia przeznaczono na kapitał zapasowy niepodzielony zysk netto za rok 2014 w wysokości 236 684 tys. zł.

Na dzień podpisania niniejszego sprawozdania Zarząd Banku nie podjął decyzji odnośnie przedstawienia Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy propozycji podziału zysku roku 2017.

41 Zobowiązania warunkowe

Bank posiada zobowiązania do udzielenia kredytów. Na zobowiązania te składają się zatwierdzone, a niewykorzystane linie kredytowe oraz niewykorzystane limity z tytułu umów kart kredytowych. Bank udzielił również gwarancji kredytobiorcom korzystającym z kredytów gospodarczych.

Zobowiązania finansowe pozabilansowe udzielone	31.12.2017	31.12.2016
Udzielone i niewykorzystane linie kredytowe	211 750	230 686
Limity na kartach kredytowych	681 211	609 370
Udzielone gwarancje	707 570	597 815

W pozycji *Udzielone gwarancje* Bank zaprezentował gwarancje spłaty należności kredytowych spółce Santander Consumer Multirent Sp. z o.o., wartość gwarancji na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. wynosiła odpowiednio 707 000 tys. zł. oraz 597 000 tys. zł.

Informacje odnośnie otrzymanych zobowiązań z tytułu linii kredytowych zostały przedstawione w notce nr 30 *Zobowiązania wobec banków*.

W zakresie zobowiązań warunkowych otrzymanych Bank posiada gwarancję emisji dłużnych papierów wartościowych otrzymaną od Santander Consumer Finance S.A. Kwota gwarancji na dzień 31.12.2017 r. i 31.12.2016 r. wynosiła 3 000 000 tys. zł.

42 Aktywa stanowiące zabezpieczenie

Bank nie posiada aktywów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań oraz zobowiązań warunkowych za wyjątkiem bonów pieniężnych stanowiących pokrycie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych, obligacji skarbowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu (nota 19 *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży* oraz nota 20 *Aktywa zastawione*) oraz depozytów zabezpieczających transakcje instrumentami pochodnymi oraz transakcje z przyrzeczeniem odkupu (nota 18 *Rachunki i lokaty w innych bankach*).

43 Wynagrodzenia Zarządu oraz kluczowego kierownictwa i Rady Nadzorczej

Wynagrodzenia Zarządu oraz kluczowego kierownictwa	Rok 2017	Rok 2016
Świadczenia krótkoterminowe	20 171	20 689
- wynagrodzenia ¹	16 735	17 421
- inne ²	3 436	3 268
Pozostałe świadczenia długoterminowe		
- zmienne wynagrodzenie w formie gotówkowej ³	568	599
Płatności na bazie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych ⁴	1 636	1 498
Świadczenia po okresie zatrudnienia	11	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	77	121
Razem	22 463	22 907
Wynagrodzenia Rady Nadzorczej	588	464

¹ Stanowi wynagrodzenie zasadnicze oraz świadczenia dodatkowe (przede wszystkim z tytułu ubezpieczenia, opieki medycznej).

² Obejmuje nieodroczony składnik zmiennego wynagrodzenia (w formie gotówkowej).

³ Obejmuje odroczony składnik zmiennego wynagrodzenia (w formie gotówkowej).

⁴ Zawiera koszty dotyczące tak zwanych akcji fantomowych, czyli instrumentów finansowych, których wartość ustalana jest w oparciu o zbiór wskaźników. W formie akcji fantomowych wypłacana jest połowa wartości przyznanej premii rocznej. Dotyczy to również części premii rocznej, które są odraczane na 3 kolejne lata. Akcje fantomowe są wyceniane raz w roku w dniu 1 marca.

Świadczenia, które zostaną wypłacone w terminie dłuższym niż rok od dnia, na który sporządza się sprawozdanie finansowe, na dzień 31.12.2017 r. oraz 31.12.2016 r. wynosiły odpowiednio 2 821 tys. zł. oraz 2 414 tys. zł.

Wynagrodzenia Rady Nadzorczej obejmują jedynie wynagrodzenie zasadnicze wypłacone w trakcie roku.

	31.12.2017	31.12.2016
Wartość należności z tytułu kredytów udzielonych Członkom Zarządu oraz kluczowemu kierownictwu	1 743	1 847

44 Dodatkowe objaśnienia do sprawozdania z przepływów środków pieniężnych

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty Bank sklasyfikował następujące aktywa finansowe z terminem zapadalności do trzech miesięcy:

	31.12.2017	31.12.2016
Kasa i środki w Banku Centralnym	31 402	79 011
Rachunki bieżące	129 995	35 015
Lokaty terminowe i depozyty zabezpieczające (bez odsetek)	27	76 855
Razem	161 424	190 881

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

- działalność operacyjna - obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez Bank, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową. W przepływach z działalności operacyjnej w pozycji inne korekty ujęto zmianę stanu innych aktywów,
- działalność inwestycyjna - obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych,
- działalność finansowa - obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

Poniżej przedstawiono dodatkowe objaśnienia do pozycji sprawozdania z przepływów środków pieniężnych:

(Zysk)/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	Rok 2017	Rok 2016
Wartość sprzedanych i zlikwidowanych środków trwałych i wartości niematerialnych	9 848	1 600
Przychody ze zbycia środków trwałych i wartości niematerialnych	-325	-560
Przychody ze sprzedaży instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży	-275	-10 332
Środki uzyskane z likwidacji spółki zależnej	-28 361	0
(Zysk)/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-19 113	-9 292

Podatek zapłacony	Rok 2017	Rok 2016
Zaliczki z tyt. podatku dochodowego za rok bieżący	-134 153	-177 190
Rozliczenie podatku dochodowego za rok ubiegły	-15 173	-36 881
Podatek zapłacony	-149 326	-214 071

Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	351 304	-844 909
Zakup instrumentów dłużnych	300 000	5 045 600
Wpływy z wykupu instrumentów dłużnych	-660 000	-3 976 205
Wpływy ze sprzedaży instrumentów dłużnych	-251 660	-420
Wycena dłużnych papierów wartościowych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	19 409	-7 635
Odsetki	-55 348	-31 585
Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych	-296 295	184 846

Zmiana stanu należności od banków	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu należności od banków niestanowiących środków pieniężnych	0	-594
Odsetki	-13	0
Zmiana stanu należności od banków	-13	-594

Zmiana stanu należności z tytułu kredytów i pożyczek dla klientów	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu należności z tytułu kredytów i pożyczek dla klientów	-520 575	-86 108
Odsetki	-899 921	-862 861
Zmiana stanu należności z tytułu kredytów i pożyczek dla klientów	-1 420 496	-948 969

Zmiana stanu zobowiązań wobec banków (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec banków	79 400	-1 229 432
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec banków z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	-657 594	382 108
Odsetki	10 596	18 975
Zmiana stanu zobowiązań wobec banków (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	-567 598	-828 349

Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	-42 559	1 969 056
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań wobec klientów z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	196 160	0
Odsetki	252 626	246 264
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów (wraz zobowiązaniami z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu)	406 227	2 215 320

Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	209 790	-103 582
Emisja dłużnych papierów wartościowych	-873 500	-472 000
Wykup dłużnych papierów wartościowych	665 000	574 700
Odsetki	43 436	44 500
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	44 726	43 618

Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	Rok 2017	Rok 2016 (dane przekształcone)
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	30 651	16 573
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań z tytułu zapłat podatku dochodowego	149 326	214 071
Pozostałe	1	2
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	179 978	230 646

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	Rok 2017	Rok 2016 (dane przekształcone)
Bilansowa zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	-42 694	-64 214
Zmiana stanu aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto dotycząca kapitału z aktualizacji wyceny	-3 861	2 256
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych	15 939	22 253
Bilansowa zmiana stanu kosztów i przychodów rozliczanych w czasie	34 705	24 845
Odroczona płatność związana z transakcją przejęcia Visa Europe Limited przez Visa Inc.	0	627
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	4 089	-14 233

Zmiana stanu rezerw	Rok 2017	Rok 2016 (dane przekształcone)
Bilansowa zmiana stanu rezerw	6 563	14 323
Zyski/straty aktuarialne	-110	411
Zmiana stanu rezerw	6 453	14 734

Zmiana stanu innych aktywów	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu innych aktywów	-1 339	48 420
Korekta wynikająca ze zbycia spisanych wierzytelności kredytowych	-61 200	-51 900
Dywidendy oraz inne wpłaty otrzymane od jednostek zależnych	-3 649	-5 005
Korekta wynikająca z przyjęcia środków trwałych z magazynu	-187	-97
Pozostałe	0	1
Zmiana stanu innych aktywów	-66 375	-8 581

Wycena instrumentów pochodnych odniesiona na wynik finansowy	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-169 693	16 667
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	84	3 851
Bilansowa zmiana stanu instrumentów pochodnych przeznaczonych do obrotu	-2 083	-1 971
Odsetki	-25 860	-24 598
Wycena instrumentów pochodnych odniesiona na wynik finansowy	-197 552	-6 051

Pozostałe korekty	Rok 2017	Rok 2016
Bilansowa zmiana stanu odpisów aktualizujących wartości niematerialne	-9 034	-349
Bilansowa zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość środków trwałych	-39	-224
Pozostałe	406	0
Pozostałe korekty	-8 667	-573

45 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Santander Consumer Bank S.A. jest jednostką dominującą dla Santander Consumer Mutirent Sp. z o.o., Santander Consumer Finanse Sp. z o.o., SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o., SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o., PSA Finance Polska Sp. z o.o. oraz PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o., natomiast Banco Santander S.A. jest jednostką dominującą najwyższego szczebla. Bezpośrednią jednostką dominującą wobec Santander Consumer Bank S.A. jest Bank Zachodni WBK S.A.

Transakcje pomiędzy Bankiem a podmiotami powiązanymi były transakcjami typowymi i rutynowymi w ramach zwykłej działalności operacyjnej oraz zawierane były na warunkach rynkowych. Obejmują one przede wszystkim kredyty, wydatki na wdrożenie i obsługę systemów informatycznych oraz inne usługi informatyczne. Wartości transakcji z podmiotami powiązanymi, salda poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień kończący okres sprawozdawczy oraz związane z nimi koszty i przychody za rok obrotowy zostały przedstawione w poniższych tabelach. Bank nie dokonywał odpisów na należności od podmiotów powiązanych poza statystycznym odpisem IBNR na należności z tytułu udzielonych niezabezpieczonych kredytów bez stwierdzonej utraty wartości.

Bank w ramach transakcji ze spółką stowarzyszoną z Grupą Santander CNP Santander Insurance Life Dac, wartość pobranych przez Bank prowizji wyniosła w latach 2017 i 2016 odpowiednio 466 640 tys. zł oraz 78 452 tys. zł. Wartości te rozliczane są zgodnie z przyjętym przez Bank modelem.

Rok 2017

Transakcje z podmiotami powiązanymi	Przychody	Koszty	Należności	Zobowiązania
Bank Zachodni WBK S.A.	49 900	8 804	154 182	27 015
(podmiot dominujący)				
rachunki rozliczeniowe	0	0	129 461	0
depozyty	0	0	0	25 984
odsetki	81	152	0	0
instrumenty pochodne	49 396	496	24 721	0
provizje	0	1 836	0	0
wymiana walut	241	0	0	0
sprzedaż papierów wartościowych	165	0	0	0
obsługa płatności Elxir	0	105	0	0
dzierżawa sprzętu	0	1 543	0	309
najem nieruchomości	0	39	0	0
obsługa gotówki	12	988	0	0
obsługa kart kredytowych	0	2 733	0	722
najem powierzchni serwerowej	0	911	0	0
pozostałe	5	1	0	0
Santander Consumer Finance S.A. z siedzibą w Hiszpanii	0	6 191	0	350 579
(udziałowiec mniejszościowy)				
zobowiązania z tyt. transakcji z przrzeczeniem odkupu (repo)	0	0	0	350 579
odsetki	0	3 903	0	0
gwarancja emisji papierów wartościowych	0	2 288	0	0
Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.	4 813	7 206	11 310	10 046
(podmiot zależny)				
kredyty i pożyczki	0	0	10 004	0
depozyty	0	0	0	10 001
odsetki	809	51	0	0
opłaty i prowizje	918	0	0	0
wynagrodzenie z tyt. promocji marki Santander	2 477	0	1 046	0
sprzedaż środków trwałych	19	0	0	0
czynsz i media	40	0	0	0
udostępnienie licencji	23	0	0	0
usługi doradcze/administracyjne	288	0	252	0
leasing samochodów	70	2 734	8	0
leasing samochodów - serwis	0	3 478	0	45
obsługa ruchu sieciowego	22	0	0	0
wsparcie dla obsługi i utrzymania systemów IT	120	0	0	0
ubezpieczenie samochodów	0	750	0	0
zarządzanie flotą SCB	0	191	0	0
pozostałe	27	2	0	0

ISBAN Ingenieria de Software Bancario, S.L. z siedzibą w Hiszpanii (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) usługi informatyczne	0 0	6 598 6 598	0 0	0 0
Produban Servicios Informaticos Generales Avda, z siedzibą w Hiszpanii (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) usługi informatyczne usługi rozliczeniowe	0 0 0	3 125 3 040 85	0 0 0	0 0 0
Ibérica de Compras Corporativas, S.L., z siedzibą w Hiszpanii (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) usługi informatyczne	0 0	2 2	0 0	0 0
Finance Professional Services SAS (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) usługi konsultingowe	0 0	77 77	0 0	0 0
Santander Consumer Finance Sp. z o.o. (podmiot zależny) depozyty odsetki dywidenda czynsz i media pozostałe	2 609 0 0 2 458 150 1	1 041 0 1 041 0 0 0	0 0 0 0 0 0	67 711 67 711 0 0 0 0 0
Geoban S.A. (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) usługi informatyczne	0 0	308 308	0 0	0 0
Isban México, S.A. de C.V. (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander) utrzymanie licencji	0 0	326 326	0 0	0 0
BZ WBK Leasing S.A. (podmiot należący do grupy kapitałowej BZ WBK) sprzedaż ŚT	180 180	0 0	0 0	0 0

PSA Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny)	22 763	0	1 015 597	0
kredyty	0	0	1 015 597	0
odsetki	21 572	0	0	0
dywidenda	1 191	0	0	0
PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny)	882	0	91 270	0
kredyty	0	0	91 270	0
odsetki	882	0	0	0
SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. (spółka sekurytyzacyjna)	25 753	54 582	425 066	1 350 049
zobowiązanie sekurytyzacyjne	0	0	0	1 348 051
pożyczka podporządkowana	0	0	296 926	0
rozliczenia z tytułu sekurytyzacji	0	0	127 188	0
odsetki	25 753	54 582	952	1 998
SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (spółka sekurytyzacyjna)	3 353	50 090	49 588	1 264 167
zobowiązanie sekurytyzacyjne	0	0	0	1 262 250
pożyczka podporządkowana	0	0	37 250	0
rozliczenia z tytułu sekurytyzacji	0	0	12 209	0
odsetki	3 353	50 090	129	1 917
CNP SANTANDER INSURANCE LIFE DAC (podmiot stowarzyszony z grupą kapitałową Santander)	0	0	4 340	16 656
wynagrodzenie z tyt. prowizji ubezpieczeniowych	0	0	4 340	16 656

Rok 2016

Transakcje z podmiotami powiązanymi	Przychody	Koszty	Należności	Zobowiązania
Banco Santander S.A. z siedzibą w Hiszpanii (podmiot dominujący najwyższego szczebla)	0	12	0	0
obsługa SWIFT (refaktura)	0	12	0	0
Bank Zachodni WBK S.A. (podmiot dominujący)	16 091	10 007	51 408	19 599
rachunki rozliczeniowe	0	0	51 388	0
depozyty	0	0	0	3 310
kredyty	0	0	0	0
odsetki	288	3 838	19	2
instrumenty pochodne	15 525	575	0	16 200
provizje	0	1 840	0	0
wymiana walut	264	0	0	0
obsługa płatności Elixir	0	99	0	0
dzierżawa sprzętu	0	926	0	0
najem nieruchomości	0	41	0	0
usługi doradcze	0	133	0	0
obsługa gotówki	10	1 050	1	87
obsługa kart kredytowych	0	760	0	0
najem powierzchni serwerowej	4	737	0	0
pozostałe	0	8	0	0
Santander Consumer Finance S.A. z siedzibą w Hiszpanii (udziałowiec mniejszościowy)	0	7 878	0	1 632 613
zobowiązania z tyt. transakcji z przrzeczeniem odkupu (repo)	0	0	0	1 627 199
odsetki	0	5 767	0	5 414
gwarancja emisji papierów wartościowych	0	2 111	0	0

Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.	6 683	7 416	133 682	1 025
(podmiot zależny)				
kredyty i pożyczki	0	0	131 000	0
depozyty	0	0	0	0
rachunki bieżące	0	0	0	1 026
odsetki	3 019	44	1 838	0
opłaty i prowizje	547	0	0	0
wynagrodzenie z tyt.promocji marki Santander	2 345	0	661	0
sprzedaż środków trwałych	5	0	0	0
czynsz i media	39	0	6	0
udostępnienie licencji	143	0	0	0
usługi doradcze/administracyjne	330	0	177	0
leasing samochodów	82	6 260	0	-1
obsługa ruchu sieciowego	23	0	0	0
wsparcie dla obsługi i utrzymania systemów IT	120	0	0	0
ubezpieczenie samochodów	0	817	0	0
zarządzanie flotą SCB	0	295	0	0
pozostałe	30	0	0	0
AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji	317	420	0	28 538
(podmiot zależny)				
depozyty	0	0	0	28 465
odsetki	0	420	0	73
dywidenda	317	0	0	0
ISBAN Ingenieria de Software Bancario, S.L. z siedzibą w Hiszpanii	0	7 573	0	46
(podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)				
usługi informatyczne	0	7 573	0	46
Produban Servicios Informaticos Generale Avda, z siedzibą w Hiszpanii	0	3 490	0	0
(podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)				
usługi informatyczne	0	3 402	0	0
usługi rozliczeniowe	0	88	0	0
Santander Benelux S.A. z siedzibą w Belgii	0	2 440	0	0
(podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)				
odsetki	0	2 440	0	0

Santander Consumer Finance Sp. z o.o. (podmiot zależny)	4 851	1 064	0	70 945
depozyty	0	0	0	70 600
rachunki bieżące	0	0	0	164
odsetki	0	1 064	0	181
dywidenda	4 688	0	0	0
udostępnienie licencji	3	0	0	0
czynsz i media	159	0	0	0
pozostałe	1	0	0	0
GESBAN Servicios Administrativos Globales S.L. Sp. z o.o. Oddział w Polsce (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)	3	0	0	0
sprzedaż majątku	3	0	0	0
Geoban S.A. (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)	0	310	0	0
usługi informatyczne	0	310	0	0
Isban México, S.A. de C.V. (podmiot należący do grupy kapitałowej Santander)	0	984	0	0
utrzymanie licencji	0	984	0	0
BZ WBK Nieruchomości S.A. (podmiot należący do grupy kapitałowej BZ WBK)	0	1	0	0
pracownicze spotkanie biznesowe	0	1	0	0
PSA Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny)	3 313	0	527 292	0
kredyty	0	0	526 000	0
odsetki	3 313	0	1 292	0
PSA Consumer Finance Polska Sp. z o.o. (podmiot zależny)	51	0	0	0
odsetki	51	0	0	0
SC Poland Auto 2014-1 Limited (spółka sekurytyzacyjna)	5 410	5 410	0	0
odsetki	5 410	5 410	0	0

SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. (spółka sekurytyzacyjna)	21 164	47 270	377 825	1 297 039
zobowiązanie sekurytyzacyjne	0	0	0	1 295 315
obligacje sekurytyzacyjne	0	0	0	0
pożyczka podporządkowana	0	0	244 190	0
rozliczenia z tytułu sekurytyzacji	0	0	132 852	0
odsetki	21 164	47 270	783	1 724
SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (spółka sekurytyzacyjna)	1 405	14 630	47 361	1 264 446
zobowiązanie sekurytyzacyjne	0	0	0	1 262 250
obligacje sekurytyzacyjne	0	0	0	0
pożyczka podporządkowana	0	0	37 250	0
rozliczenia z tytułu sekurytyzacji	0	0	9 964	0
odsetki	1 405	14 630	147	2 196
CNP SANTANDER INSURANCE LIFE DAC (podmiot stowarzyszony z grupą kapitałową Santander)	0	0	0	52 891
wynagrodzenie z tyt. prowizji ubezpieczeniowych	0	0	0	52 891

Transakcje pozabilansowe z podmiotami powiązanymi zostały opisane w nocie 41 *Zobowiązania warunkowe*.

Transakcje z Zarządem, kluczowym kierownictwem i Radą Nadzorczą zostały zaprezentowane w nocie nr 43 *Wynagrodzenia Zarządu oraz kluczowego kierownictwa i Rady Nadzorczej*.

46 Leasing operacyjny

Bank posiada umowę najmu powierzchni biurowej głównej siedziby Banku przy pl. Strzegomskiej 42c we Wrocławiu. Ponadto Bank posiada również inne czynne umowy najmu powierzchni biurowych we Wrocławiu – ul. Strzegomska 2-4, ul. Legnicka 42 oraz ul. Ślubińska 18 oraz w Ostrowie Wielkopolskim – ul. Krotoszyńska 35.

Ponadto Bank posiada następujące umowy najmu:

- 171 umowy najmu placówek bankowych
- 2 umowy najmu powierzchni magazynowych
- 9 umów najmu biur jednostek struktury mobilnej.
- 8 umów najmu biur jednostek struktury sprzedaży ratalnej
- 83 umów najmu punktów sprzedaży ratalnej

Większość umów najmu lokali użytkowych zawierana była w Banku na czas określony wynoszący od 3 do 5 lat. Umowy najmu biur jednostek mobilnych są zawarte na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia od 1 do 3 miesięcy.

W przypadku umów zawartych na czas określony, kwota przyszłych zobowiązań dla najbliższego roku oraz w okresie kolejnych lat na dzień 31 grudnia wynosiła odpowiednio:

	31.12.2017	31.12.2016
- w okresie do 1 roku	31 324	36 393
- w okresie od 1 roku do 5 lat	20 482	25 922

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank posiadał również 8 umów podnajmu/dzierżawy lokali. Na dzień 31 grudnia 2016 Bank posiadał 7 umów podnajmu/dzierżawy lokali. W przypadku tych umów kwota przyszłych zobowiązań wobec Banku dla najbliższego roku oraz w okresie kolejnych lat na dzień 31 grudnia wynosiła:

	31.12.2017	31.12.2016
- w okresie do 1 roku	280	332
- w okresie od 1 roku do 5 lat	0	0

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Bank posiadał również 232 umowy leasingu operacyjnego samochodów, na dzień 31 grudnia 2016 ilość ta wynosiła 260. W przypadku umów leasingu operacyjnego samochodów kwota przyszłych zobowiązań dla najbliższego roku oraz w okresie kolejnych lat na dzień 31 grudnia wynosiła:

	31.12.2017	31.12.2016
- w okresie do 1 roku	1 876	2 164
- w okresie od 1 roku do 5 lat	2 982	3 706

47 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Bank stosuje trzypoziomą hierarchię wyceny instrumentów finansowych do wartości godziwej, o następujących poziomach wyceny:

- poziom 1 – gdzie wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,
- poziom 2 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),
- poziom 3 – gdzie wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

a) instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Wycena do wartości godziwej, dane według stanu na dzień 31.12.2017

AKTYWA	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 083 641	11 088	2 989
Aktywa zastawione	1 097 459	413 265	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	2 701	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	93 201	0

Wycena do wartości godziwej, dane według stanu na dzień 31.12.2016

AKTYWA	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 129 428	0	2 457
Aktywa zastawione	1 827 329	0	0
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	618	0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	858	0

ZOBOWIĄZANIA	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	77 350	0

Na dzień 31 grudnia 2016 oraz na 31 grudnia 2015 Bank w portfelu instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej posiadał instrumenty znajdujące się na poziomie 1 (aktywa finansowe dostępne do sprzedaży – bony pieniężne, obligacje skarbowe), na poziomie 2 (instrumenty pochodne, obligacje skarbowe) oraz na poziomie 3 (kapitałowe papiery wartościowe). Instrumenty finansowe wyceniane są poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku, gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wylicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych oraz zmienności kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Wyceny obligacji skarbowych dokonywane są na podstawie notowań fixingu BondSpot S.A. Instrumenty pochodne są wyceniane w oparciu o model zdyskontowanych przepływów bazujący na krzywej dochodowości z rynku międzybankowego. Natomiast niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe są wyceniane przez Bank na podstawie eksperckiego modelu wyceny.

Bank ze względu na brak możliwości pozyskania stawek rynkowych pod koniec 2017 roku (płytki rynek) uznał, że dla części obligacji skarbowych bardziej właściwą metodą wyceny niż wycena wg kwotowań rynkowych, będzie wycena na bazie wartości obserwowanych na rynku, jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym, a tym samym dokonał ich reklasyfikacji z poziomu 1 do poziomu 2. Poza opisaną powyżej sytuacją w prezentowanych okresach nie miały miejsca przesunięcia pomiędzy poziomami 1, 2 i 3.

Zmiana stanu instrumentów finansowych, dla których wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się o obserwowalne dane rynkowe (poziom 3)	Rok 2017	Rok 2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		
Stan na początek okresu	2 457	128 513
Zyski lub straty rozpoznane w kapitałach własnych	939	22
Zyski lub straty rozpoznane w wyniku finansowym	-407	0
Zakupy	0	2 435
Sprzedaże	0	-8 523
Splaty/zapadalność	0	-119 990
Odpis z tytułu utraty wartości	0	0
Transfer	0	0
Inne zmiany	0	0
Stan na koniec okresu	2 989	2 457

b) instrumenty finansowe niewyceniane do wartości godziwej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej

Dane według stanu na dzień 31.12.2017

AKTYWA	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa	Różnica pomiędzy szacowaną wartością godziwą a wartością bilansową
Kasa, środki w Banku Centralnym	31 402	31 402	0
Rachunki i lokaty w innych bankach	130 022	130 022	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 891 179	13 722 105	-169 074
<i>Kredyty gospodarcze</i>	<i>440 434</i>	<i>440 413</i>	<i>-21</i>
<i>Kredyty samochodowe</i>	<i>570 593</i>	<i>569 186</i>	<i>-1 407</i>
<i>Kredyty hipoteczne</i>	<i>3 452 293</i>	<i>3 363 810</i>	<i>-88 483</i>
<i>Kredyty na zakup towarów i usług</i>	<i>2 388 443</i>	<i>2 381 424</i>	<i>-7 019</i>
<i>Kredyty gotówkowe</i>	<i>4 642 738</i>	<i>4 573 457</i>	<i>-69 281</i>
<i>Karty kredytowe</i>	<i>944 417</i>	<i>944 417</i>	<i>0</i>
<i>Pozostałe</i>	<i>1 452 261</i>	<i>1 449 398</i>	<i>-2 863</i>
Inne aktywa	166 525	166 525	0

ZOBOWIĄZANIA	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa	Różnica pomiędzy szacowaną wartością godziwą a wartością bilansową
Zobowiązania wobec banków	152 739	152 739	0
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 171 179	1 169 414	-1 765
Zobowiązania wobec klientów	10 846 837	10 847 531	694
<i>Depozyty detaliczne</i>	<i>5 694 670</i>	<i>5 695 240</i>	<i>570</i>
<i>Depozyty korporacyjne oraz sektora budżetowego</i>	<i>2 421 312</i>	<i>2 421 436</i>	<i>124</i>
<i>Depozyty zabezpieczające</i>	<i>27 503</i>	<i>27 503</i>	<i>0</i>
<i>Rachunki bieżące oraz spłaty i nadpłaty kredytów oraz pożyczek</i>	<i>89 136</i>	<i>89 136</i>	<i>0</i>
<i>Zobowiązania z tyt. przepływów z tytułu sekurytyzacji</i>	<i>2 614 216</i>	<i>2 614 216</i>	<i>0</i>
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	<i>1 676 559</i>	<i>1 680 144</i>	<i>3 585</i>
Pozostałe zobowiązania	153 879	153 879	0

Dane według stanu na dzień 31.12.2016

AKTYWA	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa	Różnica pomiędzy szacowaną wartością godziwą a wartością bilansową
Kasa, środki w Banku Centralnym	79 011	79 011	0
Rachunki i lokaty w innych bankach	111 870	111 870	0
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 370 604	13 278 216	-92 388
<i>Kredyty gospodarcze</i>	<i>478 071</i>	<i>478 071</i>	<i>0</i>
<i>Kredyty samochodowe</i>	<i>647 904</i>	<i>650 000</i>	<i>2 096</i>
<i>Kredyty hipoteczne</i>	<i>4 154 803</i>	<i>4 116 115</i>	<i>-38 688</i>
<i>Kredyty na zakup towarów i usług</i>	<i>2 297 458</i>	<i>2 286 819</i>	<i>-10 639</i>
<i>Kredyty gotówkowe</i>	<i>3 999 783</i>	<i>3 954 626</i>	<i>-45 157</i>
Karty kredytowe	850 450	850 450	0
Pozostałe	942 135	942 135	0
Inne aktywa	165 186	165 186	0

ZOBOWIĄZANIA	Wartość bilansowa	Szacowana wartość godziwa	Różnica pomiędzy szacowaną wartością godziwą a wartością bilansową
Zobowiązania wobec banków	73 339	73 341	2
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 632 613	1 632 502	-111
Zobowiązania wobec klientów	10 889 396	10 905 662	16 266
<i>Depozyty detaliczne</i>	<i>5 734 170</i>	<i>5 750 218</i>	<i>16 048</i>
<i>Depozyty korporacyjne oraz sektora budżetowego</i>	<i>2 513 473</i>	<i>2 513 691</i>	<i>218</i>
<i>Rachunki bieżące oraz spłaty i nadpłaty kredytów oraz pożyczek</i>	<i>80 267</i>	<i>80 267</i>	<i>0</i>
<i>Zobowiązania z tyt. przepływów z tytułu sekurytyzacji</i>	<i>2 561 486</i>	<i>2 561 486</i>	<i>0</i>
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 466 769	1 466 235	-534
Pozostałe zobowiązania	14 039	14 039	0

Bank posiada instrumenty finansowe, które zgodnie z przyjętymi standardami MSSF nie są wyceniane do wartości godziwej. Do instrumentów tych należą: należności od banków, kredyty i pożyczki udzielone klientom, zobowiązania wobec banków i klientów oraz zobowiązania podporządkowane. Zgodnie z MSSF 13 Bank powinien ujawnić oszacowaną wartość godziwą tych instrumentów. Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa. W przypadku tych produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych. Przepływy finansowe dla wycenianych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Wszystkie zaprezentowane powyżej instrumenty finansowe znajdują na poziomie 3 hierarchii wyceny instrumentów finansowych. W prezentowanych okresach Bank nie dokonywał przesunięć pomiędzy poziomami.

Wartości na koniec 2017 i 2016 roku ustalono przy zastosowaniu takiego samego modelu.

Należności od banków

Bank posiada jedynie środki na rachunkach bieżących oraz lokaty o krótkich terminach, w związku z czym wartość godziwa tych należności nie odbiega istotnie od ich wartości bilansowej, z uwagi na naturę rachunków bieżących.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wykazywane są w wartości netto po uwzględnieniu odpisów z tytułu utraty wartości (rezerw). Wartość godziwa kredytów i pożyczek udzielonych klientom o określonym terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów pieniężnych przy zastosowaniu odpowiednich stóp dyskontowych. Przepływy pieniężne zostały określone w oparciu o przepływy umowne. Stopy dyskontowe zostały ustalone w oparciu o aktualne rynkowe oprocentowanie odpowiednich produktów kredytowych.

Zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania podporządkowane i zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Wartość godziwa zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu odpowiednich stóp rynkowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

48 Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych jest dokonywane tylko w przypadku, gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty ujętych kwot i zamierza się rozliczyć w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie.

W szczególności Bank zawiera porozumienia dotyczące kompensowania, czyli umowy ISDA (*International Swaps and Derivatives Association Master Agreements*) oraz GMRA (*Global Master Repurchase Agreement*), które umożliwiają kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych w przypadku zaistnienia przypadku naruszenia postanowień umowy w stosunku do którejś ze stron. Z MSR 32 wynika jednak, że aby kompensata była możliwa, tytuł prawny nie może być uwarunkowany wystąpieniem określonego zdarzenia w przyszłości.

31.12.2017	Wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty nie kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Wartość netto
		Instrumenty finansowe	Wartość otrzymanych / złożonych zabezpieczeń*	
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	95 902	0	-95 195	707
Razem	95 902	0	-95 195	707
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 171 179	0	-1 171 179	0
Razem	1 171 179	0	-1 171 179	0

31.12.2016	Wartość prezentowana w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Powiązane kwoty nie kompensowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Wartość netto
		Instrumenty finansowe	Wartość otrzymanych / złożonych zabezpieczeń*	
Aktywa finansowe				
Instrumenty pochodne	1 476	-858	0	618
Razem	1 476	-858	0	618
Zobowiązania finansowe				
Instrumenty pochodne	77 350	-858	-75 515	977
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 632 613	0	-1 632 613	0
Razem	1 709 963	-858	-1 708 128	977

49 Wynagrodzenie biegłego rewidenta

Poniżej podano wynagrodzenie należne PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. za usługi dotyczące 2017 i 2016 roku.

Wynagrodzenie biegłego rewidenta za rok obrotowy w wartości brutto	Rok 2017	Rok 2016
Obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego	1 002	917
Pozostałe usługi	702	283
Razem	1 704	1 200

50 Zmiana prezentacji danych finansowych

Sprawozdanie z całkowitych dochodów

W roku 2017 Bank dokonał zmiany prezentacji podatku odroczonego dotyczącego pozycji pozostałych całkowitych dochodów, zmiana polegała na wyodrębnieniu wartości podatku odroczonego dla każdej z pozycji stanowiącej pozostałe całkowite dochody. Zdaniem Banku taka prezentacja jest bardziej właściwa i w związku z tym podnosi wartość informacyjną sprawozdania finansowego.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

W roku 2017 Bank dokonał zmian prezentacji rezerw na zobowiązania pozabilansowe, rozliczeń międzyokresowych z tytułu niewykorzystanych urlopów oraz rozliczeń z tytułu nieprzepracowanych zwrotów składek ubezpieczeniowych:

- rezerwy na zobowiązania pozabilansowe prezentowane były w pozycji *Pozostałe zobowiązania*, obecnie ujęte zostały w pozycji *Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy*,
- rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów prezentowane były w pozycji *Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy*, obecnie ujęte zostały w pozycji *Koszty i przychody rozliczane w czasie*,
- rozliczenia z tytułu nieprzepracowanych zwrotów składek ubezpieczeniowych prezentowane były w pozycji *Koszty i przychody rozliczane w czasie*, obecnie ujęte zostały w pozycji *Pozostałe zobowiązania*.

Zdaniem Banku taka prezentacja jest bardziej właściwa z uwagi na charakter tych pozycji i w związku z tym powyższe zmiany prezentacyjne podnoszą wartość informacyjną sprawozdania finansowego.

Opisane powyżej zmiany prezentacji danych finansowych zostały wprowadzone w roku 2017 retrospektywnie, z odpowiednimi korektami danych za okres porównawczy, które zaprezentowano poniżej.

AKTYWA	31.12.2016	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Rozliczenia mędzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	Rozliczenia z tytułu nieprzepracowanych zwrotów składek ubezpieczeniowych	31.12.2016 (dane przekształcone)
Kasa, środki w Banku Centralnym	79 011				79 011
Rachunki i lokaty w innych bankach	111 870				111 870
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 131 885				1 131 885
Aktywa zastawione	1 827 329				1 827 329
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	618				618
Instrumenty pochodne zabezpieczające	858				858
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	13 370 604				13 370 604
Akcje i udziały w jednostkach zależnych	157 552				157 552
Wartości niematerialne	15 332				15 332
Rzeczowe aktywa trwałe	49 037				49 037
Inne aktywa	165 186				165 186
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	425 644				425 644
Rozliczenia międzyokresowe	47 369				47 369
AKTYWA RAZEM	17 382 295	0	0	0	17 382 295

ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY	31.12.2016	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	Rozliczenia z tytułu nieprzepracowanych zwrotów składek ubezpieczeniowych	31.12.2016 (dane przekształcone)
ZOBOWIĄZANIA					
Zobowiązania wobec banków	73 339				73 339
Zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu	1 632 613				1 632 613
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0				0
Instrumenty pochodne zabezpieczające	77 350				77 350
Zobowiązania wobec klientów	10 889 396				10 889 396
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 466 769				1 466 769
Pozostałe zobowiązania, w tym:	122 381	-23 040		4 245	103 586
- zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	14 039				14 039
Koszty i przychody rozliczane w czasie	360 608		9 206	-4 245	365 569
Rezerwa restrukturyzacyjna i pozostałe rezerwy	54 806	23 040	-9 206		68 640
Zobowiązania podporządkowane	0				0
ZOBOWIĄZANIA RAZEM	14 677 262	0	0	0	14 677 262
KAPITAŁY					
Kapitał podstawowy	520 000				520 000
Nadwyżka z emisji akcji	768 047				768 047
Pozostałe kapitały	965 578				965 578
Zyski zatrzymane	451 408				451 408
KAPITAŁY RAZEM	2 705 033				2 705 033
ZOBOWIĄZANIA I KAPITAŁY RAZEM	17 382 295	0	0	0	17 382 295

51 Zdarzenia po dniu kończącym okres sprawozdawczy

Po dniu 31 grudnia 2017 do daty sporządzenia sprawozdania nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia.

Wrocław, 06 lutego 2018 roku

Przemysław Kończal

Prezes Zarządu

Piotr Żabski

Wiceprezes Zarządu

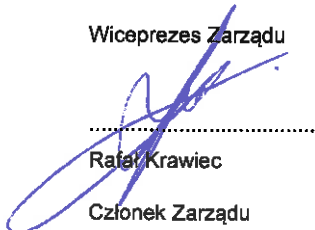
Piotr Dolata

Członek Zarządu

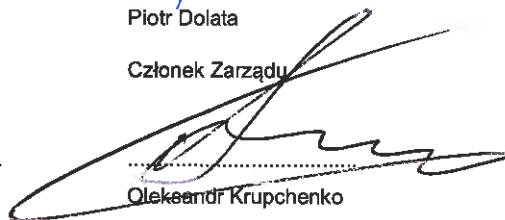
Mariusz Klepacz

Członek Zarządu

Rafał Krawiec

Członek Zarządu

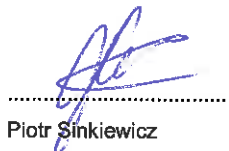
Oleksandr Krupchenko

Członek Zarządu

Paweł Muciek

Członek Zarządu

Piotr Sinkiewicz

Członek Zarządu

Sebastian Ślania

Członek Zarządu

Kamil Rzeczkowski

Dyrektor Departamentu Rachunkowości
Główny Księgowy

SANTANDER CONSUMER BANK S.A.

Wrocław, ul. Strzegomska 42c

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

SANTANDER CONSUMER BANK S.A.

ZA ROK OBROTOWY 2017

I. Wstęp

Santander Consumer Bank S.A. jest jedną z wiodących instytucji finansowych w sektorze consumer finance w Polsce. Zaspokaja potrzeby gospodarstw domowych oraz małych i średnich przedsiębiorstw poprzez dostarczenie innowacyjnych produktów i usług bankowych. Bank kieruje się dążeniem do zapewnienia stabilnego i bezpiecznego rozwoju biznesu, budowanego na podstawie kompleksowych procedur i rachunku ekonomicznego z jednoczesnym, konsekwentnym stosowaniem zasad etyki bankowej w relacjach ze swoimi klientami i outsourcerami. Siła Banku opiera się na głębokiej znajomości rynku i klientów, efektywnym i optymalnym wykorzystaniu posiadanych zasobów i różnorodnych kanałów dystrybucji.

II. Struktura akcjonariatu i władze Banku

Akcjonariusze

Akcjonariuszami Santander Consumer Bank S.A. są:

- Bank Zachodni WBK S.A. posiadający 3.120.000 (trzy miliony sto dwadzieścia tysięcy) akcji imiennych zwykłych serii A, B, C1, C2, D, E, F,G stanowiących 60% kapitału zakładowego Banku i reprezentujących 60% głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku oraz
- Santander Consumer Finance S.A. z siedzibą w Madrycie, posiadający 2.080.000 (dwa miliony osiemdziesiąt tysięcy) akcji imiennych zwykłych serii G, H, I, J, K stanowiących 40% kapitału zakładowego Banku i reprezentujących 40% głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku.

W trakcie 2017 roku Akcjonariusze uczestniczyli w sześciu Walnych Zgromadzeniach Santander Consumer Bank S.A.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Santander Consumer Bank S.A. na dzień 31 grudnia 2017 r. pełniła swoje obowiązki w składzie:

- Pan Jacek Mościcki – Przewodniczący Rady,
- Pan Bruno Montalvo Wilmot – Wiceprzewodniczący Rady,
- Pan Andrzej Burliga - Członek Rady,
- Pan Arkadiusz Wiktor Przybył – Członek Rady,
- Pan Dariusz Gafka – Członek Rady,
- Pan Sergiusz Najar - Członek Rady,
- Pan David Turiel Lopez – Członek Rady,
- Pan Francisco Javier Gamarra Anton – Członek Rady.

W trakcie roku 2017 w składzie Rady Nadzorczej zaszły następujące zmiany:

- w dniu 16 lutego 2017 r. Pan Eamonn Crowley złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 17 lutego 2017 r.;
- w dniu 21 kwietnia 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie, w związku z upływem dotychczasowej kadencji, powołało Radę Nadzorczą na kolejną kadencję w składzie: Pan Andrzej Burliga, Pan Dariusz Gafka, Pan Francisco Javier Gamarra Anton, Pan Bruno Montalvo Wilmot, Pan Jacek Mościcki, Pan Sergiusz Najar, Pan David Turiel Lopez, Pan Arkadiusz Wiktor Przybył;
- w dniu 11 grudnia 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało, ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2018 r., na Członka Rady Nadzorczej Panią Monikę Tatar oraz Panią Paulą Garcia Arana.;
- w dniu 12 grudnia 2017 r. Pan Francisco Javier Gamarra Anton złożył rezygnację z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2017 r.

W roku 2017 odbyło się 14 posiedzeń Rady Nadzorczej Santander Consumer Bank S.A.

Zarząd

Zarząd Santander Consumer Bank S.A. na dzień 31 grudnia 2017 roku pełnił swoje obowiązki w składzie:

- Pan Przemysław Kończal – Prezes Zarządu,
- Pan Piotr Żabski – Wiceprezes Zarządu,
- Pan Piotr Dolata – Członek Zarządu,
- Pan Rafał Krawiec – Członek Zarządu,
- Pan Mariusz Klepacz – Członek Zarządu,
- Pan Oleksandr Krupchenko – Członek Zarządu,
- Pan Paweł Muciek – Członek Zarządu,
- Pan Sebastian Ślanda – Członek Zarządu.

W trakcie roku 2017 miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu Banku:

- w dniu 7 lutego 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Pawła Mućka do pełnienia funkcji Członka Zarządu ze skutkiem na dzień 8 lutego 2017 r.
- w dniu 9 marca 2017 r. Pan Arkadiusz Wiktor Przybył złożył rezygnację z funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 10 marca 2017 r.
- w dniu 9 marca 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Przemysława Kończala do pełnienia funkcji Prezesa Zarządu ze skutkiem na dzień 10 marca 2017 r.
- w dniu 12 kwietnia 2017 r. ze skutkiem na dzień 21 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza, w związku z upływem dotychczasowej kadencji, powołała Zarząd na nową kadencję w następującym składzie: Pan Przemysław Kończal, Pan Piotr Żabski, Pan Mariusz Klepacz, Pan Rafał Krawiec, Pan Oleksandr Krupchenko, Pan Paweł Muciek, Pan Sebastian Ślanda.
- w dniu 25 kwietnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Piotra Dolatę do pełnienia funkcji Członka Zarządu.
- w dniu 12 grudnia 2017 r. Rada Nadzorcza powołała Pana Piotra Sinkiewicza do pełnienia funkcji Członka Zarządu ze skutkiem na dzień 1 stycznia 2018 r.

W roku 2017 odbyło się 77 posiedzeń Zarządu Santander Consumer Bank S.A.

III. Podmioty zależne i kontrolowane

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank posiadał następujące podmioty zależne i kontrolowane:

- Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. – podmiot zależny, w którym Bank posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym,
- Santander Consumer Finance Sp. z o.o. – podmiot zależny, w którym Bank posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym,
- PSA Finance Polska Sp. z o.o. – podmiot zależny, w którym Bank posiada 50% udziałów w kapitale zakładowym,
- PSA Consumer Finance Sp. z o.o. – podmiot zależny od PSA Finance Polska Sp. z o.o., w którym spółka ta posiada 100% udziałów w kapitale zakładowym,
- SC Poland Consumer 15-1 Sp. z o.o. – podmiot kontrolowany przez Bank w związku ze spełnieniem warunków kontroli określonych w MSSF 10.7. Bank nie posiada udziałów w kapitale zakładowym spółki,
- SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. – podmiot kontrolowany przez Bank w związku ze spełnieniem warunków kontroli określonych w MSSF 10.7. Bank nie posiada udziałów w kapitale zakładowym spółki.

W dniu 28 marca 2017 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji, na którym została podjęta uchwała o zatwierdzeniu sprawozdania likwidacyjnego Spółki sporządzonego na dzień 27 marca 2017 r., to jest na dzień poprzedzający podział między wspólników majątku. Środki pieniężne pozostałe po likwidacji AKB Marketing Services Sp. z o.o. w likwidacji w dniu 28 marca 2017 r. zostały przebrane na rachunek Santander Consumer Banku S.A. (jako jedynego udziałowca).

Zatwierdzone sprawozdanie likwidacyjne zostało zgłoszone do sądu rejestrowego z jednoczesnym wnioskiem o wykreślenie spółki z rejestru. W dniu 20.11.2017 r. spółka została wykreślona z rejestru przedsiębiorców KRS.

IV. Najważniejsze wydarzenia w 2017 roku

Najważniejszymi wydarzeniami dla Banku w roku 2017 były:

- Powołanie Zarządu na nową kadencję w kwietniu 2017 r.
- Powołanie Rady Nadzorczej na nową kadencję w kwietniu 2017 r.
- Powołanie Komitetu Audytu oraz Komitetu ds. Wynagrodzeń na nową kadencję w kwietniu 2017 r.
- Zakończenie w marcu 2017 r. realizacji zaleceń nadzorczych po inspekcji problemowej KNF w 2015 r.
- Przeprowadzenie w Banku procesu BION w czerwcu 2017 r. według stanu na 31.12.2016 r. zakończonego uzyskaniem oceny końcowej na poziomie uprawniającym do wypłaty dywidendy akcjonariuszom Banku za rok 2017.
- Zakończenie prac nad wdrożeniem nowego standardu sprawozdawczości finansowej IFRS 9 obowiązującego od 1 stycznia 2018 r.
- Zakończenie prac nad wdrożeniem Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach a także Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w Bankach.
- Nałożenie na Bank przez Komisję Nadzoru Finansowego dodatkowego wymogu kapitałowego związanego z portfelem kredytów walutowych.
- Bank przeprowadził testy warunków skrajnych dla wszystkich ryzyk uznanych za istotne w 2016 r., których wyniki pokazują dużą odporność Banku na negatywne zmiany w otoczeniu makroekonomicznym.

IV. Nagrody, wyróżnienia i pozycje w rankingach

W 2017 roku Santander Consumer Bank S.A. zdobył następujące nagrody, wyróżnienia i pozycje w rankingach:

- tytuł „Bank Przyjazny Klientowi” przyznany przez Fundację Obserwatorium Zarządzania,
- I miejsce w Rankingu TotalMoney.pl dotyczącym kredytów gotówkowych - kwiecień 2017,
- I miejsce wśród wrocławskich firm w Europejskim Wyzwaniu Rowerowym 2017,
- I miejsce w rankingu Perły Polskiej Gospodarki organizowanym przez magazyn Polish Market w kategorii Perły Sektora Finansowego – listopad 2017,
- I miejsce w rankingu CESSIO Outsourcing 2017 organizowanym przez Konferencję Przedsiębiorstw Finansowych w Polsce w kategorii Wierzyciel pierwotny z sektora bankowego – listopad 2017.

V. Otoczenie makroekonomiczne i regulacyjne w 2017 roku

Otoczenie makroekonomiczne

W roku 2017 sytuacja gospodarcza na świecie uległa znacznej poprawie. Zarówno gospodarka europejska, jak i gospodarka Stanów Zjednoczonych rozwijała się na początku roku w umiarkowanym tempie; W drugiej połowie 2017 roku nastąpiło wyraźne przyspieszenie dynamiki wzrostu gospodarczego.. W USA w ujęciu kwartalnym, począwszy od Q1, PKB wyniósł odpowiednio 1,4%, 3,1% i 3,2%. Za Q4 oczekuje się wzrostu na poziomie 3,0%. W EuroZone wzrost wyniósł 2,0%, 2,3% i 2,6% kwartalnie rok do roku. Za Q4 oczekuje się wzrostu na poziomie 2,6%.

W 2017 roku FED rozpoczął serię podwyżek stóp procentowych sugerując wyraźnie, że zamierza kontynuować podwyżki w najbliższych trzech latach. Obecnie główna stopa w USA jest w przedziale 1,25%-1,50%. EuroZone jest pod względem stabilna i główna stopa pozostaje od dłuższego czasu na poziomie 0% -. ECB sukcesywnie zmniejsza program skupu aktywów i od stycznia 2018 wynosi on 30 miliardów EUR miesięcznie.

Polska gospodarka odnotowuje w 2017 rekordowe, w pozytywnym znaczeniu, wskaźniki makro. PKB wyprzedza średnią unijną (Q1 @ 4,0%, Q2 @ 4,0%, Q3 @ 4,9% oraz wstępne dane za cały 2017 rok 4,6% r/r), stopa bezrobocia rejestrowanego według GUS jest na rekordowo niskim poziomie (6,5%), inflacja jest na komfortowym poziomie (ok.2%). Wzrost gospodarczy oparty jest zarówno na konsumpcji która była głównym motorem wzrostu oraz na inwestycjach, które uległy znacznej poprawie w drugiej połowie roku Kurs walutowy PLN umocnił się w 2017 roku względem większości głównych walut. CHF/PLN wrócił pod koniec 2017 roku do poziomu ze stycznia 2015 roku, czyli przed uwolnieniem kursu CHF do EUR przez Bank Centralny Szwajcarii. Referencyjna stopa procentowa pozostaje na niezmiennym poziomie od marca 2015 r. i wynosi 1,5%. Prognozuje się, że stopy procentowe zostaną podniesione nie wcześniej niż w IV kwartale 2018 roku.

Otoczenie regulacyjne

Otoczenie regulacyjne Banku charakteryzuje się znaczną zmiennością. Konsekwencją zmienności oraz różnorodności i wielokierunkowości wprowadzanych zmian jest konieczność umiejętnej adaptacji przez Bank do nowych wymogów prawnych i regulacyjnych. Umiejętność ta decyduje o powodzeniu działań Banku na rynku finansowym i realizacji celów strategicznych. W celu zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa, rekomendacjami nadzorczymi oraz standardami rynkowymi w Banku funkcjonuje proces monitorowania zmian prawnych i regulacyjnych oraz projektów zmian, którego celem jest ocena wpływu działań legislacyjnych (zarówno na poziomie Unii Europejskiej, jak i krajowym) na procesy biznesowe i systemy informatyczne. Umożliwia to Bankowi przygotowanie się i odpowiednie dostosowanie do zmian.

VI. Model działania Banku

W 2017 roku Bank realizował przyjętą na lata 2017-2019 Strategię, która oparta jest o sprawdzony i skuteczny model biznesowy Banku. Model ten koncentruje się na działalności kredytowej w obszarze finansów konsumenckich (consumer finance). Podstawowa akcja kredytowa realizowana przez Bank oparta jest o następujące grupy produktów kredytowych:

- zabezpieczone - kredyty samochodowe na zakup pojazdów nowych oraz używanych,
- niezabezpieczone - kredyty ratalne, kredyty gotówkowe, kredyty konsolidacyjne oraz karty kredytowe.

W ramach działalności wspierającej podstawową akcję kredytową, Bank prowadzi działalność polegającą na udzielaniu partnerom biznesowym kredytów gospodarczych, którzy współpracując z Bankiem, oferują klientom produkty Banku tj.: kredyty samochodowe, kredyty ratalne oraz karty kredytowe.

Bank w ramach dywersyfikacji źródeł przychodów oraz minimalizacji ryzyka kredytowego prowadzi sprzedaż ubezpieczeń powiązanych i niepowiązanych z produktami kredytowymi.

Głównym źródłem pozyskania nowych klientów jest dla Banku kredyt ratalny, karta kredytowa oraz kredyt samochodowy. Posiadana przez Bank baza danych klientów wykorzystywana jest do dalszego oferowania klientom kredytów gotówkowych i konsolidacyjnych, kart kredytowych oraz produktów ubezpieczeniowych. Bank wykorzystuje przy tym zaawansowane technologicznie i analitycznie procesy marketingu bezpośredniego. Ostateczna finalizacja umowy kredytu następuje w Oddziale Banku lub za pomocą zdalnego kanału sprzedaży, który staje się coraz istotniejszym kanałem dystrybucji produktów.

Od ponad 3 lat, bank realizuje także strategię dla kanałów zdalnych wprowadzając projekty z Programu o nazwie „Misja Internet”, którym elementami są między innymi: wdrożenie Bankowości Internetowej, rozwój procesów zdalnych z udziałem Contact Center oraz digitalizacja procesów sprzedażowych. W ramach „Misji Internet” w marcu 2017 roku został uruchomiony w pełni zdalny kanał dystrybucji depozytów detalicznych (eDepo). Bank aktywnie współpracuje z dostawcami zewnętrznymi w zakresie wprowadzania narzędzi będącymi elektronicznymi środkami przekazu, które mają za zadanie pomóc w zapewnieniu bardziej przyjaznych doświadczeń Klientów przy zawieraniu umów lub kontakcie Klienta z bankiem. W 2017 roku bank rozpoczął prace nad wdrożeniem Bankowości Mobilnej.

Finansowanie działalności Banku oparte jest o zasadę dywersyfikacji źródeł finansowania oraz minimalizację kosztu finansowania. W tym celu Bank wykorzystuje Oddziały Banku do działalności depozytowej wśród klientów indywidualnych oraz sieć mobilną do działalności depozytowej wśród klientów korporacyjnych. Bank pozyskuje również finansowanie z rynku hurtowego.

Bank posiada również portfel kredytów hipotecznych w CHF i PLN, oraz portfel kredytów samochodowych w CHF (sprzedaż tych produktów została wstrzymana w 2009 roku). Bank koncentruje się na efektywnym zarządzaniu portfelem zawartych umów i nie zakłada wznowienia sprzedaży kredytów hipotecznych oraz kredytów samochodowych w walutach obcych.

A. Produkty kredytowe i ubezpieczeniowe

W 2017 roku Santander Consumer Bank S.A. posiadał w swojej ofercie następujące produkty kredytowe:

- kredyty i pożyczki samochodowe,
- kredyty gospodarcze,
- kredyty ratalne,
- kredyty gotówkowe,
- karty kredytowe.

Kredyty i pożyczki samochodowe

Bank sprzedaje następujące detaliczne kredyty samochodowe:

- kredyty na samochody nowe,
- kredyty na samochody używane,
- pożyczki pod zabezpieczenie samochodu,
- kredyty refinansowe.

Kredyty na samochody nowe mogą być przeznaczone na zakup pojazdów samochodowych, tj. samochodów osobowych, samochodów ciężarowych o całkowitej masie do 6,5 tony, motocykli i motorowerów. Kredyty na samochody używane przeznaczone mogą być na zakup samochodów osobowych i ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej do 6,5 tony, w wieku do 12 lat, motocykli w wieku do 6 lat oraz na spłatę kredytu z ratą balonową i kredytu udzielonego przez inny bank. Kredytobiorcami mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorcy. Pożyczki pod zabezpieczenie samochodu (auto nie starsze niż 8 lat w momencie rozpoczęcia kredytu) udzielane są osobom fizycznym i przedsiębiorcom na dowolny cel.

Kredyty gospodarcze

Bank udziela dealerom samochodów nowych i używanych kredytów gospodarczych oraz gwarancji bankowych w celu stymulacji sprzedaży detalicznych kredytów samochodowych przez te podmioty. Kredyty gospodarcze oraz gwarancje bankowe dla dealerów samochodów dzielą się na:

- kredyty stokowe – na finansowanie zapasów samochodów przeznaczonych na sprzedaż, w tym samochodów demonstracyjnych,
- kredyty na finansowanie bieżącej działalności,
- kredyty na finansowanie floty na wynajem,
- kredyty na finansowanie samochodów służbowych,
- gwarancje bankowe przeznaczone na zabezpieczenie kontraktów dealerów z importerami.

Bank udziela również sprzedawcom dóbr konsumpcyjnych (AGD, RTV, meble, inne) kredytów gospodarczych w celu stymulacji sprzedaży kredytów ratalnych. Skala tej działalności jest zdecydowanie mniejsza w porównaniu z ww. kredytami dla dealerów samochodów.

Kredyty ratalne

Kredyty ratalne na zakup towarów i usług to produkt skierowany do klientów nowych, którzy wcześniej nie korzystali z oferty Banku, jak również do klientów, którzy aktualnie spłacają inne zobowiązania wobec Banku lub korzystali z produktów Banku w przeszłości. Produkt ten dostępny jest na terenie całego kraju, u partnerów handlowych, którzy mają podpisaną z Bankiem

umowę o współpracy. Produkt ten stanowi główne źródło pozyskiwania nowych klientów, korzystających w dalszym etapie współpracy z innych produktów Banku.

Kredyty gotówkowe

Obecnie w ramach kredytu gotówkowego klientom oferowane są następujące produkty:

- kredyty gotówkowe,
- kredyty konsolidacyjne.

W ofercie wyróżniamy dwa typy kredytów gotówkowych. Kredyty gotówkowe dla klientów z istniejącym zapisem historii kredytowej oraz kredyty gotówkowe dla klientów nieznanymi. Ofertę kredytów konsolidacyjnych Bank kieruje do klientów znanych ze zdolnością do konsolidacji wewnętrznego lub zewnętrznego długu. Dla klientów wykazujących trudności płatnicze Bank oferuje kredyty konsolidacyjne do celów restrukturyzacyjnych.

Karty kredytowe

Obecnie w ofercie Banku znajdują się następujące produkty kartowe:

- w sieci Oddziałów Banku oraz w Oddziałach Partnerskich - Visa Comfort, Visa Comfort Plus, TurboKARTA,
- w Punktach Obsługi Klienta w sieci partnera sprzedaży - karty „co-branded” Visa Saturn, Visa Media Markt, Visa Castorama.

Oferowane przez Bank karty mogą być wydawane w opcji Instant, czyli gotowe do natychmiastowego użycia (Comfort, Saturn, Media Markt, Castorama) lub Personal wymagające aktywacji (Comfort Plus, TurboKARTA, Media Markt, Saturn, Castorama).

Ubezpieczenia

Bank oferuje swoim klientom również produkty ubezpieczeniowe powiązane i nie powiązane z ofertą kredytową Banku. W tym obszarze Bank koncentruje się przede wszystkim na zapewnieniu klientom adekwatnych do ich potrzeb produktów ubezpieczeniowych oraz na ciągłej rozbudowie swojej oferty, która będzie dostępna w wielu kanałach dystrybucji.

B. Źródła finansowania

Depozyty

Bank proponuje klientom detalicznym lokaty terminowe w PLN, a w ofercie Banku znajdują się następujące rodzaje produktów:

- lokaty terminowe o stałej stopie procentowej z kapitalizacją na koniec okresu i terminach od 1 do 36 miesięcy,
- lokaty progresywne o terminie 12 miesięcy o rosnącej stopie procentowej określonej w momencie zakładania lokaty.

W swojej ofercie Bank posiada również lokaty terminowe dla klientów instytucjonalnych – lokata Direct+ Corporate. Lokaty oferowane są na dowolny termin – już od 1 dnia, a oprocentowanie ustalane jest w drodze indywidualnych negocjacji. Minimalna kwota lokaty wynosi 100 tys. PLN.

Podstawowym źródłem finansowania Banku są zobowiązania wobec klientów, które stanowiły 61,5% zobowiązań i kapitałów ogółem na dzień 31 grudnia 2017 r. Wartościowo dominują produkty dla klientów detalicznych, na które składają się głównie lokaty terminowe o stałej stopie z kapitalizacją na koniec okresu, przyjmowane od osób fizycznych. Pozostałą część stanowią lokaty przyjmowane od klientów korporacyjnych.

Własne papiery wartościowe

Finansowanie z tytułu własnych papierów wartościowych stanowiło 9,5% zobowiązań i kapitałów ogółem na dzień 31 grudnia 2017 r. W roku 2017 Santander Consumer Bank S.A. kontynuował działania w celu dywersyfikacji źródeł finansowania, emitując obligacje w ramach programu emisji dłużnych papierów wartościowych z gwarancją Santander Consumer Finance S.A.. Santander Consumer Bank S.A. w 2017 r. wyemitował 873,5 mln zł obligacji. Wszystkie nowe emisje to obligacje zmiennokuponowe o terminie zapadalności 3 lub 5 lat. Obligacje zostały wyemitowane w ramach zaktualizowanego programu emisji z grudnia 2015 roku.

Sekurytyzacja

We wrześniu 2015 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów ratalnych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 2015-1 sp. z o.o (SPV2) z siedzibą w Polsce.

Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 051 mln zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV2. Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się stopa WIBOR 1M oraz marża. W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji to 19 sierpnia 2025 r., natomiast Bank pierwotnie szacował, że nastąpi to w okresie do 2 lat od daty zawarcia transakcji. W marcu 2017 roku Bank podpisał aneks do transakcji sekurytyzacyjnej z 2015 roku, wydłużający okres odnawiania poziomu należności sekurytyzowanych (rewolwing). Skutkuje to na wydłużeniem efektywnego terminu transakcji o 2 lata. W celu wsparcia finansowania transakcji Bank udzielił SPV2 pożyczki podporządkowanej o wartości na dzień 31 grudnia 2017 r. wynoszącej 297 878 tys. zł. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji. Płatność odsetek od pożyczki następuje w ramach płatności kaskadowych tzn. realizowanych w określonej kolejności, ze środków posiadanych przez SPV2, zaś całkowita spłata kapitału będzie miała miejsce po pełnym wykupie obligacji. Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie.

W sierpniu 2016 roku Bank dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów gotówkowych. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną i rewolwingową polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Consumer 16-1 Sp. z o.o. (SPV3) z siedzibą w Polsce.

Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów obligacje o łącznej wartości 1 225 mln zł, zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV3. Wyemitowane zostały trzy klasy obligacji: A, B i C. Klasa A w wysokości 1 mld zł została sprzedana zewnętrznemu inwestorowi. Klasa B i C o łącznym nominale 225 mln zł, została nabyta przez SCB, a następnie w grudniu 2016 roku odsprzedana Europejskiemu Bankowi Centralnemu (EBI) (w ramach programu EFSI - European Fund for Strategic Investment).

Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się stopa WIBOR 1M oraz marża. W wyniku sekurytyzacji Bank uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji to 16 września 2026 r., natomiast Bank szacuje, że nastąpi to w okresie do 3 lat od daty zawarcia transakcji. W celu wsparcia finansowania transakcji Bank udzielił SPV3 pożyczki podporządkowanej o wartości na dzień 31 grudnia 2017 r. wynoszącej 37 397 tys. zł. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji. Płatność odsetek od pożyczki następuje w ramach płatności kaskadowych tzn. realizowanych w określonej kolejności, ze środków posiadanych przez SPV3, zaś całkowita spłata kapitału będzie miała miejsce po pełnym wykupie obligacji. Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie.

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne obu sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do nieuwzględniania sekurytyzowanych aktywów w sprawozdaniu w sytuacji finansowej Banku. W związku z powyższym Bank rozpoznaje sekurytyzowane aktywa na 31 grudnia 2017 r. w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom w wartości netto 2 136 690 tys. zł, co stanowi 12,1% sumy aktywów.

Oszacowana na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość godziwa sekurytyzowanych aktywów netto wynosiła 2 145 065 tys. zł. Jednocześnie, w ramach istniejących transakcji sekurytyzacji, Bank wykazuje:

- w pozycji Zobowiązania wobec klientów zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji w wysokości 2 614 216 tys. zł, co stanowi 14,8% sumy zobowiązań i kapitałów własnych,
- w pozycji Kredyty i pożyczki udzielone klientom pożyczki podporządkowane w wartości 335 256 tys. zł,
- w pozycji Inne aktywa należności z tytułu rozliczeń bieżących z SPV2 oraz SPV3 w wysokości 139 397 tys. zł.

C. Sieć sprzedaży

W 2017 roku Bank realizował sprzedaż produktów poprzez następujące kanały dystrybucji:

- stacjonarna sieć sprzedaży (sieć oddziałów własnych i oddziałów partnerskich, w których oferowane są kredyty gotówkowe, karty kredytowe i depozyty dla klientów detalicznych),
- mobilna sieć sprzedaży (oferująca kredyty samochodowe),
- Zespół Obsługi Klientów Korporacyjnych (pozyskujący depozyty od klientów korporacyjnych),
- zdalne kanały dystrybucji tj. Departament Contact Center, własne i zewnętrzne strony internetowe oraz współpraca z partnerami handlowymi, prowadzącymi sklepy internetowe (sprzedaż kredytów gotówkowych, kart kredytowych, kredytów ratalnych, ubezpieczeń, lokat dla klientów detalicznych oraz kredytów samochodowych),
- zewnętrzna sieć sprzedaży (Bank korzysta obecnie z zewnętrznych sieci partnerskich, tj. sklepów na potrzeby dystrybucji kredytów ratalnych oraz dealerów/pośredników samochodowych na potrzeby dystrybucji kredytów samochodowych).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank posiadał:

- 159 oddziałów własnych,
- 153 oddziałów partnerskich,
- 397 partnerów sprzedaży kredytów samochodowych¹,
- 11 581 aktywnych partnerów sprzedaży kredytów ratalnych².

D. Stan zatrudnienia

Na dzień 31 grudnia 2017 r. stan zatrudnienia w Banku wyniósł 1 488 etatów w Centrali oraz 1 001 etatów w Oddziałach.

Kapitał ludzki Banku tworzą dobrze wykształceni, doświadczeni i zaangażowani specjaliści, eksperci i menedżerowie, którzy z powodzeniem realizują postawione przed nimi cele biznesowe, dbając o ciągły rozwój osobisty i zawodowy.

VII. System zarządzania w Banku

W Banku funkcjonuje system zarządzania. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. Głównym jego celem jest zapewnienie stabilnego i bezpiecznego funkcjonowania Banku, a przez to zapewnienie gwarancji bezpieczeństwa depozytów powierzonych Bankowi przez klientów.

Funkcjonujący w Banku system zarządzania obejmuje w szczególności:

- system zarządzania ryzykiem,
- system kontroli wewnętrznej,
- procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu Członkowi Zarządu, a w szczególnych przypadkach – Komitetowi Audytu Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku procedur i standardów etycznych. Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, ochronę co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.

System zarządzania, w tym system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej, dostosowany do wielkości i profilu ryzyka Banku, jest projektowany i wprowadzany przez Zarząd Banku. Zarząd Banku ponosi odpowiedzialność

¹ partnerzy, którzy sprzedali minimum 1 umowę kredytową na przestrzeni ostatniego półrocza

² partnerzy, którzy sprzedali minimum 1 umowę kredytową na przestrzeni ostatniego półrocza

za zapewnienie skutecznego działania systemu zarządzania. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu. Zarządzanie Bankiem ma charakter hierarchiczny i jest realizowane na wszystkich szczeblach struktury organizacyjnej.

A. System zarządzania ryzykiem

Santander Consumer Bank S.A. realizuje zasady i wymogi nadzorcze opracowane przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego wymagane przez Komisję Nadzoru Finansowego, a w szczególności zasady dotyczące, adekwatności kapitałowej oraz procesów zarządzania ryzykiem. Bank dokonuje wszelkich starań, aby na bieżąco dostosowywać podstawy organizacyjne, proceduralne i informatyczne do dynamicznie zmieniającego się otoczenia regulacyjnego.

Celem systemu zarządzania ryzykiem Banku jest utrzymanie każdego rodzaju ryzyka na przyjętym poziomie, tak aby zapewnić właściwą równowagę pomiędzy dochodem Banku, a kosztami związanymi z materializacją ryzyk. Proces zarządzania poszczególnymi ryzykami występującymi w działalności Banku realizowany jest poprzez identyfikację, pomiar, monitorowanie i testy warunków skrajnych ryzyka, kontrolę oraz raportowanie ryzyka, służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank:

- stosuje sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem,
- stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości,
- stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów,
- stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka,
- posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

W ramach dokonywanych regularnie przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego Bank identyfikuje ryzyka występujące w jego działalności. Zidentyfikowane ryzyka poddawane są ocenie pod kątem ich istotności. Dla każdego ryzyka uznanego za istotne Bank opracowuje i stosuje odpowiednie metody jego oceny i pomiaru.

B. System kontroli wewnętrznej

System Kontroli Wewnętrznej w Banku ma na celu wspomaganie procesów decyzyjnych przyczyniające się do zapewnienia:

- 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
- 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej Banku,
- 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

System Kontroli Wewnętrznej zorganizowany jest na trzech, niezależnych poziomach, gdzie:

- 1) na pierwszą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej;
- 2) na drugą linię obrony składa się zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w jednostkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem na pierwszej linii obrony oraz działalność Departamentu Compliance;
- 3) na trzecią linię obrony składa się działalność Departamentu Audytu Wewnętrznego.

Na wszystkich trzech liniach obrony, w ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej, pracownicy Banku, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych, odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

System Kontroli Wewnętrznej w Banku obejmuje:

- 1) funkcję kontroli,
- 2) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na powoływanych do tego stanowiskach lub w jednostkach organizacyjnych oraz działalność Departamentu Compliance,
- 3) Departament Audytu Wewnętrznego.

W roku 2017 Bank dostosowywał funkcjonujący SKW do nowych wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 6 marca 2017 w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń oraz szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego w bankach oraz znowelizowanej Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w Bankach.

VIII. Zasady zarządzania ryzykami istotnymi w Banku

Istotne rodzaje ryzyka w 2017 roku w Banku obejmują:

- ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji kredytowej, ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko portfela kredytów w walutach obcych,
- ryzyko rynkowe, w tym ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym oraz ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności i finansowania, w tym ryzyko finansowania,
- ryzyko operacyjne, w tym ryzyko prowadzenia działalności (postępowania), w tym relacje z klientami, ryzyko IT, ryzyko prawne oraz ryzyko modelu,
- ryzyko braku zgodności i regulacyjne.

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka. Na wszystkie ryzyka zidentyfikowane jako istotne alokowany jest kapitał wewnętrzny zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

Ponadto, w drugiej połowie 2017 roku przeprowadzony został przegląd procesu szacowania kapitału wewnętrznego, podczas którego dokonana została ocena istotności ryzyk na rok 2018. Istotne rodzaje ryzyka w 2018 roku obejmują:

- ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji kredytowej, ryzyko portfela ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie (w tym ryzyko zbiorowego niewykonania zobowiązania przez kredytobiorców), ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko kredytowania w walutach obcych,
- ryzyko rynkowe, w tym ryzyko ogólne stóp procentowych w portfelu bankowym oraz ryzyko walutowe,
- ryzyko płynności i finansowania, w tym ryzyko finansowania,
- ryzyko operacyjne, w tym ryzyko IT, ryzyko prawne oraz ryzyko modelu,
- ryzyko braku zgodności, w tym ryzyko regulacyjne oraz ryzyko postępowania.

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe definiowane jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta obejmuje swoim zakresem ryzyka istotne dla Banku takie jak ryzyko koncentracji kredytowej, ryzyko kredytowe kontrahenta oraz ryzyko portfela kredytów w walutach obcych. Kapitał wewnętrzny na ryzyko kredytowe szacowany jest przy pomocy modelu na ryzyko kredytowe zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

W zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, rozumianego jako ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta transakcji przed ostatecznym rozliczeniem przepływów pieniężnych związanych z tą transakcją, Bank nie posiada portfela handlowego i nie zawiera transakcji o charakterze spekulacyjnym. Nadwyżki płynności są lokowane w Grupie lub NBP, transakcje pochodne są zabezpieczane. Wszystkie transakcje zawierane są z bankami o dobrej sytuacji finansowej.

Ryzyko kredytowe zarządzane jest w dwóch obszarach działania: ex ante rozumiane jako decyzja kredytowa, jak również ex post rozumiane jako monitoring spłat i zabezpieczeń, działania restrukturyzacyjne, windykacja należności oraz alternatywnie sprzedaż portfela nieregularnego, w przypadku, gdy windykacja należności przestaje mieć ekonomiczne

uzasadnienie ze względu na stosunek kosztów tego procesu do potencjalnych odzysków. W szczególności w ramach zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku podejmowane są następujące grupy działań:

- ocena i weryfikacja wniosków kredytowych,
- monitoring i raportowanie poziomu wskaźników określających poziom ryzyka kredytowego,
- monitoring spłat i windykacja oraz restrukturyzacja długu,
- administracja zabezpieczeń,
- obrót portfelami wierzytelności,
- wyznaczania poziomu odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych,
- wyznaczanie poziomu limitów apetytu na ryzyko kredytowe oraz na ryzyko koncentracji,
- wyznaczanie poziomu szczegółowych limitów, w tym limitów koncentracji wartości ekspozycji i produkcji oraz stanów alarmowych dla tych koncentracji,
- monitoring, raportowanie i walidacja wykorzystywanych w procesie analizy wniosków kredytowych kart scoringowych i innych instrumentów definiujących reguły decyzyjne, a tworzonych na podstawie metod ilościowych.

Monitoring ryzyka kredytowego odbywa się w sposób ciągły, raporty powstają w cyklu dziennym oraz miesięcznym oraz kwartalnym. Opracowywane są w ramach systemu informacji zarządczej i przesyłane do Członka Zarządu nadzorującego ryzyko kredytowe Banku oraz na posiedzenia Zarządu i Rady Nadzorczej.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym stosując metodologię rocznego prognozowania kluczowych parametrów ryzyka, jak również limitowania jego określonych rodzajów. Bank stosuje roczne prognozy, które pokrywają się z rokiem kalendarzowym. Prognozy podzielone są na osobne linie biznesowe (produkty). Kontrola realizacji prognoz przeprowadzana jest w cyklach miesięcznych, a wszelkie odchylenia od założonych wartości są przedmiotem szczegółowej analizy.

Celem częściowym Banku jest osiągnięcie założonych w prognozie poziomów wskaźników określających poziom ryzyka kredytowego, jego wpływ na dochodowość portfela kredytów.

Ważnym elementem polityki Banku jest także zarządzanie limitami odnoszącymi się do ryzyka kredytowego, w szczególności identyfikacja kryteriów ustalenia limitów i ich okresowego przeglądu, monitorowanie i kontrola ustalonych limitów.

Oprócz metodologii prognozowania ryzyka, Bank stosuje inne narzędzia oceny poziomu ryzyka kredytowego, pozwalające również na symulację wyników rozważanych, potencjalnych decyzji biznesowych. W szczególności w Banku przygotowywane są:

- analizy wiekowania (tzw. vintage),
- analizy trendów podstawowych wskaźników szkodowości portfela,
- analizy brzegowe wybranych wskaźników poziomu ryzyka kredytowego,
- macierze migracji ekspozycji pomiędzy klasami opóźnienia,
- analizy poziomu odpisów z tytułu utraty wartości,
- analizy w zakresie identyfikacji ryzyk, ich poziomu i możliwości zarządzania nimi dla nowo wprowadzanych produktów i usług,
- analizy cech aplikacyjnych i behawioralnych klientów,
- analizy statystyczne uwzględniające dane historyczne oraz prognozy portfela i inne analizy wewnętrzne w celu określenia wysokości limitów obowiązujących w Banku,
- testy warunków skrajnych,
- walidacje modeli stosowanych w Banku,
- inne analizy i raporty ad hoc w celu monitorowania i raportowania jakości portfela kredytowego.

Do wyznaczania odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych Bank stosuje metodologię zgodną z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości. Bank w 2017 roku opracował nową metodologię wyznaczania odpisów z tytułu utraty wartości ekspozycji kredytowych zgodną z MSSF 9, która zastąpi obecnie wykorzystywany model z początkiem 2018 roku.

Rok 2017 był kolejnym okresem, w którym Bank skoncentrował się na poprawie parametrów ryzyka kredytowego oraz poprawie efektywności działań operacyjnych.

Jakość nowej produkcji kredytowej pozwala na utrzymanie poziomu ryzyka poniżej apetytu na ryzyko.

W zakresie windykacji kredytów opóźnionych należy odnotować następujące działania:

- przeprowadzono szereg testów porównawczych w celu zwiększenia efektywności operacyjnej m.in. poprzez wykorzystanie komunikacji mailowej,
- prowadzono kampanie windykacyjne o polubownym charakterze mające na celu doprowadzenie do istotnej spłaty części zadłużenia wobec umorzenia pozostałej części zobowiązania – głównie w części nie kapitałowej,
- wprowadzono technologię mobilną optymalizującą zarządzanie strukturą terenową,
- zaimplementowano rozwiązanie systemowe umożliwiające ewidencjonowanie i dochodzenie należności z tytułu roszczenia odszkodowawczego,
- dokonano przeglądu i segmentacji portfeli spisanych w ciężar rezerw kredytów ratałnych, kart kredytowych, pożyczek gotówkowych, kredytów i pożyczek samochodowych oraz kredytów i pożyczek hipotecznych w szczególności w zakresie oceny wielkości potencjału procesu sprzedaży wierzytelności,
- realizowano projekty związane ze sprzedażą portfeli spisanych w poprzednich latach z bilansu Banku.

W 2017 roku parametry ryzyka, takie jak m.in. NPL ratio (stosunek wartości kredytów z rozpoznaną utratą wartości do wartości brutto wszystkich kredytów), czy Risk Premium (oznaczające przyrost roczny kredytów przeterminowanych w stosunku do średniego poziomu portfela) utrzymywały się na stabilnym poziomie. Zmiana na wartości kosztów z tytułu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek w rachunku rocznym w roku 2017 wyniosła 106 mln zł w porównaniu do 180 mln zł w roku 2016. Mniejszy przyrost w 2017 roku wynikał głównie z aktualizacji (wydłużeniu) horyzontu czasowego, w którym naliczany jest współczynnik odzysków dla wszystkich portfeli. W 2017 roku Bank utrzymał wysoki poziom pokrycia odpisem aktualizującym w stosunku do wartości kredytów z rozpoznaną utratą wartości. Portfel kredytów z utratą wartości wyniósł 1 503 mln zł na koniec 2017 roku w porównaniu do 1 447 mln zł na koniec roku 2016.

Ryzyko rynkowe, w tym ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzyko walutowe

Zarządzanie poziomem ryzyka rynkowego, na jakie narażony jest Bank, jest realizowane poprzez limitowanie pozycji otwartych, limitowanie obrotu w transakcjach objętych ryzykiem oraz limitowanie wartości narażonej na ryzyko.

Pomiar wartości narażenia Banku na ryzyko rynkowe dokonywany jest przy użyciu standardowych narzędzi stosowanych do poszczególnych rodzajów ryzyka. W ramach zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku funkcjonują następujące grupy działań:

- monitoring i raportowanie wartości narażonej na ryzyko dla kursów walutowych i stóp procentowych,
- monitoring pozycji walutowej,
- wyznaczanie luki stopy procentowej,
- testy warunków skrajnych ryzyka rynkowego,
- nadzór nad operacjami wykonywanymi przez Departament Skarbu.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku zapewnia rozdzielenie funkcji operacyjnych – funkcję w zakresie zawierania transakcji na rynku międzybankowym od funkcji pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka. Poziom ryzyka rynkowego podejmowanego przez Bank zarządzany jest poprzez system limitów zarządczych oraz deklarację akceptowalnego poziomu ryzyka stanowiącą narzędzie limitowania maksymalnego poziomu podejmowanego.

Ryzyko stopy procentowej Bank definiuje jako ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych. Monitorowaniu i limitowaniu podlegają wszystkie składowe ryzyka stopy procentowej, w tym:

- ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania,
- ryzyko bazowe,
- ryzyko krzywej dochodowości,
- ryzyko opcji klienta.

Do pomiaru ryzyka stopy procentowej stosuje się m.in. lukę stopy procentowej urealnioną o wcześniejsze spłaty kredytów oraz hipotezę zerwań depozytów. Analizie podlega wpływ potencjalnej zmiany stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku. Bank szacuje także wartość narażoną na ryzyko (VaR) w horyzoncie miesięcznym przy poziomie ufności 99%. Analiza poszerzona jest o analizę scenariuszy skrajnych dla zakładanej szokowej zmiany stóp procentowych.

Źródłem ryzyka stopy procentowej są przede wszystkim kredyty, depozyty oraz instrumenty dłużne. Ryzyko stopy procentowej jest ograniczane poprzez zarządzanie strukturą bilansu oraz zawieranie transakcji pochodnych z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń. Bank posiada niesymetryczną ekspozycję na ryzyko stopy procentowej wynikającą z faktu, że niektóre aktywa Banku, m. in. kredyty ratałne i gotówkowe, posiadają oprocentowanie zbliżone do stopy odsetek maksymalnych. Ekspozycje tego rodzaju wykazują znacząco większą wrażliwość na spadek stóp procentowych niż na ich wzrost. Wynika to z następujących przesłanek:

- kredyty konsumenckie o stałej stopie procentowej nie wykazują żadnej wrażliwości na wzrost stóp procentowych, natomiast mogą reagować na ich spadek, jeżeli ich oprocentowanie jest zbliżone do oprocentowania maksymalnego,
- obowiązujące przepisy prawne nakładają obowiązek natychmiastowego dostosowania przez banki oprocentowania kredytów do nowej, obniżonej stopy odsetek maksymalnych. W rezultacie wpływ obniżki stóp procentowych w zakresie oprocentowania portfela aktywów może nie tylko być bardziej znaczący (maksymalnie 4-krotność zmiany oprocentowania rynkowego dla portfela kredytów zawartych przed 1 stycznia 2016 r. oraz maksymalnie 2-krotność dla kredytów zawieranych od 1 stycznia 2016 r.), ale następuje również znacznie szybciej, tj. już w momencie podjęcia decyzji o zmianie stóp procentowych przez RPP.

Ryzyko walutowe Bank definiuje jako ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału w wyniku niekorzystnej zmiany kursów walutowych. W ramach monitorowania ryzyka kursowego Bank analizuje także ryzyko płynności w walutach obcych oraz wpływ ryzyka kursowego na ryzyko kredytowe, które pojawia się w przypadku kredytów indeksowanych do walut obcych - gdy występuje niedopasowanie waluty kredytu do waluty przychodów klientów Banku, a także wpływ ryzyka walutowego na ryzyko płynności, które wynika z wyceny w złotych pochodnych instrumentów finansowych typu CIRS i FX Swap. Sytuacja taka dotyczy znaczącej części portfela Banku ponieważ w sprawozdaniu finansowym Banku wysoki udział mają kredyty indeksowane do walut obcych. Ryzyko walutowe w tym zakresie jest zabezpieczane poprzez pozyskiwanie finansowania w walucie kredytu indeksowanego, a także instrumentami pochodnymi typu CIRS i FX Swap generującymi przepływy pieniężne w walutach obcych.

Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej Banku w wysokości, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. W tym celu limity pozycji walutowej ustalone są na konserwatywnym poziomie nie przekraczającym wartości progu istotności określonego w relacji do funduszy własnych Banku.

Bank nie udziela kredytów w walutach obcych i nie zawiera transakcji walutowych z klientami. Zakres operacji walutowych Banku ograniczony jest do finansowania istniejącego portfela kredytowego w walutach obcych oraz zamykania pozycji walutowych otwartych w wyniku spłaty walutowych rat kapitałowo-odsetkowych przez klientów Banku. Obecny portfel kredytów walutowy w aktywach Banku to transakcje zawarte do 2009 roku. W związku z tym systematycznie maleje wartość netto tego portfela, jak i jego udział w aktywach wynoszący na koniec 2017 roku 17%.

Ryzyko płynności i finansowania

Celem zarządzania ryzykiem płynności i finansowania jest takie kształtowanie pozycji finansowej Banku oraz zobowiązań pozabilansowych, aby zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniając charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian otoczenia rynkowego lub zachowań klientów. Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania.

Bank zarządza ryzykiem płynności i finansowania w ujęciu bieżącym, krótko, średnio i długoterminowym. Relatywnie duży udział w aktywach Banku kredytów hipotecznych w PLN i CHF, skutkuje istotną ekspozycją na ryzyko płynności długoterminowej. Bank ogranicza ryzyko płynności, w tym zwłaszcza płynności długoterminowej limitując niedopasowania

aktywów i pasywów w poszczególnych przedziałach czasowych, zarówno dla całego bilansu Banku, jak i odrębnie dla ekspozycji w poszczególnych walutach obcych, w których Bank jest istotnie zaangażowany.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności i finansowania w Banku funkcjonują następujące grupy działań:

- wyznaczanie luki niedopasowania dla płynności,
- testy warunków skrajnych ryzyka płynności,
- analiza scenariusza planu awaryjnego płynności,
- monitoring koncentracji depozytów na bazie miesięcznej.

Płynność finansowa Banku jest kształtowana głównie poprzez środki pozyskane z depozytów klientów detalicznych i korporacyjnych, emisji własnych dłużnych papierów wartościowych, linii kredytowych z Grupy Santander i innych podmiotów, a także w ramach sekurytyzacji portfela kredytowego. Portfel wysokiej jakości aktywów płynnych oraz niewykorzystane linie kredytowe stanowią część podstawową nadwyżki płynności zgodnie z Rekomendacją P oraz zapewniają podstawową i uzupełniającą rezerwę płynności w rozumieniu Uchwały nr 386/2008 KNF, również w sytuacji, gdy Bank pozyskuje środki z innych źródeł. Brak pozycji spekulacyjnych znacząco ogranicza ekspozycje Banku na brak płynności rynków finansowych.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne.

Regulacje dotyczące ryzyka operacyjnego, przyjęte w Santander Consumer Bank S.A. opierają się na:

- Rozporządzeniu CRR,
- ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. Prawo bankowe z późn. zm.,
- Rekomendacji „M” KNF z 8 stycznia 2013.,
- politykach korporacyjnych Grupy Santander odnoszących się do obszaru ryzyka operacyjnego i zarządzania ciągłością działania.

Bank korzysta z metody standardowej na potrzeby wyliczania wartości wskaźnika adekwatności kapitałowej dla ryzyka operacyjnego, zgodnie z zapisami Rozporządzenia CRR w tym zakresie. Z działalności bankowej wyodrębnione zostały dwie linie biznesowe do których przypisane są produkty zgodnie z poniższym podziałem:

1) Bankowość detaliczna:

- Karty kredytowe,
- Kredyt ratalny,
- Kredyt gotówkowy,
- Kredyt hipoteczny,
- Kredyt samochodowy udzielony osobom fizycznym,
- Depozyty przyjęte od osób fizycznych.

2) Bankowość komercyjna:

- Kredyt gospodarczy,
- Kredyt samochodowy udzielony podmiotom gospodarczym,
- Depozyty przyjęte od podmiotów korporacyjnych,

W wyniku przeprowadzonego na 2017 rok przeglądu procesu szacowania i dokumentowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano ryzyko operacyjne jako jedno z ryzyk istotnych. Ryzyko to jest pokryte ilościowym modelem szacowania kapitału wewnętrznego. W ramach ryzyka operacyjnego wyróżniono ryzyka istotne:

- 1) Ryzyko IT; zdefiniowane jako: ryzyko wynikające z niepewności związanej z prawidłowym, efektywnym i bezpiecznym wspieraniem działalności banku przez jego środowisko teleinformatyczne w szczególności pod pojęciem ryzyka IT należy rozumieć ryzyko związane z funkcjonowaniem i bezpieczeństwem infrastruktury teleinformatycznej i procesów z nią związanych, wykorzystywanej dla potrzeb działalności banku oraz do świadczenia usług dla klientów.

- 2) Ryzyko prawne; zdefiniowane jako: ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami.
- 3) Ryzyko modelu; zdefiniowane jako: ryzyko potencjalnej straty, jaką może ponieść instytucja, wskutek decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na wynikach uzyskanych przy zastosowaniu przez nią modeli, z powodu błędów w ich opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu (art. 3 ust. 1 pkt 11 CRD IV). Ryzyko modeli w praktyce objawia się poprzez występowanie rozbieżności pomiędzy oszacowaniem wyznaczonym przez dany model a wielkością rzeczywistą. Można wyróżnić cztery zasadnicze źródła tych rozbieżności:
 - immanentne ograniczenia modeli,
 - ryzyko danych,
 - ryzyko założeń modeli,
 - ryzyko administrowania modelami.
- 4) Ryzyko prowadzenia działalności; zdefiniowane jako: ryzyko postępowania - ryzyko wynikające z nieodpowiednich praktyk w relacjach Banku z Klientami, podejściu i produktach oferowanych Klientowi oraz ich odpowiedniości dla każdego konkretnego Klienta

Analiza ryzyka przeprowadzona w 2017 roku na rok 2018 przesunęła ryzyko prowadzenia działalności (postępowania) do ryzyka braku zgodności.

System zarządzania i kontroli ryzyka operacyjnego w Santander Consumer Bank S.A. obejmuje wszystkie jednostki/komórki organizacyjne Banku i podmiotów zależnych. W odniesieniu do ryzyka operacyjnego stosuje się model tzw. „trzech linii obrony” przed ryzykiem polegający na oddzieleniu bezpośredniego zarządzania tym typem ryzyka, od funkcji kontrolnych i w końcu nadzorem nad funkcjonowaniem systemu. Stosowanie tej zasady zapewnia możliwość prawidłowego połączenia ilościowych i jakościowych metod oszacowania ryzyka operacyjnego w procesie kontroli tego ryzyka, ich rozwój oraz zapewnia niezależny pomiar i raportowanie ryzyka operacyjnego. Jednocześnie nadzór nad ryzykiem operacyjnym należy do funkcji zarządzania ryzykiem operacyjnym, szczególnie poprzez wykorzystywanie środków i metod jego ograniczania, odrzucenia lub transferu.

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Santander Consumer Bank S.A. odpowiedzialny jest Zarząd Banku. Za kontrolę nad systemem zarządzania ryzykiem operacyjnym w Santander Consumer Bank S.A. odpowiedzialny jest Dyrektor Departamentu Kontroli Ryzyka. W jego zakresie odpowiedzialności leży między innymi: przygotowanie polityki, procedur i metodologii oraz sporządzanie raportów dla Zarządu Banku, Rady Nadzorczej i Grupy Santander. Działania DKRO wspierają Koordynatorzy Ryzyka w jednostkach biznesowych (I linia obrony przed ryzykiem). Do obowiązków wszystkich pracowników Banku należy bezpośrednie zarządzanie ryzykiem operacyjnym w ramach realizowanych działań biznesowych (w tym: rejestracja informacji o mających miejsce w Banku przypadkach zdarzeń operacyjnych, udzielanie informacji związanych z ich wyjaśnianiem oraz udział w obowiązkowych szkoleniach dotyczących tej kategorii ryzyka).

Ze względu na charakterystykę produktową i organizacyjną oraz wielkość ponoszonych strat operacyjnych do najważniejszych obszarów biznesowych generujących ryzyko operacyjne Bank zalicza:

- 1) obszar związany z oszustwami zewnętrznymi i wewnętrznymi,
- 2) obszar dotyczący wykonania transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi,
- 3) obszar odnoszący się do klientów, produktów i praktyk operacyjnych,
- 4) nowe produkty i związane z nimi modyfikacje procesów biznesowych,
- 5) realizowane nowe projekty,
- 6) obszar procesów IT i ich wpływ na zapewnienie ciągłości funkcjonowania Banku,
- 7) nadzór nad ryzykami operacyjnymi u outsourcerów w związku z czynnościami realizowanymi na rzecz Banku,
- 8) obszar cyberbezpieczeństwa i nadzoru nad bankowością elektroniczną.

Podstawowymi narzędziami do wyznaczenia poziomu ryzyka operacyjnego w Banku są:

- baza do rejestracji zdarzeń operacyjnych,
- samoocena ryzyka operacyjnego,
- wskaźniki ryzyka operacyjnego,

- analiza testów warunków skrajnych.

W celu ograniczania ekspozycji na ryzyko operacyjne Bank stosuje działania naprawcze, plany naprawcze oraz transfer ryzyka poprzez ubezpieczenia.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumie się jako ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku składa się z:

- 1) identyfikacji ryzyka braku zgodności dokonywanej w oparciu o zaprojektowane, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki identyfikacji ryzyka braku zgodności, określające zakres i rodzaj informacji, które są niezbędne do identyfikacji tego ryzyka;
- 2) oceny zidentyfikowanego ryzyka braku zgodności, dokonywanej w oparciu o ustalone, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki oceny ryzyka braku zgodności, poprzez pomiar ilościowy lub szacowanie jakościowe. Ocena obejmuje zarówno całościową ocenę ryzyka braku zgodności, jak i ocenę ryzyka braku zgodności dla procesów funkcjonujących w Banku, w szczególności w zakresie procesów istotnych;
- 3) kontroli ryzyka braku zgodności poprzez zaprojektowane, wprowadzone i stosowane mechanizmy kontroli ryzyka braku zgodności w oparciu o ocenę tego ryzyka, mające na celu utrzymanie ryzyka braku zgodności na określonym poziomie;
- 4) monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności w oparciu o zaprojektowane, wprowadzone i stosowane procedury i metodyki monitorowania ryzyka braku zgodności, w tym testowanie sposobu wdrożenia i przestrzegania mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności z uwzględnieniem w szczególności:
 - wyznaczenia akceptowalnego poziomu ryzyka (tzw. apetytu na ryzyko) oraz limitów tolerancji zgodnie ze standardami Banku;
 - zmiany wielkości i profilu tego ryzyka, wynikającego z zastosowanych mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 5) raportowania wyników dotyczących identyfikacji, oceny, kontroli i monitorowania ryzyka braku zgodności oraz przekazywania raportów do Zarządu, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej Banku, dotyczących procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

IX. Ocena sytuacji finansowej.

Ocena sytuacji finansowej Banku w roku 2017 została dokonana w porównaniu do danych finansowych za rok poprzedni.

Podstawowe wskaźniki efektywnościowe na koniec 2017 roku i na koniec roku poprzedniego wynosiły:

- rentowność aktywów (ROA)³ – 3,7% w 2017 r., 2,7% w 2016 r.,
- rentowność kapitałów (ROE)⁴ – 22,0% w 2017 r., 16,7% w 2016 r.,
- koszty do dochodów (C/I)⁵ – 38,3% w 2017 r., 41,9% w 2016 r.,
- koszty do dochodów (C/I) bez podatku od niektórych instytucji finansowych⁶ – 35,9% w 2017 r., 39,5% w 2016 r.

W roku 2017 Bank osiągnął zysk netto w wysokości 649,1 mln zł co, w porównaniu do poprzedniego roku obrotowego, stanowi wzrost o 197,7 mln zł (tj. o +43,8%),

³ Rentowność aktywów wyliczana jest jako wynik netto za rok do średniej sumy aktywów na koniec oraz początek okresu, w którym wypracowano wynik;

⁴ Rentowność kapitałów jest wyliczana jako stosunek wyniku netto za rok do średnich kapitałów na koniec oraz początek okresu, w którym wypracowano wynik;

⁵ Wskaźnik jest obliczany jako stosunek kosztów operacyjnych oraz pozostałych kosztów operacyjnych do wyniku działalności bankowej wraz z pozostałymi przychodami operacyjnymi.

⁶ Wskaźnik jest obliczany jako stosunek kosztów operacyjnych oraz pozostałych kosztów operacyjnych z wyłączeniem podatku od niektórych instytucji finansowych do wyniku działalności bankowej wraz z pozostałymi przychodami operacyjnymi.

W roku 2017 wynik na działalności bankowej wyniósł 1 442,1 mln zł i składał się z następujących pozycji:

- wynik z tytułu odsetek: 1 302,9 mln zł,
- wynik z tytułu prowizji: 103,2 mln zł,
- wynik z operacji finansowych i pozycji wymiany: 36,0 mln zł.
- W porównaniu z poprzednim rokiem wynik ten był wyższy o 145,9 mln zł (tj. o 11,3%).

Kluczowymi czynnikami wpływającymi na poziom wskaźników efektywności oraz wyniku finansowego Banku w 2017 roku były w szczególności:

- wzrost poziomu marży odsetkowej netto o 168,9 mln zł (tj. +14,9%), co wynika z ciągłego wzrostu portfela kredytowego i polepszającej się jego struktury (wzrost udziału produktów wysokomargowych, tj. kredytów gotówkowych oraz kart kredytowych);
- spadek wyniku z tytułu prowizji o -41,0 mln zł (tj. -28,5%) spowodowany niższymi przychodami ubezpieczeniowymi oraz poniesieniem jednorazowych kosztów prowizji partnerskich związanych z rozwojem sieci sprzedaży i przedłużenia kontraktów z kluczowymi partnerami sprzedaży ratalnej,
- wzrost wyniku operacji finansowych oraz wyniku z pozycji wymiany o 18,0 mln zł, głównie w wyniku ujęcia przychodów Banku z tytułu likwidacji spółki zależnej AKB w wysokości 28,4 mln zł, częściowo skompensowany niższym wynikiem z tytułu operacji finansowych (ujęcie w 2016 roku przychodów z wynagrodzenia od posiadanych udziałów Visa z tytułu transakcji sprzedaży udziałów Visa Europe Limited do VISA Inc.),
- wyższe o 16 mln zł (tj. 3,2%) koszty działania Banku (z amortyzacją), wynikające głównie z:
 - wyższych kosztów informatycznych związanych przede wszystkim z „upgrade” systemu księgi głównej - ICBS,
 - wyższych kosztów osobowych – przegląd wynagrodzeń w trakcie roku,
 - wyższych kosztów wsparcia marketingowego związanego z kampanią TV,

Wyżej wymienione wzrosty częściowo skompensowane zostały przez niższe koszty:

- czynszów i utrzymania nieruchomości,
- doradztwa biznesowego i konsultingu,
- z tytułu obowiązkowych opłat BFG.

Koszty działania Banku nie uwzględniają podatku od niektórych instytucji finansowych w wysokości 35,8 mln zł w 2017 r., który został zaprezentowany jako odrębna pozycja w sprawozdaniu z całkowitych dochodów,

- lepszy wynik na odpisach z tytułu utraty wartości aktywów finansowych o 73,4 mln zł (+40,9%) rok do roku, co wynika przede wszystkim z wydłużenia okna odzysku do 60 miesięcy dla wszystkich produktów oraz normalizacji zachowania portfela,
- wyższe pozostałe przychody operacyjne o 38,2 mln zł (+377,3%), co jest wynikiem głównie z rozwiązania przedawnionej rezerwy na działalność ubezpieczeniową zgodnie z rekomendacją audytu (+22 mln zł) oraz przychodów z rozwiązania rezerwy na sprawy sporne.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wartość aktywów ogółem wyniosła 17 647,10 mln zł, z czego najistotniejsze pozycje stanowiły:

- kredyty i pożyczki udzielone klientom: 13 891,18 mln zł,
- aktywa zastawione: 1 510,72 mln zł,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży: 1 097,72 mln zł.

Po stronie zobowiązań główne pozycje stanowiły:

- zobowiązania wobec klientów: 10 846,84 mln zł,
- zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu: 1 171,18 mln zł,
- zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych: 1 676,56 mln zł,

Kapitały razem wyniosły 3 190,07 mln zł, z czego:

- kapitał podstawowy: 520 mln zł,
- nadwyżka z emisji akcji: 768,05 mln zł,
- pozostałe kapitały: 982,04 mln zł,
- zyski zatrzymane: 919,98 mln zł.

X. Strategia Banku na lata 2017-2019

21 grudnia 2016 r. Rada Nadzorcza Santander Consumer Bank S.A. zatwierdziła „Strategię Santander Consumer Bank S.A. na lata 2017-2019”. Strategia ta jest kontynuacją działań i celów Banku na rynku consumer finance, które to Bank realizował w latach 2013 – 2016 i zakłada kontynuację dotychczasowego modelu biznesowego, biorąc jednocześnie pod uwagę nowe uwarunkowania makroekonomiczne i polityczne, nowe przepisy prawne i regulacje nadzorcze, w tym wzrost wymagań nadzoru w zakresie systemu zarządzania ryzykiem oraz wymogów kapitałowych.

Kluczowe cele strategiczne na lata 2017-2019 Santander Consumer Bank S.A. są następujące:

- 1) Umocnienie pozycji biznesowej i wizerunkowej Banku jako instytucji, która ma pozycję lidera na rynku „consumer finance”;
- 2) Dywersyfikacja i wzrost stabilnych źródeł finansowania Banku;
- 3) Utrzymanie kluczowych wskaźników (finansowych) powyżej ustalonych poziomów;
- 4) Utrzymywanie współczynników kapitałowych oraz współczynnika dźwigni finansowej na adekwatnym poziomie.

Umocnienie pozycji rynkowej Banku poprzez wykorzystanie komplementarnych względem oferty Banku produktów leasingowych Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. oraz PSA Finance Polska Sp. z o.o. i PSA Consumer Finance Sp. z o.o. W grudniu 2017 r. Bank przeprowadził coroczny przegląd i ocenę realizacji celów strategicznych w roku 2017. Przeglądu dokonał, powołany przez Zarząd Banku, Zespół ds. przeglądu i oceny realizacji celów strategicznych.

W efekcie przeprowadzonego przeglądu Zespół sformułował następujące wnioski i rekomendacje:

- 1) W roku 2017 wszystkie kluczowe cele strategiczne były realizowane zgodnie z założonymi planami;
- 2) W związku ze zmianami regulacyjnymi, mającymi wpływ na wysokość celów strategicznych Banku w obszarze adekwatności kapitałowej, Zespół wskazuje na konieczność przestrzegania limitów przy uwzględnieniu tych zmian;
- 3) Zespół rekomenduje przeprowadzenie kolejnego przeglądu w ostatnim kwartale 2018 r.

XI. Informacje niefinansowe

A. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z działalnością jednostki:

	31.12.2017
Skala zatrudnienia (liczba etatów)	2 489
Liczba aktywnych klientów	2 025 824
Liczba użytkowników bankowości elektronicznej	131 672
Liczba oddziałów	159
Liczba placówek partnerskich	153
% zaangażowanych pracowników	70%

B. Opis stosowanych polityk dotyczących zagadnień społecznych i pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji i łapownictwu, a także opis rezultatów stosowania tych polityk.

Zasady etyczne i zasady postępowania, którymi kierować się powinni wszyscy pracownicy podmiotów należących do Grupy Santander we wszystkich swoich działaniach, stanowiące fundament Programu Compliance Grupy Santander określone są w Generalnym Kodeksie Postępowania oraz Zasadach przeciwdziałania korupcji. Zasady te są filarami, na których oparta jest działalność Grupy Santander. Jakikolwiek działanie zawodowe pracowników Banku powinny być wykonywane przy zachowaniu następujących wartości etycznych:

- równe szanse i brak dyskryminacji;

- szacunek dla ludzi;
- ochrona środowiska;
- poszanowanie społecznej i środowiskowej odpowiedzialności.

W celu realizacji powyższych zasad w zakresie równości i szacunku dla ludzi Bank stosuje politykę równych szans dostępu do zatrudnienia i awansu zawodowego, bez dyskryminacji ze względu na płeć lub orientację seksualną, narodowość, wyznanie, pochodzenie, stan cywilny czy status społeczny, otwartą na różnorodność. Molestowanie, dyskryminacja, znieważanie, wprowadzanie w zakłopotanie, brak szacunku, fizyczna lub słowna agresja nie są zachowaniami akceptowanymi, dopuszczanymi i tolerowanymi w miejscu pracy. Wszyscy pracownicy Banku powinni utrzymywać relacje oparte na poszanowaniu dla godności innych osób, równości i współpracy, promując pełne szacunku i pozytywnych wartości środowisko pracy.

Wspierając rozwój pracowników Bank proponuje program Strefy Wymiany Wiedzy, gdzie pracownicy po szkoleniu trenerskim przekazują wiedzę w formie szkoleń i warsztatów. Każdy może skorzystać z roli trenera oraz uczestnika szkolenia. Dodatkowo zaproponowano wszystkim pracownikom program Katalog Szkoleń Otwartych gdzie oferujemy sprawdzone szkolenia w dobrej cenie odpowiadające wynikom badań i potrzebom pracowników. Bank również uruchomił z sukcesem i prowadzi INDEX DZL – program stażowy dla każdego, gdzie pracownicy mogą zmienić obszar pracy zgodnie z procedurą staży. Dla rozwoju pracowników Bank również wprowadził projekt Strefy Mentoringu gdzie osoby pełniące funkcje mentorów (po szkole mentoringu) wspierają pracowników w osiąganiu ich celów. W Banku prowadzony jest tak że program Top Talents dla pracowników szczególnie cennych dla naszej firmy.

Pracownicy Banku otrzymują miesięczne wynagrodzenie zasadnicze płatne z dołu. Na wynagrodzenie stałe pracowników mogą składać się oprócz niego również m.in.:

- dodatki za pełnienie dodatkowych funkcji
- płatności związane z relokacją albo oddelegowaniem mających na celu wyrównanie kosztów lub poziomu życia,
- wynagrodzenie chorobowe,
- wynagrodzenie i dodatek za pracę w godzinach nadliczbowych,
- dodatek za pracę w porze nocnej,
- wynagrodzenie urlopowe

W Banku podstawowymi regulacjami w zakresie wynagrodzeń jest Polityka Wynagradzania oraz Regulamin Wynagradzania. Zostały również zdefiniowane Polityki wynagradzania odpowiednio dla Członków Zarządu oraz Członków Rady Nadzorczej. Poza nimi funkcjonuje kilkanaście systemów premiowania dla różnych grup pracowników, zarówno o charakterze sprzedażowym jak i zadaniowym. Możliwe premiowe okresy rozliczeniowe to miesięczny, kwartalny lub roczny, w zależności od systemu.

Oprócz premii w ramach wynagrodzenia zmiennego pracowników Banku możliwe są również m.in. elementy takie jak:

- Nagrody konkursowe,
- Nagrody,
- premie lojalnościowe,
- płatności relokacyjne innych niż mające na celu wyrównanie kosztów lub poziomu życia,
- uznaniowe świadczenia emerytalne
- odprawy oraz odszkodowań z tytułu zakazu konkurencji

W Banku funkcjonuje również Polityka zmiennych składników wynagradzania, która reguluje kwestię wynagrodzenia zmiennego Pracowników Zidentyfikowanych tzw. Material Risk Takers.

W zakresie ochrony środowiska oraz polityki społecznej i środowiskowej odpowiedzialności biznesu Bank aktywnie i odpowiedzialnie angażuje się w ochronę środowiska, przestrzegając wymogów prawnych oraz rekomendacji i procedur ustalonych przez Grupę Santander, w celu zmniejszenia wpływu działalności na środowisko, w szczególności w przypadku projektów w zakresie infrastruktury wodnej i sanitarnej, sektorach: energetycznym, zasobów leśnych i obronnym, przyczyniając

się do osiągnięcia celów w zakresie zrównoważonej działalności określonej w polityce korporacyjnej odpowiedzialności społecznej.

Zasady przeciwdziałania korupcji w Santander Consumer Bank S.A. określają wytyczne postępowania pracowników w zakresie przeciwdziałania korupcji w celu:

- stworzenia niezależnych mechanizmów przeciwdziałania korupcji;
- utrwalenia i realizacji przez Bank polityki „zero tolerancji” dla korupcji, która jest spójna z polityką Grupy Santander.

W celu realizacji powyższych zasad w Banku wprowadzono politykę oceny dostawców pod kątem etycznego zachowania, oceny ryzyk wynikających z nawiązania współpracy i oceny korzyści, politykę zarządzania konfliktami interesów oraz przyjmowania i wręczania prezentów.

XII. Podsumowanie

W roku 2017 Santander Consumer Bank S.A. koncentrował swą działalność na zapewnieniu stabilności, dalszej poprawie efektywności, a także na dostosowaniu się do zmieniającego się otoczenia prawnego i regulacyjnego. Bank utrzymywał biznesową i wizerunkową pozycję lidera na rynku consumer finance. Prowadząc stabilną i bezpieczną działalność bankową oraz zdobywając nowych klientów, Bank wypracował zysk netto w wysokości 649,1 mln zł oraz utrzymał współczynnik wypłacalności na bezpiecznym poziomie 17,19%.

Wrocław, 06 lutego 2018 roku

Przemysław Kończal

Prezes Zarządu

Piotr Żabski

Wiceprezes Zarządu

Piotr Dolata

Członek Zarządu

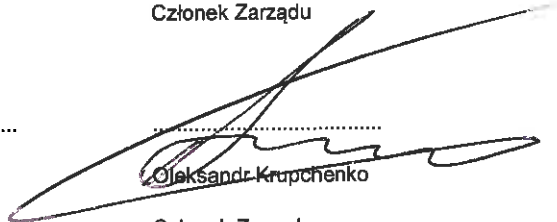
Mariusz Klepacz

Członek Zarządu

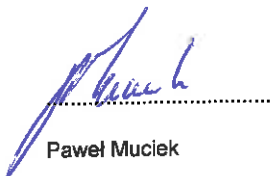
Rafał Krawiec

Członek Zarządu

Aleksandr Krupchenko

Członek Zarządu

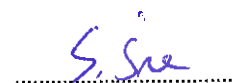
Paweł Muciek

Członek Zarządu

Piotr Sinkiewicz

Członek Zarządu

Sebastian Ślonda

Członek Zarządu